

ما قوی ہوتے
We are strong

چهلین سالگرد دفاع مقدس

نشریہ خبری - تحلیلی فرهنگ ایثار و مقاومت (فام)
سال سوم - شماره سیزدهم - شهریور ماه ۱۳۹۹

یادآور پایدردی، ایثار و حماسه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یاد و نام شهیدان مایه‌ی سربلندی ملت و نشانه‌ی راه به سوی پیروزی است. فداکاری شجاعانه‌ی آنان است که عظمت ملت‌ها و عمق میانی فرهنگی و تمدنی آنان را به اثبات میرساند. همه وظیفه داریم نامهای نورانی شهیدان را تکریم کنیم و عظمت جایگاه آنان را در یادها ماندگار سازیم. افتخاری است برای کویها و برزنها که نام شهید و عنوان شهادت بر فراز آنها بدرخشد. این موهبت هم‌اکنون در سراسر کشور وجود دارد و باید ادامه یابد. سلام خدا و اولیانش بر شهیدان عزیز.

سیدعلی خامنه‌ای
۳ مهر ۱۳۹۸

سید علی خامنه‌ای

نشریه خبری - تحلیلی فرهنگ ایثار و مقاومت (فام)

نشانی:

خیابان خواجه نصیرالدین طوسی، نرسیده به میدان سپاه
نبش کوچه مفیدی، پلاک ۲

تلفن: ۷۷۶۲۵۸۰۰ و ۷۷۶۲۵۸۰۱
نمابر: ۷۷۵۱۳۸۹۴

www.khaneisar.ir
Khaneisar1398 @ gmail.com

از تمامی خوانندگان، نویسندگان و علاقمندان به مقوله فرهنگ ایثار دعوت می‌شود تا ضمن مشارکت و ارسال مطالب، دست‌اندرکاران خبرنگارانه را از پیشنهادات و انتقادات خود آگاه سازند تا در شماره‌های بعدی از نقاط ضعف بکاهیم، آن‌ها را تقویت و به قوت برسانیم.

چهلمین سالگرد دفاع مقدّس گرامی باد

دفاع مقدّس از بزرگترین افتخارات ملت ایران است. مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

۶.....کلام نخست

۷.....سه شنبه‌های تکریم

۱۶.....اخبار

۲۳.....استان

۲۷.....گفتگو/باید مهاجر امروز را بسازیم

۲۹.....گفتگو/جلوه‌های ایثارگری زنان در دفاع مقدس را به تصویر می‌کشیم

۳۲.....واحدهای مختلف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش نمایشگاهی اقتدار ۴۰

۳۳.....جدول زمانبندی نشست‌های ویژه نمایشگاه اقتدار ۴۰

۳۴.....درنگ

۳۶.....صحنه

۳۸.....پرده نقره‌ای

۴۵.....یار مهربان

۴۷.....رنگ و بوم

۴۸.....گفتگو/فرهنگ ایثار و شهادت را در شبکه‌های اجتماعی ترویج دهیم

۴۹.....گفتگو/برنامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای چهلمین سالگرد دفاع مقدس

شاه بنام کبریا
«عَادَتْكُمْ الْإِحْسَانُ وَسَجَّيْتُكُمْ الْكُرْهُ»

کلام نخست

پیام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به مناسبت گرامی داشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس

دوران حماسه ساز هشت سال دفاع مقدس ملت قهرمان ایران، با تأسی از حرکت تاریخی سرور و سالار شهیدان حضرت امام حسین (ع)، ثمره‌ای بالنده از فرهنگ ایثار و شهادت را برای همیشه در تاریخ این مرز و بوم به جای گذاشته است و این فرهنگ در تاریخ ایران تبدیل به یک سنت شده است. دیپاچه دفاع مقدس، برگ‌های زرینی از تبلور آیین و مرام انسان‌های پاک باخته‌ای است که اتصال به ملکوت را رهین ایمان خود دانسته‌اند.

فرهنگ ایثار و شهادت در جای جای این سرزمین، هویت‌بخش و موجب قوام و دوام مردمان آزاده ایران بوده است، صفت آزاده بودن در طول تاریخ همیشه قرین ایرانیان بوده است، طراوت ماندگار و بهره‌مندی همیشگی جامعه از این ارزش ناب اخلاقی و انسانی، نیازمند توجه و همت دغدغه‌مندان و فرهنگ‌دوستان است تا در انتقال این مفاهیم انسان‌ساز به نسل‌های بعدی از هیچ تلاشی فروگذار نکنند.

گرامی‌داشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس با این رویکرد می‌تواند فرصتی برای انتقال مفاهیم و معارف دفاع مقدس به نسل حاضر باشد، تا دستاوردهای دوران دفاع مقدس که در مفهوم ارزشمند ایثار تعریف می‌شود به نسل جوان منتقل و آنان را نسبت به این فرهنگ ناب و درخشان آگاه سازند. درس‌ها و پیام‌های دفاع مقدس الگویی برای پاسخگویی به نیازهای امروز جامعه در عرصه‌های مختلف جهاد اقتصادی، جهاد سلامت، مدیریت جهادی، سبک زندگی و حل مسائل اجتماعی و وحدت و انسجام ملی برای تحقق اهداف انقلاب اسلامی است.

بیان صریح و صادقانه دفاع شرافتمندانه ایرانیان در هشت سال دوران دفاع مقدس در قالب خلق آثار ارزشمند در حوزه‌های متنوع فرهنگی و هنری، برگ‌های زرینی از تاریخ پرفراز و نشیب این سرزمین است. تردیدی نیست که گنجینه پر گوهر دفاع مقدس هنوز حرف‌های بسیاری برای پدید آوردن آثار، هم‌تراز شاهکارهای بزرگ حماسی جهان دارد؛ وظیفه همه ماست که از این گنج عظیم بهره‌های بیشتری ببریم.

با گرامی‌داشت یاد و خاطره بنیانگذار فقید جمهوری اسلامی، حضرت امام خمینی (ره) و درود به روان پاک همه شهیدان عرصه دفاع مقدس و مدافعان حرم اهل بیت عصمت و طهارت (علیه السلام) و مدافعان عرصه جهاد سلامت و آرزوی سلامتی و عزت برای ایثارگران عزیز و رزمندگان دلاور و خانواده گرانقدر آنان، از دست اندرکاران ستاد گرامی‌داشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس در سطح ملی و استان‌ها، مدیران، همکاران، بویژه جامعه فرهنگی، هنری، ادبی و رسانه‌ای و تشکل‌های فرهنگی فعال در این عرصه تقدیر و تشکر می‌کنم.

برگزاری رویدادهای فرهنگی و هنری در حوزه دفاع مقدس

سید عباس صالحی
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

https://bachehayemasjed.ir/

سه‌شنبه‌های تکریم

صالحی در ارتباط زنده تصویری با خانواده شهیدان فیروز و نریمان حمیدی‌زاده:

خانواده شهدا مظهر امتداد نهضت عاشورا هستند / سه‌شنبه‌های تکریم فرصتی برای آشنایی بی‌واسطه نسل امروز با شهیدان است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به اینکه خانواده شهدا مظهر و نمادی از ادامه نهضت عاشورا در روزگار کنونی هستند، گفت: طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» فرصت‌های ارتباط و تماس نسل جوان با خانواده شهدا را فراهم می‌کند و جوانان ما با راهی که شهدا رفتند بی‌واسطه آشنا و در آن مسیر حرکت می‌کنند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تصریح کرد: شهدای ما از آن حکمت، علم و دانش برخوردار بودند، هرچند که شاید بعضا سن بالایی نداشته و از تحصیلات بالا برخوردار نبودند، اما علم مطبوع یعنی علمی که مبتنی بر فرهنگ، حکمت و آگاهی درونی است که در وجود شهدا موج می‌زد؛ به همین جهت زمانی که به زندگی شهدا، وصیت‌نامه، آثار و نوشته‌هایشان مراجعه می‌کنیم حکمت‌هایی می‌بینیم که گاهی حتی حکمای بزرگ هم آن سخنان را عرضه نکردند.

صالحی در ادامه تصریح کرد: طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم»، فرصتی است تا با خانواده شهدا، بستگان و نزدیکان آن دلاوران دیدار کنیم تا عطر و بوی آنان از طریق خانواده معززشان به ما منتقل شود. امروز در این محفل ارزشمند در حضور مادر شهیدان نریمان و فیروز حمیدی‌زاده هستیم، مادری که فرزند شهیدش مفقود الاثر بود و این صبر مادر شهید درس بزرگی در زندگی است.

وی ادامه داد: نهضت عاشورا امتداد یافت و به ما رسید و بزرگوارانی چون مادر این شهیدان مسیر عاشورا و آن مکتب عظیم را ادامه داده و به ما آموختند که این مسیر همچنان ادامه دارد و زنده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه دیدار و گفت‌وگو با خانواده شهدا، برای نسلی که دفاع مقدس را جز در حد خاطرات پراکنده درک نکرده است، مساله‌ای قابل توجه است. یادآور شد: این مواجهه‌ها سبب می‌شود تا راهمان را برای چهل سال دوم و گام دوم انقلاب اسلامی که مقام معظم رهبری ترسیم کردند، بیش از پیش بیابیم و در این مسیر حرکت کنیم.

صالحی ابراز داشت: اگر خواهیم گام دوم را پیروزمندانه به پیش ببریم، باید نگاه جدی به سرمایه‌هایی داشته باشیم که در گام انقلاب در اختیار داشتیم، بخش عظیمی از سرمایه ما شهادت است و خانواده شهدا این پرچم را به دوش داشتند؛ از اهداف ما در طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» آن است که فرصت‌های ارتباط و تماس نسل جوان با خانواده شهدا را فراهم و جوانان ما با راهی که شهدا رفتند بی‌واسطه آشنا و در آن مسیر حرکت کنند.

به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سید عباس صالحی بعدازظهر امروز در ادامه برگزاری طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» در یک ارتباط زنده تصویری با خانواده شهیدان رضوان مدنی در کرمانشاه اظهار داشت: استان کرمانشاه استانی خاطره‌انگیز برای همه ایرانیان است، شهدای گرانقدر این استان در انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و حتی دفاع از حرم، تاریخ زیادی برای این کشور رقم زدند.

وی ادامه داد: استان کرمانشاه پس از انقلاب اسلامی در ماه‌های نخست در مسیر مبارزه با ضدانقلاب و همچنین دفاع از کشور در یک جنگ تحمیلی قرار گرفت، به گفته رهبر معظم انقلاب استان کرمانشاه آزمایش بزرگی در جنگ تحمیلی داشتند و جنگ در این استان آغاز و در همین استان به پایان رسید.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تاکید کرد: از همان ابتدای جنگ، کرمانشاه در مقابل تهاجم دشمن ایستادگی کرد و از این رو این استان از جهات مختلف جایگاه خاصی در تاریخ دفاع مقدس دارد، ابعاد متفاوتی می‌توان در این مقاومت دید، این استان در بمباران‌ها و فضای داخلی سخت قرار داشت، بیش از هزار بار بمباران این شهر مردم را از لحاظ مقاومت شکننده نکرد و عقب‌نشینی نکردند.

صالحی یادآور شد: این استان از همان آغاز جنگ تا عملیات مرصاد مقاطع مختلفی در تاریخ دفاع مقدس رقم زده است، نقش خانواده‌های این استان در مقام ایثار و مقاومت ستودنی است، زنان این استان در بخش شهدا رتبه دوم کشور را با ۹۷۰ زن شهید دارند و این نشان می‌دهد جنگ به خانه‌های این استان راه پیدا کرد و زنان پا به پای مردان خود جنگیدند.

وی افزود: آنچه در مادر این شهیدان می‌توان دید نماد مقاومت است، شاید زندگی ایشان روایت یک فرد است اما بازگوکننده زنان استان کرمانشاه در فضای مقاومت و همراهی همسرانشان برای مقاومت است.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی بیان کرد: از نخستین روزهای جنگ یکی پس از دیگری فرزندان این خانواده در کنار آرمان مقاومت قرار می‌گیرند و پس از شهادت هر یک از فرزندان دیگر فرزند به جبهه مقاومت می‌رود و نهایتاً سه فرزند شهید و یک داماد از این خانواده در عملیات مرصاد به مقام شهادت می‌رسد و این نشان‌دهنده روحیه مقاومت در این خانواده است.

صالحی در ارتباط زنده تصویری با خانواده شهیدان رضوان مدنی:

استان کرمانشاه بخشی از تاریخ منحصر به فرد دفاع مقدس است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه آغاز و پایان جنگ تحمیلی در استان کرمانشاه رقم خورد، گفت: این استان از همان آغاز جنگ تا عملیات مرصاد مقاطع مختلفی در تاریخ دفاع مقدس رقم زده است، نقش خانواده‌های شهدا و تعداد زنان شهید این استان نشانگر ایثار و مقاومت ستودنی مردم کرمانشاه است و با وجود هزاران مرتبه بمباران این شهر مردم از مقاومت خود عقب‌نشینی نکردند.

صالحی خاطرنشان کرد: ما مدیون خانواده شهدا به طور خاص خانواده شهیدان رضوان مدنی هستیم، فرزندان این خانواده تربیت یافته پدر و مادری بودند که نقطه پرش آنها به سمت شهادت شدند، نوع تربیت دینی، توجه به رزق حلال و احسان در این خانواده روحیه بزرگ را در این خانواده ایجاد کرده است. اینکه افراد ظواهر فریبنده دنیوی را کنار بگذارند و به وظایف دینی خود عمل کند حاصل نظام تربیتی خانواده است.

وی در پایان تصریح کرد: به خانواده این شهید تبریک می‌گوییم که این گل‌های عزیز را پرورش دادند و به گفته رهبر معظم انقلاب خانه نور را در منزل خود ایجاد کردند. امید است در مقابل خانواده شهدا به گونه‌ای عمل کنیم که بتوانیم راه شهدا را ادامه بدهیم.

در ادامه این ارتباط زنده تصویری مادر شهیدان رضوان مدنی با بیان اینکه فرزندانم با رزق و روزی حلال بزرگ شدند، تصریح کرد: همین رزق حلال و تربیت در دامن اسلام به فرزندانم کمک کرد تا مسیر درست را در زندگی خود انتخاب کنند. فرزندانم از دوران کودکی با نماز، روزه و قرآن انس داشتند و همین امر روحیه سالمی را در آنها شکل داد.

وی با ذکر خاطره‌ای از حضور رهبر معظم انقلاب در خانه‌شان بیان کرد: ایشان به هنگام حضور در منزل ما فرمودند این خانه پر از نور است، پس از آن رهبر معظم انقلاب در یک دیدار صمیمانه در کنار پدر شهید و خانواده ما نشستند و گفتند که شما خانواده‌ی بسیار فداکاری هستید که تمام فرزندان خود را در راه حفظ وطن تقدیم کردید و این کار با هیچ چیز جبران‌پذیر نیست.

در این ارتباط زنده تصویری خواهر شهیدان رضوان مدنی نیز با بیان اینکه شهدا هرکدام خصوصیات بارز خود را داشتند، تصریح کرد: برادران من هیچگاه از آنچه انجام می‌دادند و جایگاهی که داشتند به ما اطلاع نمی‌دادند و اهل تبلیغ کارهای خود نبودند، خانواده ما پس از شهادت برادران مان متوجه مسئولیت آنها در سپاه پاسداران شد.

وی با بیان خاطره حضور رهبر معظم انقلاب در خانه‌شان افزود: پدر بنده ارادت خاصی به رهبر معظم انقلاب داشتند و به هنگام حضور ایشان در منزل از ایشان خواستار شدند که به علت مشکل بینایی چفیه‌شان را به عنوان تبرک هدیه دهند و رهبر انقلاب نیز در پاسخ فرمودند ما باید چفیه شما را به عنوان تبرک ببریم.

وزیر ارشاد: نقش ایلام در دوران دفاع مقدس متمایز است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با قدردانی از نقش تاثیرگذار مردم این استان در دوران دفاع مقدس گفت: حضور و نقش مردم استان ایلام متمایز و بی نظیر است.

سید عباس صالحی عصر سه شنبه در آیین طرح ملی سه‌شنبه‌های تکریم شهیدا که بصورت ویدئو کنفرانس برگزار شد افزود: استان ایلام به دلیل وسعت مرزهای مشترک با عراق بسیار زودتر از سایر استان‌ها درگیر جنگ تحمیلی شد و بیشترین بمباران‌ها، عملیات‌ها و همچنین بیشترین شهیدان را نسبت به جمعیت این استان تقدیم اسلام کرده است.

وی ادامه داد: با این وجود مردم ایلام به جای مهاجرت، جنگ را بخشی از زندگی خود کرده و تا پایان آن از خاک وطن خود سرافرازانه ایستادند و دفاع کردند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بیان کرد: یکی از راه‌های ادای دین به کسانی که برای کشور ایثارگری کرده و از جان خود گذشتند ارتباط با خانواده شهداست تا بدانند که ملت ایران خود را مدیون آنها می‌داند.

وی تاکید کرد: باید از اندیشه‌های شهیدا درس گرفته و تلاش شود با انتقال آن به نسل‌های آینده این اندیشه‌ها در جامعه زنده نگه داشته شوند.

مدیر ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد استان ایلام در این خصوص گفت: طرح ملی سه‌شنبه‌های تکریم با حضور مسئولان فرهنگی و اجرایی به منظور تجلیل و تکریم از خانواده‌های معظم شهیدا، چهره‌های ماندگار، نخبگان و فعالان عرصه‌های مختلف

فرهنگی، هنری، اجتماعی، دینی و علمی در سراسر کشور برگزار می‌شود. حجت الاسلام علی چراغی پور اظهار کرد: این طرح به عنوان رویدادی محله محور با استفاده از ظرفیت خودجوش و با محوریت امام جماعت مسجد در سطح کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد کشور به منظور تجلیل از خانواده‌های معظم شهیدا و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و همچنین تجلیل از فعالان عرصه‌های فرهنگی برگزار می‌شود.

وی بیان کرد: این طرح ملی در استان ایلام در طول ۱۴ هفته تا ۳۱ شهریورماه سال جاری همزمان با هفته دفاع مقدس اجرا خواهد شد.

در راستای اجرای طرح ملی سه‌شنبه‌های تکریم، امروز مراسم تکریم از خانواده معظم شهید محمدرضا قربانی در منزل این شهید روحانی با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد کشور به صورت ویدئو کنفرانس برگزار شد.

به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در ادامه برگزاری سلسله نشست‌های طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» با حضور سید عباس صالحی از خانواده «شهید حججی» تجلیل شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این ارتباط زنده تصویری با اشاره به چهلمین سالگرد دفاع مقدس اظهار داشت: در طول انقلاب اسلامی در دفاع مقدس و در ادامه راه اگرچه نقطه به نقطه ایران یاد شهیدا پابرجاست اما اصفهان انگشتری این کالبد و نجف‌آباد نگین این انگشتر است، در این شهرستان تعداد خانواده‌های چند شهیدی و ۲ هزار شهید این شهرستان دین ما به شهیدا به ویژه این منطقه را بیشتر می‌کند.

وی ادامه داد: شهادت با تاریخ تشیع پیوند خورده است، انقلاب اسلامی هم تاریخش با شهادت پیوند داشته و وقتی برگ‌های این تاریخ را ورق می‌زنیم شهدای مدافعان حرم را نیز می‌بینیم، از شهید سلیمانی نقل می‌شود وقتی جهاد در این مسیر آغاز شد وی نام «مدافعان حرم» را

صالحی در ارتباط زنده تصویری با خانواده شهید حججی:

شهدای مدافع حرم جایگاه ویژه‌ای در بین شهدا دارند

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه شهید محسن حججی این افتخار را داشت که نماد شهدای مدافع حرم شود، گفت: شهدای مدافع حرم در بین شهدای تاریخ انقلاب اسلامی ویژگی‌های خاص خود را دارند، از یک سو شهادت آنها در غربت رقم خورده و از سوی دیگر به دور از هرگونه جو اجتماعی وارد عرصه جهاد شدند.

برای این جهاد بزرگ انتخاب کردند و بر همین اساس فضای مدافعان حرم با این نگاه شکل گرفت که حرم حضرت زینب(س) می‌تواند حرم امن جدید باشد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تاکید کرد: در طول این چندسال اخیر برای دفاع از حرم شخصیت‌های زیادی را داشته‌ایم که نقش زیادی در تاریخ معاصر و منطقه داشته‌اند، اگر مدافعان حرم نبودند جریان تند تکفیری مسیری را طی می‌کرد که معلوم نبود علاوه بر سوریه به حرم‌های دیگر نیز بروند، اتفاقات سامرا و نزدیکی به کربلا با نفوذ داعش در عراق نشان می‌داد جریان تکفیر برنامه‌ریزی بلندی برای منطقه داشت.

صالحی یادآور شد: یکی دیگر از دستاوردهای مبارزه و شهادت در مسیر دفاع از حرم جلوگیری از تجزیه منطقه بود، به نظر می‌آید جریان استکبار جهانی بعد از ایجاد رژیم اشغالگر اسرائیل در ۱۹۴۸ به دنبال ایجاد یک غده سرطانی دیگر برای برهم زدن جغرافیای خاورمیانه بود،

صالحی در ارتباط زنده تصویری با خانواده شهیدان امین الهی و محب شاهدین:

شهدای هنرمند بخش‌های پنهان دفاع مقدس هستند

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تبریک روز جهانی عکاسان گفت: نقش هنرمندان در ایام دفاع مقدس یکی از همان بخش‌های پنهان جنگ است، عکاسان یکی از این گروه‌های هنری زمان جنگ هستند، عکاسی جنگ نقطه عطفی در تاریخ تصویر ایران است، هم از نظر جغرافیایی و هم مردم شناختی عکس‌هایی که گرفته شده نشان می‌دهد هیچ دوره‌ای این میزان تصویر را نداشته است.

هستند، عکاسان جنگ به سه بخش تقسیم می‌شوند، یک بخش عکاسان حرفه‌ای مرتبط با رسانه‌های معتبر هستند که عکس‌های آنها به خاطر مانده است، بخش دیگر عکاسان آزاد در جنگ و گروه سومی هم به عنوان رزمندگان عکاس بودند که از جنگ و رزمندگان عکس‌های زیادی به یادگار گذاشتند.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی خاطر نشان کرد: عکس در دفاع مقدس از یک سو خاطرات مصور جنگ را به یادگار و از سوی دیگر تأثیرات زمان جنگ را به خوبی نشان داد، برخی عکس‌ها اثرگذاری و انرژی که منتقل می‌کنند بعضاً از چندین کتاب و مقاله بیشتر است، برای مثال در زمان فروپاشی رژیم طاغوت حضور همافرها به روند سقوط نظام سابق سرعت داد اما عکس معروف همافرها انرژی زیادی داشت که بلافاصله پس از انتشار در عرض دو سه روز طومار رژیم طاغوت را در هم پیچید.

صالحی بیان کرد: همچنین پاره‌ای از تصاویر رزمندگان در جنگ به گونه‌ای است که گویی زاویه‌هایی از بهشت را تصویر کردند، از طرفی دیگر عکاسی جنگ نقطه عطفی در تاریخ تصویر ایران است، این هشت سال جنگ دوران پر تراکم تصویر در کشور بوده است، هم از نظر جغرافیایی و هم مردم شناختی عکس‌هایی که گرفته شده نشان می‌دهد هیچ دوره‌ای این میزان تصویر را نداشته است.

وی با اشاره به زندگی شهید محب شاهدین گفت: این شهید از یازده سالگی خودساخته و در کنار کار به هنر و امرار معاش خانواده پرداخته است، وی هم‌زمان با مبارزات انقلاب در خدمت مبارزین بوده است، وقتی این شهید تنها پس از ۲۴ ساعت از ازدواج خود به منطقه عملیاتی می‌رود تصویر شکوه و عظمت جهاد را نشان می‌دهد، در ادبیات دینی ما چنین اتفاقاتی الگوسازی برای نسل جوان است به شرط آنکه به درستی برای جوانان تبیین شود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان سخن تصریح کرد: شهید محب شاهدین در وصیت‌نامه خود شهادت را رفتن از یک زندگی به زندگی دیگر تلقی می‌کند، رفتن نو به عالم‌نو، رفتن‌های دیگر معمولی است اما شهادت یک رفتن نواست، تمام مرگ‌ها در دنیا رفتن به یک دنیای مشابه است اما شهادت با مرگ عادی فرق می‌کند.

به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در ادامه برگزاری طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» در ارتباط زنده تصویری از خانواده شهیدان امین الهی و محمد مهدی محب شاهدین در سمنان تجلیل شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این ارتباط زنده با بیان اینکه در چهلمین سالگرد دفاع مقدس هستیم، اظهار داشت: شهدا در تاریخ هشت سال دفاع مقدس نقش و اثرگذاری ماندگاری آفریده و در نقطه نقطه ایران زمین شاهد این نقش هستیم.

وی ادامه داد: استان سمنان هم جزئی از این تاریخ است و باتوجه به جمعیت نیم میلیونی این استان آمار رزمندگان سمنان از میانگین کشوری بالاتر است، همچنین رقم شهدا یعنی ۲۸۰۰ نفر شهید این استان نیز بالاتر از میانگین شهدای استان‌های دیگر کشور است، بنابراین فضای جهاد و شهادت در ایام دفاع مقدس در استان سمنان در هر سطح و فضایی بوده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرد: در بخش‌های پنهان جنگ شاهد جایگاه این استان در دفاع مقدس هستیم، یکی از حوزه‌های پنهان و قابل توجه جنگ حمایت از بخش جهاد سازندگی است که نقش راهبردی در جنگ را داشته و خیلی کم از آن یاد شده است، فضای استان سمنان هم از نظر حضور شهدای رزمنده و هم شهدای جهاد سازندگی از میانگین کشوری ۲ و نیم برابر بیشتر است، پس این آمار نشان می‌دهد این استان علاوه بر بخش آشکار جنگ در بخش‌های کمتر دیده شده جنگ هم حضور پررنگ داشته است.

صالحی یادآور شد: یکی دیگر از بخش‌های پنهان در دفاع مقدس نقش زنان در جنگ است، خانم‌هایی که شاید در صف مقدم جنگ نبودند اما نقش آنها در بسیاری از اتفاقات کمتر از خط مقدم نبود، استان سمنان از نظر حضور بانوان در جنگ نقش پررنگی دارد، در همین خصوص کتاب «اگر آنان نبودند» در مورد نقش زنان این استان در دفاع مقدس را داریم که به حضور و نقش مهم زنان در این استان در دفاع مقدس اشاره دارد.

وی افزود: نقش هنرمندان در ایام دفاع مقدس یکی از همان بخش‌های پنهان جنگ است، عکاسان یکی از این گروه‌های هنری زمان جنگ

زیرساخت‌های جدید برای نشر نجف‌آباد را آماده و با ارتباط با شهرداری و فرمانداری این شهرستان مسیر را برای موفقیت در داوری‌های پایتخت کتاب فراهم کنند.

محمد رضا حججی پدر شهید حججی نیز در این ارتباط زنده تصویری با ذکر یاد و خاطره شهدای به ویژه شهدای مدافعان حرم اظهار کرد: به گفته رهبر معظم انقلاب شهید محسن حججی بلندگوی شهدا شد، پس از شهادت فرزندم بسیاری از مردم متوجه شدند که نجف‌آباد بیش از ۲ هزار شهید دارد، پس از این شهادت خیلی از مسئولین به این شهرستان پای گذاشته و از نزدیک مشکلات و دغدغه‌های مردم را جویا شدند.

در بخش دیگری از این ارتباط زنده تصویری مادر شهید محسن حججی با ذکر خاطره‌ای از فرزند خود گفت: در زمان حیات فرزندم بسیار به مقبره شهدا نجف‌آباد سر می‌زدیم و متأسفانه یادمان شهدا در آن زمان بسته بود و او همیشه از من می‌پرسید چرا این مکان را باز نمی‌کنند، پس از شهادت محسن این مکان با پیکر خودش بازگشایی و مردم با حضور در این مکان مقدس و توسل به شهدا حاجات خود را می‌گیرند.

در پایان این ارتباط زنده تصویری لوح تقدیری که از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برای تجلیل از خانواده شهید حججی ارسال شده بود توسط حجت‌الاسلام معتمدی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان تقدیم خانواده این شهید مدافع حرم شد.

اگر مدافعان حرم نبودند اتفاقاتی می‌افتاد که پیامدهای آن تا سال‌ها و حتی قرن‌ها وجود داشت، همانطور که اگر شهدا در دفاع از کشور در جنگ تحمیلی نمی‌جنگیدند معلوم نبود چه اتفاقاتی در این کشور رقم می‌خورد.

وی افزود: در ارتباطی که با خانواده شهدا برقرار می‌کنیم ما بیش از خانواده شهدا از این ارتباط بهره می‌بریم، در این ارتباط ما به دنبال رزق خود هستیم پس ارتباط و اتصال با این شخصیت‌ها نشان می‌دهد که باور به حیات در شهدا وجود دارد و اگر ما با شهدا ارتباط برقرار کنیم قطعاً از رزق الهی بهره‌مند می‌شویم.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بیان کرد: شهدای مدافع حرم در بین شهدای تاریخ انقلاب اسلامی ویژگی‌های خاص خود را دارند، شهادت یک ویژگی است که نصیب هرکسی نمی‌شود و اگر این شهادت در غربت رقم بخورد آن شهید جایگاه ویژه‌ای خواهد داشت، همه شهدا ارزشمندی خود را دارند، در دوره دفاع مقدس هزاران شهید و خانواده در یک موج اجتماعی قرار داشتند. در جو اجتماعی قالب همراه شدن آسان‌تر است اما شهدای مدافع حرم این جو اجتماعی را در فرسنگ‌ها دور از واقعه نداشتند.

صالحی تصریح کرد: شهید محسن حججی این افتخار را داشت که نماد شهدای مدافع حرم شود، اینکه فردی این فضا را پیدا می‌کند که نماد جمعی از شهدا شود قطعاً رازی در آن وجود دارد، روز شهادت ایشان به عنوان روز مدافعان حرم نامیده شده است و این به مثابه این است که در زندگی شخصی ایشان اتفاقاتی رقم خورده است که وی در چنین نقطه نمادینی قرار می‌گیرد.

وی با اشاره به وصیت‌نامه شهید حججی گفت: روح شهید در وصیت‌نامه‌اش متجلی است، در بخشی از این وصیت گفته بود مقداری «حق الناس» دارم، مبلغ یک میلیون به مادر بزرگ پدری خود بدهکارم، همچنین در بخش دیگری می‌گوید مبلغ ۳۲ هزار تومان و چند سربند به بسیج امیرآباد بدهکارم، توجه به همین نکات ریز ایشان را به اوج می‌رساند.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی اضافه کرد: تربیت خانوادگی نیز در زندگی چنین شهیدایی بسیار مهم است. همانطور که خود شهید نیز از پدر و مادر خود به عنوان الگوهای زندگی‌اش یاد می‌کند.

صالحی در پاسخ به درخواست پدر شهید حججی مبنی بر انتخاب شهرستان نجف‌آباد به عنوان پایتخت کتاب ایران گفت: از حجت‌الاسلام معتمدی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان خواستارم

صالحی: آذربایجان غربی نمایه‌ای از حضور مجموعه‌های مختلف ایرانی در دفاع مقدس است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه استان آذربایجان غربی نماد و نمایه‌ای از حضور ادیان و مذاهب مختلف در ۸ سال دفاع مقدس است گفت: استان آذربایجان غربی از جمله استان‌هایی است که مجموعه‌های مختلفی از آن با ادیان و مذاهب مختلف، مسلمان و غیر مسلمان، شیعه و سنی و... در دفاع از کشورمان حضور داشتند و از این مرز و بوم صیانت کردند.

ما به شمار می‌آیند. برخی خانواده‌ها هم شهیدانشان مفقود الاثر هستند که این سختی عدم حضور عزیزانشان را دو چندان می‌کند. وی ادامه داد: بعد از ۸ سال دفاع مقدس حدود ۴۰ هزار مفقود الاثر داشتیم که با تلاش گروه‌های تحقیقی و تفحص تعداد این آمار کمتر شد و در حال حاضر ۳ هزار شهید مفقود الاثر داریم. اینکه خانواده‌ای دست و نقطه ارتباطی اش با پیکر شهید اش قطع باشد شرایط سخت‌تری را دارد.

صالحی گفت: خانواده شهید از چند جهت برای ما نماد به شمار می‌آیند. از یک سو آن‌ها ولی نعمتان ما هستند و ما باید خاک پای آن‌ها را طوطی‌بای چشم خود کنیم. از سویی دیگر اینکه شهدا از طریق خانواده‌های خود می‌توانند پیام‌های خود را به ما منتقل کنند که این پیام‌ها به صورت حسی است. همچنین خانواده شهید می‌توانند این امید را به ما بدهند که شفیع ما باشند.

در این نشست حجت الاسلام والمسلمین حبیب رضا ارزانی مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد کشور گفت: امسال چهلمین سالروز ۸ سال دفاع مقدس را در پیش رو داریم که سال ویژه‌ای به شمار می‌آید و بر خود لازم دانستیم تا در ادامه نشست‌های سه‌شنبه‌های تکریم، از خانواده شهیدای این ۸ سال به ویژه خانواده‌ای حاضر در این جلسه (شهیدان یوسفی و ابراهیمی) تکریم داشته باشیم.

وی افزود: تکریم از خانواده شهید یک وظیفه اصلی به شمار می‌آید به این معنا که این تکریم به معنای مدد و سبک زندگی است و اگر بخواهیم در مسیر تمدن نوین اسلامی در حرکت باشیم باید شهدا را تکریم کنیم.

در بخش دیگری از این نشست حجت الاسلام والمسلمین خدایاری مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی هم گفت: امیدوارم قدری از وظایفی که در غیاب شهدا بر عهده ما است را انجام داده باشیم.

وی افزود: شهدا متعلق به یک خانواده نیستند و متعلق به همه مردم ایران است. راه شهدا راه عشق و رسیدن به اهداف والای الهی و انسانی است و باید در مسیر پاسداری از جایگاه آن‌ها حرکت کنیم.

در این نشست حجت الاسلام والمسلمین قریشی نماینده ولی فقیه و امام جمعه استان هم گفت: طرح سه‌شنبه‌های تکریم طرح به جا، فاخر و درستی است و بزرگداشت شهدا را ارج نهادن کاری است که دین مقدس اسلام به آن دستور داده است.

در ادامه این نشست، خانواده‌های شهیدان یوسفی و ابراهیمی به ارائه برخی خاطرات خود در زمان حیات آن‌ها پرداختند و در پایان از آن‌ها تقدیر و تکریم شد.

صالحی در ارتباط زنده تصویری با خانواده شهید صوفی:

زوایای مختلفی از جنگ تحمیلی از سوی سینماگران روایت شده است / رزمندگی و روایت‌گری جنگ دو اتفاق مهم در جامعه سینماگران بود

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه در دوره دفاع مقدس بیش از ۱۳۰ شهید سینماگر داشته‌ایم، گفت: این شهدا در بخش‌های مختلفی از حوزه سینما اعم از بازیگری، کارگردانی، نویسندگی، فیلمبرداری و... فعالیت داشتند، حضور این تعداد از شهیدای سینماگر بیانگر آن است که سینماگران وظیفه خود دیدند که به عنوان رزمنده یا روایت‌گر جنگ در این جهاد حضور داشته باشند.

به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در ادامه برگزاری سلسله نشست‌های طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» در یازدهمین هفته از این طرح با حضور سید عباس صالحی از خانواده «ناصر علی صوفی» از استان اردبیل تجلیل شد.

در ابتدای این ارتباط زنده تصویری سید عباس صالحی با بیان اینکه استان اردبیل به عنوان خاستگاه تشیع ایران است، اظهار داشت: کل ایران به این استان هم به عنوان یکی از پایگاه‌های مذهبی کشور و هم پایگاه ایستادگی در مقابل دشمن مدیون است، این استان از همان روزهای اول جنگ درگیر این جهاد بزرگ شد.

وی ادامه داد: امروز فرصتی فراهم شد به صورت مجازی به خدمت این خانواده شهید برسیم و این که چنین جوانانی چگونه پای اعتقادات، وطن و انقلاب اسلامی ایستادند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تاکید کرد: این خانواده شهید پدری دارد که از ابتدای تولد لباس احرام را به تن فرزند خود می‌کند که در نهایت به لباس شهادت او تبدیل شده است، این خانواده در تربیت فرزندان خود بسیار تلاش کردند و همین امر باعث شده است که سه فرزند از این خانواده در کنار هم در جنگ تحمیلی از وطن خود دفاع کردند.

صالحی یادآور شد: دیدار امروز به موجب فرارسیدن روز ملی سینما تدارک دیده شده است زیرا پدر این شهید و خود شهید از تلاشگران در این عرصه بودند، همزمان با چهلمین سالگرد دفاع مقدس باید یادای از هنرمندان شهید به ویژه هنر سینما در این عرصه کرد.

وی افزود: در دوره دفاع مقدس بیش از ۱۳۰ شهید سینماگر داشته‌ایم، این شهدا در بخش‌های مختلفی از حوزه سینما اعم از بازیگری، کارگردانی، نویسندگی، فیلمبرداری و... فعالیت داشتند، در اوایل انقلاب و پس از عبور از سینمای قبل از انقلاب حضور این تعداد از شهیدای سینماگر بیانگر آن است که سینماگران وظیفه خود دیدند که به عنوان رزمنده یا روایت‌گر جنگ در این جهاد حضور داشته باشند.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی بیان کرد: بخش دیگری که در حوزه خدمت سینما به دفاع مقدس شاهد آن هستیم فضای فیلم‌های دفاع مقدس است، با آغاز دفاع مقدس خیلی از سینماگران وظیفه خود دیدند که فضای جنگ را با فیلم به تصویر بکشند، بنابراین سینمای دفاع مقدس به اندازه عمر دفاع مقدس است. زیرا از زمان آغاز جنگ شاهد شکل‌گیری ژانر دفاع مقدس در بین سینماگران هستیم.

صالحی با یاد خاطره مرحوم رسول ملاقلی‌پور از هنرمندان استان اردبیل گفت: کارهای دفاع مقدسی ایشان همچنان جذاب است، چه آثاری که در سال‌های اوج دفاع مقدس ساخته شد و چه همچنین

کارهای دیگری از ایشان که روایت‌گر جنگ است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: این فیلم‌ساز خوب اردبیلی به نحوی در کنار رزمندگان دفاع مقدس قرار گرفت تا با دوربین خود روایت‌گر رشادت‌های رزمندگان باشد تا زوایای مختلف جنگ مغفول نماند و سینماگران ما امروز این خط را همچنان دنبال می‌کنند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان گفت: شهید ناصر علی صوفی مختص زمان خودش نبود بلکه حضور او در حال حاضر مکتب علوی را زنده نگاه می‌دارد و امید است خون شهدا چراغ راه ما باشد.

در بخشی از این ارتباط زنده تصویری حجت‌الاسلام والمسلمین حبیب‌رضا ارزانی دبیر ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد ضمن عرض تسلیت ایام سوگواری سالار شهیدان و ادای احترام به خانواده شهید صوفی تصریح کرد: امسال این ابتکار ارزشمند یعنی طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» با کمک وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تا به امروز برگزار شده و هدف از این طرح تکریم خانواده شهید است.

در بخش دیگری از این ارتباط زنده تصویری سید ناصر احقایی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی اردبیل با گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس گفت: متناسب با آغاز چهلمین سالگرد دفاع مقدس جشنواره چراغ سینما، چراغ هنرهای نمایشی و تجسمی و سایر جشنواره‌ها را برای یادآوری از این جهاد بزرگ خواهیم داشت.

ندایی معاون سیاسی اجتماعی استاندار اردبیل نیز در بخش دیگری از این ارتباط زنده تصویری با بیان اینکه خانواده شهید صوفی یک خانواده کاملاً فرهنگی در استان هستند، خاطرنشان کرد: این خانواده در امر فرهنگ استان بسیار تاثیرگذار بودند، همچنین از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که به صورت مجازی به خانه شهید در سراسر کشور سفر می‌کنند تشکر می‌کنیم زیرا این کار بسیار ارزشمند است.

در بخش دیگری از این ارتباط زنده تصویری محمد حسن صوفی برادر شهید باتشکر از تمام کسانی که این طرح را راه‌اندازی کردند، گفت: برادرم در وصیت‌نامه خود نوشته است که من از ساعت ۲:۳۰ نیمه شب بیدارم و وقتی جوانان جان بر کف و آماده جهاد و شهادت را می‌بینم بر آنها غبطه می‌خورم.

وی در ادامه جلسه به ذکر خاطره‌هایی از عملیات‌های جنگی که به همراه برادر بوده است، پرداخت.

گفتنی است شهید ناصر علی صوفی قائم مقام و جانشین گردان قاسم(ع) از لشکر ۳۱ عاشورا در ۲۰ دی ۱۳۶۵ در منطقه عملیاتی شلمچه به مقام رفیع شهادت نائل آمد. این شهید به همراه پدر خود در حرقه سینما فعالیت داشته است.

در نشست هماهنگی «نمایشگاه دستاوردهای ۴۰ سال اقتدار و سربلندی ویژه گرامیداشت چهلمین سالگرد پیروزی دفاع مقدس» مطرح شد:

فاصله گرفتن از فرهنگ دفاع مقدس علت مشکلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است

محمدرضا سوقندی مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران گفت: وجود مشکلات در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی به دلیل فاصله گرفتن از فرهنگ جهادی، فرهنگ جبهه و دفاع مقدس است. بازخوانی و بازتولید دفاع مقدس به‌عنوان مجموعه‌ای از ارزش‌های معنوی و فرهنگی از جهت مدیریتی، ضرورت امروز ما است.

هنری و ارزش‌های حاصل از ۸ سال دفاع مقدس و در تداوم آن، فرهنگ مقاومت، ضرورت امروز ما است یا خیر. دفاع مقدس یک تاریخ، واقعه، حادثه بود یا یک حقیقت همیشه زنده؟

سوقندی ادامه داد: برای پاسخ به سوال‌هایی که مطرح شد، مباحث مختلفی را می‌توان مطرح کرد. آنچه برای اهالی فرهنگ کاربردی است این است که کشور ما، تفکر و اندیشه انقلاب اسلامی بیش از پیش نیازمند مولفه‌های دوران دفاع مقدس است. در عرصه مدیریتی و حاکمیتی و نحوه اداره امور در گام دوم انقلاب با توجه به بیانیه گام دوم انقلاب، نیازمند فرهنگ و مدیریت جهادی هستیم چرا که دفاع مقدس برای ما الگوی عملی جهاد در همه عرصه‌ها است.

وی وجود مشکلات در عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را به دلیل فاصله گرفتن از فرهنگ جهادی، فرهنگ جبهه و دفاع مقدس دانست و گفت: بازخوانی و بازتولید دفاع مقدس به‌عنوان مجموعه‌ای از ارزش‌های معنوی و فرهنگی از جهت مدیریتی، ضرورت امروز ما است. ما امروز با مسائلی روبه‌رو هستیم که نیازمند الگوی دفاع مقدس است چرا که دفاع مقدس یک واقعیت و عرصه عینیت برای ما است و در عصر و دوره ما به وقوع پیوسته است. هر چند ۴۰ سال از دفاع مقدس را پشت سر گذاشته ایم اما آثار دفاع مقدس پیش روی چشمان ما قرار دارد و به‌عنوان الگوی عملی می‌تواند فرآوری ما باشد.

سوقندی افزود: راه حل رفع مشکلات اقتصادی، رعایت الگوهای دفاع مقدس است؛ در دوران مقدس همه در عرصه مبارزه بودند؛ این همدلی باید در عرصه اقتصادی نیز بروز پیدا کند چیزی که امروز در عرصه اقتصادی چه در دوران قبل از ویروس کرونا چه در دوره کرونا شاهد آن نیستیم. اما در دوران دفاع مقدس همه با رحم و مروت با هم برخورد می‌کردند چرا که جنگ بود. امروز هم جنگ است آن هم از نوع جنگ اقتصادی.

وی با تأکید بر اینکه نمی‌توانیم دفاع مقدس را از انقلاب اسلامی جدا کنیم، گفت: این دو با هم و هم ذات هستند. اگر انقلاب اسلامی نبود جنگ تحمیلی هم نبود، اگر در جنگ پیروز نمی‌شدیم خبری از انقلاب اسلامی نبود. دفاع مقدس، علت پایداری و استمرار انقلاب اسلامی است. در فرهنگ مقاومت، دفاع مقدس در همه بخش‌ها در عرصه بین‌المللی الگو است و در عرصه ملی نیز همه حوزه‌ها به دفاع و فرهنگ دفاع مقدس بر می‌گردند.

وی با بیان اینکه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دوران دفاع مقدس و پس از آن کارهای بزرگی انجام داده است، گفت: آیا در کشور انتشار

کتاب در حوزه دفاع مقدس، ادبیات و فرهنگ مکتوب دفاع مقدس و... به‌عنوان یکی از دستاوردهای فرهنگی و ابزار مهم انقلاب فرهنگی، بدون حمایت و حضور وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ممکن بود؟ از کتاب‌هایی که به تقریظ رهبری رسیده‌اند تا مابقی کتاب‌ها در همه حوزه‌ها که از سوی ناشران دولتی و خصوصی منتشر شده‌اند. در حق دولت جفا است اگر کارهایی که انجام داده، دیده نشوند.

سوقندی ادامه داد: این نمایشگاه و مجموعه فعالیت‌هایی که به مناسبت چهلمین سال دفاع مقدس انجام می‌دهیم باید ظلمی که به وزارت فرهنگ و ارشاد شده جبران کند. نمایشگاه دستاوردهای چهل سال اقتدار و سربلندی ویژه گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس با شعار «ما قوی هستیم» به‌عنوان بخشی از اقتدار فرهنگی است. این نمایشگاه فرصتی است تا فعالیت‌های صورت گرفته در حوزه‌های مختلف را مستند کنیم.

وی اظهار کرد: بخش اول نمایشگاه دستاوردهای چهل سال اقتدار و سربلندی ویژه گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، عرصه نمایشگاهی آن است. در این صورت ما به سراغ مخاطبان می‌رویم. ممکن است این نمایشگاه مخاطب نداشته باشد؛ بنابراین همه باید با تمام ظرفیت و توان خود در نمایشگاه حضور پیدا کنند. بخش دوم، بخش نمایشی است. با توجه به اینکه این نمایشگاه در ماه محرم و صفر برگزار می‌شود باید برنامه‌ها و آثار ارائه شده همچون نمایش فیلم‌های برتر حوزه دفاع مقدس، تعزیه، تئاتر و... متناسب با این ماه‌ها باشند. پیشنهاد می‌کنم طرح ملی «سه‌شنبه‌های تکریم» در این نمایشگاه برگزار شود. همچنین، نشست‌های رونمایی، نقد و بررسی کتاب حوزه دفاع مقدس از دیگر برنامه‌هایی است که در این نمایشگاه امکان برگزار آن‌ها وجود دارد.

سوقندی ادامه داد: بخش سوم، حضور رسانه‌ها است؛ در این نمایشگاه به معنای وسیع کلمه مخاطب نداریم و ما باید به سراغ مخاطبان برویم. باید بین مرکز فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، خبرگزاری ایرنا، خبرگزاری شبستان، خبرگزاری ایبنا، هنرآنلاین و... هماهنگی ایجاد شود تا حضور رسانه‌ها را در نمایشگاه داشته باشیم. به قول کارشناسان؛ اطلاعات، تسلیحات و تبلیغات سه رکن اصلی هستند که اگر کسی اطلاعات و تسلیحات داشته باشد اما تبلیغات نداشته باشد باخته است. آسیب بخشی از فعالیت‌ها و برنامه‌ها به علت ضعف در فعالیت‌های رسانه‌ای و تبلیغات است.

سوقندی بیان کرد: نتایج فعالیت‌ها و برنامه‌های چهلمین سال دفاع مقدس در سال‌های آینده مشخص می‌شود بنابراین نباید در برنامه‌ها و فعالیت‌ها خلاء داشته باشیم و با وحدت و هماهنگی و انسجام کارها را پیش ببریم. نمایشگاهی با عنوان «جشنواره مد و لباس دفاع مقدس» را در نمایشگاه دستاوردهای چهل سال اقتدار و سربلندی ویژه گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس برگزار کنیم.

ضرورت تأسی از دفاع مقدس

حسین صفری معاون اقتصاد و فرهنگ موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، گفت: باید از دوران دفاع مقدس تأسی کنیم. با شیوع

ویروس کرونا برگزاری مراسم عزاداری ویژه ایام سوگواری ماه محرم با چالش‌هایی رو به رو شد. در کتابی خواندم که در دوران مقدس، برای جلوگیری از عزاداری اسرا در روز عاشورا، واکسن کزاز به آن‌ها تزریق کردند تا نتوانند این مراسم را برگزار کنند. این امر نشان می‌دهد ما شرایط و موقعیت‌های سخت‌تری داشتیم اما با تدبیر و اخلاص از آن‌ها عبور کردیم. تأسی از ۸ سال دفاع مقدس می‌تواند بسیاری از مشکلات ما را حل کند.

معاون اقتصاد و کتاب موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران ادامه داد: برگزاری جلسات نقد و بررسی کتاب‌های شاخص حوزه دفاع مقدس، ارائه گزارش‌های آماری از تعداد کتاب‌ها، ناشران، نویسندگان حوزه دفاع مقدس و معرفی کتاب‌های برگزیده و شایسته تقدیر این حوزه در جایزه‌ها و جشنواره‌های کتابی همچون جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران و... از جمله برنامه‌های این موسسه در نمایشگاه دستاوردهای چهل سال اقتدار و سربلندی ویژه گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس خواهد بود. همچنین، نقد ادبیات دفاع مقدس، شعرخوانی، قصه‌گویی با حضور شاعران و نویسندگان و رونمایی از پوستر سیزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد از دیگر برنامه‌های پیش‌بینی شده موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران در این نمایشگاه است. خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا) نیز پرونده ویژه‌ای به همین مناسبت خواهد داشت.

اکران فیلم‌های سینمایی مرتبط با حوزه دفاع مقدس، مستندکردن فعالیت‌های نمایشگاه، توزیع بیانیه دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی درباره تبیین مولفه‌های مکتب شهید سردار سلیمانی، عرضه پوسترهای منتشر شده در حوزه ایثار، برگزاری نشست‌های تخصصی با موضوع ادبیات، برگزاری کرسی‌های آزاد اندیشی، نمایش فیلم‌ها و مستندات حوزه دفاع مقدس، نمایش کتاب با موضوع دفاع مقدس، برگزاری نمایشگاه عکس و اسناد آرشیوی خبرگزاری ایرنا، اجرای نمایش خیابانی و مجالس شبیه‌خوانی و تعزیه، تهیه کلیپ‌های معرفی بهترین بازی‌های حوزه دفاع مقدس، راه‌اندازی پویش معرفی بازی‌های حوزه دفاع مقدس، برگزاری دوره‌های آموزشی با موضوع دفاع مقدس، برگزاری جشنواره بازی‌های دفاع مقدس و اهدای تندیس چهلمین سالگرد دفاع مقدس، معرفی واقفین ایثارگر و... از جمله برنامه‌های معاونت‌ها و ادارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای «نمایشگاه دستاوردهای ۴۰ سال اقتدار و سربلندی ویژه گرامیداشت چهلمین سالگرد پیروزی دفاع مقدس» بود.

این نشست با حضور نمایندگان از خانه فرهنگ ایثار و مهربانی، دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، امور زنان و خانواده حوزه وزارتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، سازمان سینمایی و سمعی و بصری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد کشور، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، سازمان اوقاف و امور خیریه، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، دبیرخانه جشنواره‌های اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، خبرگزاری ایرنا، مرکز فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صندوق اعتباری هنر، سازمان حج و زیارت، معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، برگزار شد.

معاون امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور در خبرگزاری تسنیم، پس از نمایش فیلم مستند «۱۴ سال، ۳۳ روز» گفت: واقعیت این است که گمشده امروز بشر، معرفت است و قدرت بشر هم در معرفت است، در هر جایی موفق عمل کرده جایی بوده که به معرفت روی آورده و آن را در وجودش نهادینه کرده و راه معرفتی را دنبال کرده است. ما بسیار خوشحالیم که در زمانه‌ای زندگی می‌کنیم که هم فرصت این حال و هوا را داریم و هم می‌توانیم در آن سهم داشته باشیم.

وی ادامه داد: حتما باید از سیدالشهدای خودمان حاج قاسم یاد کنیم چرا که مکتب حاج قاسم و راه او یکبار دیگر ما را به خودمان برگرداند، مهر معرفتی را به جامعه ما کوبید و غفلت‌ها را از جامعه ما دور کرد. آنچه که شما انجام دادید عبادت بوده، ریشه‌اش معرفت بوده و نتیجه‌اش برکت بوده است. هر کسی که در این راه قدم برداشته انتخاب معرفتی داشته است. باید دقت داشت که دنیای امروز، دنیای جنگ با معرفت است، دنیای امروز، تمام قدرت، ثروت و ظرفیتش را به خدمت مقابله با معرفت به کار گرفته است چرا که اساسا معرفت نسخه حذف تمام ظلم‌ها، بدی‌ها و تصاویری است که به صورت تغلیبی خودشان را سمبل انسانیت نشان دادند.

وی با اشاره به جنگ ۳۳ روزه گفت: خداوند این فرصت را به ما رسانده‌ها و خبرنگارها داده است که صدای مظلومان باشیم و هر آن چیزی که دیگران نمی‌بینند را نشان بدهیم. من برای جنگ ۳۳ روزه دو مشابیه دیگر دارم، یکی هشت سال دفاع مقدس و دیگری جنگ با داعش است. در هر سه ظالم و مظلوم حجم امکانات، قدرت و ثروتشان با هم برابری نمی‌کرد. در هر سه جنگ پیش‌بینی اولیه شکست صددرصدی مظلوم و برد صددرصدی ظالم بود. در هر سه جنگ، اساسا برابری وجود نداشت و نسیتی بین دو جبهه وجود داشت و نتیجه هر سه جنگ ناباورانه و غیرقابل تصور بود و هیچ کس فکرتش را نمی‌کرد اما آنجایی که وعده الهی است، قدرت خداوند است و خون حسین وجود دارد، قطعاً نتیجه مشخص است چرا که اساسا خون امام حسین علیه‌السلام بعد از ۱۴۰۰ سال به دلیل همین صداقت و معرفت ماندگار شده است. اگر معرفت ما حسینی شود به عاقبت می‌رسیم. آنچه که در محیط بین‌الملل اثبات شده است، صدای معرفت منطقه ماست که به محور مقاومت شهرت یافته است.

معاون مطبوعاتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درخصوص تولید مستند ۱۴ سال، ۳۳ روز گفت: خوشحالم که امروز سه مجاهد بی‌نام را در اینجا داریم. من همیشه به خبرنگاران سربازان گمنام می‌گویم چرا که تلاش می‌کنند تا دیگران دیده شوند اما خودشان اصولاً هیچ‌گاه دیده نمی‌شوند چرا که انتخابشان دیده نشدن است. بنده زیاد لبنان رفته‌ام و حتی فرصت ملاقات با سیدحسن نصرالله را هم داشتم. آنچه که امروز حتماً باید از آن یاد کنیم شهید قاسم سلیمانی است. حتماً باید از مقام معظم رهبری نام ببریم که اساساً فرهنگ مقاومت را زنده کرد. حتماً باید نام امام خمینی را ببریم که مکتب ایشان نهضت مقاومت را به وجود آورد.

او در بخش دیگری از صحبت‌های خود تأکید کرد: در رسانه‌ها اشکال

خون حاج قاسم ثابت کرد که روح حسینی در این کشور زنده است

محمد خدادی در مراسم رونمایی از مستند «۱۴ سال، ۳۳ روز» گفت: مکتب حاج قاسم و راه او یکبار دیگر ما را به خودمان برگرداند و غفلت‌ها را از جامعه ما دور کرد.

اول ما این است که در تولید محتوا ضعیفیم و بیشتر در تکثیر رسانه‌ها موفق بودیم. یکی از نکاتی که همواره بدان تأکید دارم هم افزایش رسانه‌های است. خوشحالم که در اینجا این هم‌افزایی صورت گرفت. ظرفیت شبکه یک سیما به همراه خبرگزاری تسنیم و فرهنگسرای رسانه برای تولید این کار در کنار هم قرار گرفت. ما به عنوان معاونت مطبوعاتی برای فراهم کردن این بستر همکاری آماده‌ایم. نکته دوم، تقویت مهارت رسانه‌های است که در وجود آقایان برجی، شکوری و کلهر وجود دارد. آنان ضمن داشتن شجاعت معرفت بسیار بالایی هم داشتند که در این مسیر قدم نهادند. ما اساساً در جنگی نابرابر قرار گرفته‌ایم. جنگ ۳۳ روزه، ۳۳ روز بود اما قرن‌هاست که در جنگ با جهل هستیم. سالهاست که در مسیر تهاجم ناجوانمردانه میلیاردها هزینه مالی دشمنان قرار گرفته‌ایم. هدف آنان تسلیم کردن ما و اثبات ناکارآمدی نظام دینی، فرهنگ شیعی و مکتب حسینی است.

وی خاطرنشان کرد: حتماً اطلاع دارید که در ۵ کشور دنیا اتاق خبر ۲۴ ساعته به زبان فارسی وجود دارد که وظیفه‌شان اساساً تولید اطلاعات برای اثبات ناتوانی مردم ایران است. حتماً اطلاع دارید که جدیدترین، قوی‌ترین و بالاترین امکانات رسانه‌ای در بالاترین دسترسی‌ها را فراهم کردند که به خانه هر ایرانی برونند و به هر فرد ایرانی بگویند که تو اشتباه می‌کنی می‌خواهی مستقل باشی، اشتباه می‌کنی می‌خواهی خودکفا باشی و اشتباه می‌کنی که می‌خواهی معرفت داشته باشی. اگرچه مردم ما در ماجرای شهادت حاج قاسم به آنان پاسخ خوبی دادند. خون حاج قاسم ثابت کرد که روح حسینی در این کشور زنده است؛ مردم به درخواست کسی به خیابان‌ها نیامدند تا واکنشی به شهادت حاج قاسم بدهند. مردم به خواست خودشان و به باور خودشان به خیابان‌ها آمدند. بیشترین حملات رسانه‌ای در طی ۲۰ سال اخیر علیه حاج قاسم سلیمانی بود. بالاترین تخریب‌ها و پرچم‌ترین تهمت‌ها را علیه او به کار بردند اما جواب مردم ایران شگفتی در تاریخ ایجاد کرد. من تاکنون نشنیده‌ایم که تشییع پیکر فردی نظامی این جور فاغفگیرانه، پرچم و دلسوزانه باشد. شما دل را در مراسم می‌دیدید، حضور فیزیکی افراد را نمی‌دیدید بلکه روح آدم‌ها را می‌دیدید. دل حاج قاسم برای مردم ما پر می‌کشید و پاسخش را قلب‌های تپنده مردم داد که قدرشناس مکتب حاج قاسم بودند.

خدادی در پایان گفت: به نظرم ایام خوبی را برای رونمایی این مستند انتخاب کردید. در جنگ ۳۳ روزه حق به باطل پیروز شد؛ به نظرم نتوانستیم ابعاد جنگ ۳۳ روزه را بشناسیم و متوجه نشدیم که چه آغاز پرچمی را اسرائیلی‌ها داشتند و در نهایت با چه پایان ذلیلانه‌ای از جنگ بیرون رفتند. هنوز هم دیر نشده است، به نظرم شناخت جنگ ۳۳ روزه شناخت یکی از معادلات پیچیده در منطقه ماست. باید دعا کنیم که رهرو راه شهدا باشیم و بتوانیم ادای دین کنیم.

در پایان این مراسم از سه خبرنگار حاضر در این مستند، رضا برجی، ابراهیم شکوری و مجید کلهر تقدیر شد. همچنین از سه تن از عوامل ساخت این مستند آقایان محمدرضا کشت‌دار، امیرمحمد فرزانه و حسین ذرفولی تقدیر به عمل آمد.

مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرد:

ضرورت راه‌اندازی نهضت بازتولید و ترجمه آثار دفاع مقدس به ادبیات دنیا

مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر ترجمه آثار مکتوب در حوزه دفاع مقدس به ادبیات دنیا، گفت: با توجه به تغییر زمانه و نسل‌ها، توسعه فن‌آوری اطلاعات و تولید کتب صوتی، آثار دفاع مقدس برای جذب مخاطبان نیامند بازآفرینی، بازاندیشی و بازتولید است.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، آیین‌های هفته دفاع مقدس هر سال از ۳۱ شهریورماه و همزمان با سالروز آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران در سال ۱۳۵۹ در نقاط مختلف کشور برگزار می‌شود، امسال با توجه به چهل سالگی دفاع مقدس، این برنامه‌ها متفاوت‌تر از گذشته از سوم خردادماه همزمان با سالروز آزادسازی خرمشهر همزمان در سراسر کشور شروع شده و تا ۲۸ اسفندماه سال جاری در قالب ۴۰ هفته برنامه‌ریزی شده است در این راستا با توجه به نقش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پاسداشت مفاهیم و ارزش‌های دفاع مقدس بر آن شدیم تا در یک نشست تخصصی با حضور محمدرضا سوقندی، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران، ضمن تشریح برنامه‌ها و فعالیت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، عملکرد نهادها و دستگاه‌های زیربسط را در زمینه ترویج فرهنگ و ادبیات ایثار و شهادت مورد بررسی قرار دهیم.

یکی از مهمترین رسالت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، حمایت و حفاظت از فرهنگ ارزشمند دفاع مقدس و پدیدآورندگانی است که در این ساحت مقدس گام برمی‌دارند، با توجه به اینکه در آستانه سالروز گرامیداشت ایام هفته دفاع مقدس قرار داریم، این وزارتخانه چه برنامه‌هایی برای این ایام در نظر گرفته است؟

امسال به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس از سوم خرداد که روز فتح خرمشهر و روز ایثار و پیروزی است، برنامه گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس شروع شده است و تا پایان سال ادامه دارد و برنامه‌ها در هفته دفاع مقدس به صورت ویژه برگزار می‌شود. از اردیبهشت‌ماه سال جاری که ستاد گرامیداشت دفاع مقدس در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شد، با همکاری اعضا شروع به تدوین برنامه‌های وزارتخانه کردیم که در بخش‌های عمومی و تخصصی تدوین و براساس تقویم زمانبندی ارائه شد. بخش عمومی شامل برنامه‌هایی مانند دهه کرامت، هفته دفاع مقدس، دهه فجر، هفته بسیج و ایام شهادت شهید سلیمانی است که این مناسبت‌ها عمومی هستند و همه باید حضور داشته باشند.

بخش دوم شامل برنامه‌هایی است که به حوزه‌های تخصصی

وزارت ارشاد مربوط می‌شود. مثلاً روز قلم (در حوزه کتاب و ادبیات پایداری)، ۱۷ مرداد و روز خبرنگار، سالروز رحلت مرحوم شهریار که روز شعر و ادب نامگذاری شده و در این روز به بررسی نقش مداحان و شاعران در دفاع مقدس می‌پردازیم. یا روز کتاب و کتابخوانی که به این مناسبت، نقش کتاب‌های دفاع مقدس مورد بررسی قرار می‌گیرد و بدین ترتیب بر اساس تقویم، مسئولیت‌ها توزیع شده‌اند. به عنوان مثال برخی مناسبت‌ها مثل اهل قلم و شعر به معاونت امور فرهنگی محول شد، هفته کتاب به نهاد کتابخانه‌ها و روز خبرنگار به معاونت مطبوعاتی واگذار شد و در کل تقسیم کار صورت گرفت و مسئولیت‌ها به بخش‌های مختلف ابلاغ شد.

در این راستا از سال گذشته جلساتی با بخش‌های مختلف مانند معاونت‌ها، سازمان‌ها و امور حوزه‌های ستادی برگزار شد تا مشخص شود که در حوزه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت هریک از بخش‌ها چه کارهایی می‌توانند انجام دهند. هرکدام از بخش‌ها بر اساس رسالت‌هایی که برعهده دارند، برنامه‌هایی را ارائه کردند، سپس در شورای هماهنگی اعلام شد و امسال به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، این برنامه‌ها را نیز به عنوان برنامه‌های بخش سوم که برنامه‌های تخصصی حوزه‌های کارشناسی است، در دستور کار خود داریم. مثلاً سازمان فرهنگ و ارتباطات در بخش ترجمه، معاونت امور فرهنگی در بخش کتاب و معاونت مطبوعاتی و خبرگزاری در حوزه رسانه و رسانه‌های دیجیتال در بخش تولید محتوا و تشکیل بانک اطلاعات و ... همکاری دارند.

خوشبختانه تاکنون در برخی بخش‌ها خوب ورود کرده‌ایم. مثلاً بخش کانون‌های مساجد بحث «سه‌شنبه‌های تکریم» را راه‌اندازی کرده است که روزهای سه‌شنبه بعدازظهر انجام می‌شود و از منزل شهیدان خالقی‌پور شروع شد و ادامه پیدا کرده است که با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به صورت ویدئوکنفرانس در مسجد یا منازل شهدا انجام می‌شود.

عدم توجه به نقش راهبردی وزارت ارشاد در حوزه فعالیت‌های فرهنگی و انتشار کتاب، عاملی در عدم استفاده از ظرفیت‌های این نهاد شده است، نظر شما در این باره چیست؟

حوزه کتاب یکی از بخش‌های پیشرو است که نقش خود را درست شناخته و ایفا کرده است، اگر چه هنوز جای کار دارد. همانطور که رهبر معظم انقلاب اسلامی فرمودند: «این کتاب‌ها باید صد برابر

شود»، اما وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این بخش بجای اینکه با توجه به قوانین و مقررات و اسناد بالادستی، نقش راهبردی، جریان‌سازی و معرفتی خود را ایفا کند به دلایلی تبدیل به بخش خدمات شده، یعنی بخش‌های دیگر از این نهاد انتظار خدماتی مانند ارائه مجوز، اختصاص غرفه در نمایشگاه و سایر تسهیلات را دارند و حال اینکه غیر از این موارد، این وزارتخانه، یک وزارتخانه مادر است و در حوزه تولید و توزیع و همچنین نمایشگاه کتاب به صورت تخصصی فعالیت می‌کند. در این راستا به نظر می‌رسد باید در چهلمین سالگرد دفاع مقدس، نقش راهبردی، زیرساختی و جریان‌سازی وزارت ارشاد را در فرهنگ مکتوب برجسته کنیم تا از یک نقش خدماتی خارج شود. این نهاد در حوزه مستندسازی، اطلاع‌رسانی، تحلیل محتوا و نقد و بررسی باید حضور جدی‌تر داشته باشد.

راه‌اندازی نهضت ترجمه یکی از نیازهای امروز ما در کشور است، کتب ارزشمندی در حوزه دفاع مقدس نگاشته شده که با ترجمه این آثار به زبان‌های زنده دنیا می‌توانیم فرهنگ مقاومت را به خارج از مرزهای ایران انتقال دهیم، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نهادهای زیربند تا چه حد در این زمینه ورود پیدا کرده‌اند؟

با توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی در حوزه کتاب، فکر نمی‌کنم در منظومه‌های اندیشه رهبری در حوزه فرهنگ، مقوله‌ای بالاتر از «کتاب» باشد و این دیدگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی در حوزه کتاب سرمایه بزرگی است، همچنین از تأکیدات ایشان به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان ارتباطات و بقیه بخش‌ها همواره این بوده که نهضت ترجمه را راه بیاندازید.

به همین منظور در نظر داریم که کتاب‌های فاخر در حوزه دفاع مقدس را به سایر زبان‌ها و به تعبیری در ادبیات دنیا ترجمه کنیم. زیرا دو نوع ترجمه داریم، زمانی به زبان‌های زنده دنیا ترجمه می‌کنیم، مثلاً از فارسی به انگلیسی و عربی و ... ترجمه می‌کنیم، اما گاهی منظور ترجمه به ادبیات دنیاست و این متفاوت است. وقتی بحث ادبیات مطرح می‌شود به این معنا است که ما مخاطب پیدا می‌کنیم، آن وقت دیگر هر اثری را ترجمه نمی‌کنیم، مثلاً کتابی در زمینه دفاع مقدس چاپ شده است، اما ممکن است وقتی به زبانی دیگر ترجمه شد، مخاطب پیدا نکند، چون مفاهیمی که در کتاب به کار رفته با ادبیات آنها سازگار نیست، بنابراین باید متناسب با ادبیات آنها این کار را انجام دهیم.

دفاع مقدس، یک ژانر برای فرهنگ مقاومت است، اما در دنیا ژانر جنگ است و با این ژانر دفاع مقدس نمی‌توانیم در همه جای دنیا مخاطب پیدا کنیم. ما باید ژانر جنگ را در ترجمه اصل بدانیم، بحث صلح نیز در مقوله زبان بین‌المللی است، همانطور که جنگ در همه

دنیا مخاطب دارد، زیرا همه از جنگ آسیب دیده‌اند، لذا اگر درست ورود پیدا کنیم این آثار مخاطب دارد، در واقع وقتی با دنیا صحبت می‌کنیم باید با ژانر جنگ و صلح صحبت کنیم و این یک کار تخصصی است، لذا فعالیت‌هایی که در حوزه ترجمه انجام می‌شود خوب است، اما مطالبه رهبر معظم انقلاب اسلامی، راه‌اندازی نهضت ترجمه است و چهلمین سالگرد دفاع مقدس فرصت خوبی است که خبرگزاری کتاب به عنوان بخش تخصصی، تحقق مطالبات رهبر معظم انقلاب اسلامی در مورد نهضت ترجمه را در بخش‌های مرتبط مثل سازمان فرهنگ و ارتباطات، معاونت فرهنگی وزارت ارشاد، انتشارات و ... مورد بررسی قرار دهد.

حوزه خاطرات دفاع مقدس از جمله حوزه‌هایی است که از خلأهای قانونی رنج می‌برد. بسیاری از مسائل در مراحل چاپ این دست از آثار هنوز از نظر قانونی یا واضح و روشن نیست و یا رعایت نمی‌شود. به عنوان نمونه، حقوق نویسنده و راوی در این امور اصلاً مشخص نیست و گاه ناراحتی‌هایی را ایجاد کرده است. فکر می‌کنید که وجود ضعف‌های موجود در ترجمه‌های امروز چقدر از این دست از مسائل نشأت می‌گیرد؟

در این زمینه پیشنهادی به معاونت حقوقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مبنی بر مالکیت معنوی ارائه شده است، با توجه به اینکه یکی از همایش‌های سالیانه که در حوزه مالکیت معنوی وزارتخانه برگزار می‌شود، بخش دفاع مقدس و فرهنگ ایثار است در واقع این یک بحث حقوقی است و باید مشخص شود، قوانین و مقرراتی که وجود دارد، چقدر پاسخگوی این بحث است. در بحث ترجمه نیز چون بحث کپی‌رایت مورد قبول قرار نگرفت باید مشخص شود که آیا نپذیرفتن قانون کپی‌رایت و بعضی قوانین حقوقی به این کار لطمه می‌زند یا خیر؟ و راهکار چیست؟ پیشنهادی که در راستای نهضت ترجمه ارائه شده این است که برای تحقق فرمایش رهبر معظم انقلاب اسلامی، کارگروه تخصصی با محوریت سازمان فرهنگ و ارتباطات تشکیل دهیم که در آنجا معاونت فرهنگی و سینمایی و بخش‌های مختلف هم حضور داشته باشند و به صورت تخصصی این بحث دنبال شود. در این زمینه اقداماتی در دستور کار قرار گرفته است.

چهلمین سالگرد دفاع مقدس فرصت خوبی برای بلوغ فکری و محتوایی نسل جوان در زمینه فهم و انتشار فرهنگ دفاع مقدس است. چه برنامه‌ای برای ایجاد انگیزه در نسل جوان برای نوشتن و مطالعه آثار دفاع مقدس را دارید؟

در دهه ۶۰ که دوران دفاع مقدس است و همزمان ادبیات دفاع مقدس شکل گرفت، در آن زمان تولیداتی در حوزه فرهنگ مکتوب وجود داشت و بعد از آن هم در حوزه خاطرات و غیره انجام شده، سؤالی که مطرح است این است که الان که ۴۰ سالگی دفاع مقدس را داریم و از جغرافیا و تاریخ جنگ فاصله گرفته‌ایم و نسل‌ها هم تغییر کرده‌اند، آیا اگر ما همان آثار را عرضه کنیم مخاطب دارد یا باید نهضت بازتولید آثار دفاع مقدس را راه‌اندازی کنیم؟ در واقع پاسخ این است که به گونه‌ای باید این آثار را بازآفرینی، بازاندیشی و بازتولید کنیم، زیرا هم زمانه و هم زمینه تغییر کرده و نسل‌ها عوض شده‌اند و با توجه به توسعه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، نوع ابزارها هم تغییر کرده و کتاب‌های صوتی، تبلیغی، مولتی‌مدیا و چندرسانه‌ای‌ها به بازار آمده‌اند، مثلاً اگر در گذشته متنی را می‌خواندیم که از عملیاتی صحبت می‌کرد، اطلاعات عملیات را یا باید در کتاب دیگری جستجو می‌کردیم یا نویسندگان در پاورقی می‌آورد، اما امروزه وقتی از یک شهید یا عملیات صحبت می‌کنیم در فضای دیجیتال به راحتی لینک می‌شود و ممکن است فیلم مربوط به آن‌ها را هم ببینیم و این قدرت رسانه است، لذا امروز در حوزه فرهنگ مکتوب ضمن اینکه نیازمندیم اصل را به عنوان

پایه و مبنای کار حفظ کنیم باید آن را مبنای تولید چندرسانه‌ای‌ها هم قرار دهیم.

نکته بعد بحث اقتباس است. ممکن بود در سال‌های دهه ۶۰ و ۷۰ حال و حوصله خواندن رمان بلند و سفرنامه و داستان زیاد باشد، اما با کم شدن حوصله‌ها و شفاهی شدن انسان‌ها نیازمندیم که کتاب‌هایی که در گذشته چاپ شده را یا به صورت اقتباسی یا گزیده چاپ کنیم. خیلی از کتاب‌ها باید خلاصه شود. نکته دیگر حوزه نقد و بررسی است. با توجه به اینکه نسل مخاطب امروزی در زمان جنگ نبودند، برای اینکه مخاطب خود را اغنا کنیم و به شبهات پاسخ دهیم، حوزه نقد و بررسی می‌تواند موثر باشد و با نقد و بررسی است که گفتمان شکل می‌گیرد و مخاطب اغنا می‌شود، البته کارهایی انجام شده اما کم‌رنگ است.

نکته دیگر ارتباط حوزه مکتوب با سایر حوزه‌های فرهنگی است اینکه بر ادبیات کتاب تأکید می‌کنیم بخاطر این است که ادبیات، جان‌مایه و ستون فرهنگ است. امروز اگر سینما داریم، حتماً فیلمنامه داریم و این فیلمنامه یعنی کتاب، اگر تئاتر وجود دارد، قطعاً نمایشنامه داریم و این نمایشنامه یعنی کتاب، اگر موسیقی داریم، حتماً ترانه و شعر وجود داشته و این یعنی کتاب، لذا اگر ما به حوزه کتاب بپردازیم فقط به حوزه کتاب نپردازیم، بلکه به هنر، سینما، موسیقی و دیگر بخش‌ها هم بپردازیم.

با توجه به اینکه نقش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دوران دفاع مقدس بسیار مهم بود و تبلیغات جنگ را به عهده داشت آیا اسناد و مدارک کافی از آن دوران در این وزارتخانه وجود دارد تا در اختیار نویسندگان و پژوهشگران قرار گیرد؟

اثری در گذشته به صورت سند و مواد خام وجود دارد که ارتباط بین آن مواد خام، اطلاعات، دیتاها و افرادی که می‌توانند این‌ها را پرورش دهند یا قطع است یا اطلاعات وجود ندارد یا افرادی که متخصص این کار هستند ورود پیدا نکرده‌اند و این از آن دسته خلأهاست که برخی از آنها در رسانه‌ها وجود دارد و کسی در آن زمان فکر نمی‌کرده که این‌ها می‌تواند کتاب شود و این هم یک سرمایه و بخشی از مستندات است. مثلاً سندهای مرتبط با شهدا و عملیات‌ها در همه یگان‌ها مثل ارتش، سپاه، جهاد و مراکز پژوهشی وجود دارد و خانه کتاب باید پل و مرکز ارتباطاتی باشد که تولیدکنندگان را با این منابع مرتبط کند. با بخش‌های مرتبط از جمله خبرگزاری ایرنا مذاکراتی صورت گرفته است که زمینه دسترسی اصحاب فرهنگ و هنر به این منابع فراهم شود.

چهل سال از جنگ تحمیلی می‌گذرد قطعاً ادبیات و مستندنگاری بهترین امکان برای بازتاب مقاومت است، پیشنهاد شما در زمینه ثبت خاطرات دفاع مقدس چیست و به نظر شما چه مواردی در این حوزه

مورد غفلت قرار گرفته است؟

نکته‌ای که باید در چهلمین سالگرد دفاع مقدس مورد توجه قرار گیرد توجه به خاطرات رزمندگان است. در بخش ایثارگران به دلایلی پرداخته شده اما به رزمندگان کم پرداخته شده و خیلی‌ها هم از دست رفته‌اند و باید به سراغ این‌ها برویم. نکته‌ای که هست اینکه دفاع مقدس با تعریفی که رهبر معظم انقلاب اسلامی دارند، متعلق به همه ایرانی‌هاست، لذا در کنار همه نقش‌ها، نقش مردم را نباید کم‌رنگ کنیم.

همچنین باید به نقش نیروهای مسلح به صورت متوازن پرداخته شود، یعنی نقش سپاه، ارتش، بسیج و یگان‌های دیگر را در کنار هم ببینیم و در این بخش کمتر پرداخته شده است. وقتی نقش مردم را می‌بینیم باید عشایر و مرزنشینان را هم در نظر بگیریم، شهدا نیز فقط شهدای شیعه نیستند، ما شهدای اهل سنت و سایر ادیان را هم داشته‌ایم و رهبر معظم انقلاب اسلامی هرسال در عید میلاد حضرت مسیح به دیدار یکی از خانواده‌های شهدای مسیحی می‌روند.

متأسفانه وجود یک نگاه انحصاری مانع از ترویج فرهنگ دفاع مقدس در سطح جامعه شده و با سرعت آن را کاسته است، نظر شما در این زمینه چیست؟

انحصار اگر به معنای تخصص باشد خوب است و برخی ناشران تخصصی در این زمینه ورود پیدا کرده‌اند، مثلاً بنیاد شهید در حوزه شهید و شهادت به صورت تخصصی کار می‌کند و این را وظیفه خود می‌داند یا ارتش درباره شهدای ارتش، نیروی انتظامی درباره شهدای ژاندارمری و سپاه درباره شهدای بسیج و سپاه کار می‌کنند، اگر نگاه تخصصی باشد اشکالی ندارد و لازم است، اما اگر نگاه تخصصی منجر به انحصار شود، غلط است. در کنار این موارد، بخشی که در حوزه نشر باید جدی‌تر بگیریم، بخش مخاطب عمومی جنگ است. خیلی از کتاب‌هایی که در حوزه تخصصی نوشته می‌شود، کتاب ویژه کتابخانه و مرکز اسناد است و کتاب برای عموم مردم نیست. مثلاً کتاب «اسناد و نقشه‌های جنگ» فقط برای پژوهشگران کاربرد دارد.

در بین صحبت‌های خود به موضوع جریان‌سازی در زمینه انتقال مفاهیم دفاع مقدس اشاره کردید، به نظر شما نقش مسئولان و متولیان فرهنگی در این زمینه چیست؟

اگر می‌خواهیم چیزی تبدیل به فرهنگ شود، باید نمادها و سنبیل‌های آن را تولید کنیم که متأسفانه مورد غفلت قرار گرفته است، البته در راهیان نور مقداری جبران شده اما در سطح شهرها این کار انجام نشده، مثلاً در تهران خیلی جاها موشک اصابت کرد، اما آن مکان ساخته شده و اثری از آن اتفاقات نیست، حال اینکه حداقل می‌توانستند آنجا تابلویی با مضمون حادثه‌ای که در آن محل اتفاق افتاده نصب کنند، این از جمله مواردی است که شهرداری باید مورد توجه قرار دهد و همچنین می‌توان آثار هنری درباره اماکنی که مثلاً در تهران یا دزفول مورد اصابت موشک قرار گرفته تدوین کرد.

اوایل انقلاب که جمعیت ایران تقریباً ۴۰ میلیون بود، برخی کتاب‌ها با تیراژ ۵ میلیون چاپ می‌شده در حالیکه در آن زمان فقط چند هزار دانشجو در ایران مشغول تحصیل بودند، اما الان با وجود چند میلیون دانشجو و بالای ۸۰ میلیون جمعیت، کتاب‌ها با شمارگان محدودی چاپ می‌شود و این نشان می‌دهد ما نتوانسته‌ایم بازاربایی کنیم. برای جذب مخاطبان باید جلوی کتابسازی و خاطره‌سازی در حوزه دفاع مقدس گرفته شود و واقعیت‌ها که در جنگ‌ها گفته می‌شود باید قابل انطباق باشد.

به گزارش روابط عمومی اداره کل امور ایثارگران، در ابتدای این نشست صادق صدقگو معاون فرهنگی و پژوهشی اداره کل امور ایثارگران گزارشی از فعالیتهای فرهنگی در حوزههای انتشارات، اطلاع رسانی و ارتباطات، حفظ آثار و پژوهش را ارائه داد و به برنامه‌های این اداره کل در خصوص چهلمین سالگرد دفاع مقدس اشاره کرد.

در ادامه محمد رضا سوقندی مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران، ضمن تجلیل از زحمات جهادگران در هشت سال دفاع مقدس، مفهوم «جهاد» را محور بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی دانست و گفت: هویت و ریشه این فرهنگ را می‌توان در فعالیتهای داوطلبانه، خودجوش و مردمی جهادگران در اوایل پیروزی انقلاب اسلامی و همچنین در پشتیبانی و مهندسی جنگ جستجو کرد.

وی افزود: نقش بارز و مهم جهادسازندگی در محرومیت زدایی و عمران روستاها به گونه‌ای بوده که در اقصی نقاط کشور همچنان جهادگران را سُمبل خدمت صادقانه و بی‌منت می‌دانند و محبوبیت عمومی آنها به این دلیل است.

سوقندی در ادامه سخنان خود، رسالت فرهنگی در پاسداشت یاد و خاطره ایثار و مجاهدت جهادگران را بیش ظرفیتهای تعیین شده در قالب یک اداره کل دانست و تصریح کرد: اداره کل امور ایثارگران وزارت جهاد کشاورزی با آن حجم عظیم و گسترده جامعه هدف اعم

برگزاری نشست‌های تخصصی ادبیات داستانی به مناسبت هفته دفاع مقدس

مدیر دفتر گسترش شعر و ادبیات داستانی موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران گفت: همزمان با چهلمین سالگرد آغاز جنگ تحمیلی، هفت نشست تخصصی در حوزه ادبیات داستانی از سوی موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران برگزار می‌شود.

به گزارش هنرآنلاین به نقل روابط عمومی موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، بهروز جلالی مدیر دفتر گسترش شعر و ادبیات داستانی، با اشاره به برنامه‌های این موسسه به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس گفت: به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس ملت ایران در مقابل تهاجم دشمن بعثی، هفت نشست تخصصی با حضور نویسندگان برتر کشور و فعالان حوزه فرهنگ برگزار خواهد شد.

جلالی درباره چهره‌های ادبی، فرهنگی و رسانه‌ای حاضر در این نشست‌ها نیز گفت: نویسندگان صاحب نام همچون رضا امیرخانی، احمد دهقان، محمدرضا بارامی، مرتضی سهرنگی، احمد شاکری، نرگس آبیاری، مجید قیصری، قاسمعلی فراست، شهریار عباسی، خسرو باباخانی، محمود جویبخت، حمید محمدی محمدی، علی اصغر عزتی‌پاک، افشین صحنه و میثم امیری از جمله نویسندگان و صاحب‌نظرانی هستند که در این نشست‌ها در مورد مسائل مختلف ادبیات داستانی دفاع مقدس گفت‌وگو خواهند کرد.

مفهوم «جهاد» محور بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی است

نشست مشترک سید حمزه رضوی مشاور وزیر و مدیرکل امور ایثارگران وزارت جهاد کشاورزی با محمد رضا سوقندی مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران برگزار شد.

از جهادگران داوطلب و ایثارگران شاغل و بازنشسته و همچنین تنوع در حوزه‌های فعالیت و شرح وظایف، کار دشواری در پاسخگویی و هماهنگی بر عهده دارد.

در بخش دیگری این نشست، سید حمزه رضوی مشاور وزیر و مدیرکل امور ایثارگران گزارشی از آمار ایثارگران وزارت جهاد کشاورزی ارائه داد و گفت: یکی از مشکلات اصلی ما در خدمت رسانی، عدم فهم و ادراک صحیح از مشکلات و معضلات حوزه ایثارگران در سطوح مختلف جامعه و یا حتی سیستم اداری است.

وی تصریح کرد: متأسفانه مشکلات جامعه ایثارگری برای برخی از اقشار جامعه یا حتی سطوح مدیریتی، محسوس و ملموس نیست و این باعث بروز معضلاتی در حوزه تصمیم‌گیری، مدیریت و اجرا شده است.

رضوی در ادامه، عنایت مجموعه مدیران وزارت جهاد کشاورزی به مباحث ایثارگران را مطلوب ارزیابی کرد و افزود: البته وضعیت کنونی با آن شرایطی که در شأن این عزیزان و متناسب با مشکلات آنها باشد فاصله زیادی دارد.

گفتنی است در پایان این نشست، در خصوص همکاری مشترک و تعاملات فرهنگی بحث و تبادل نظر شد.

او افزود: در این سلسله نشست‌های تخصصی، موضوع‌ها و محورهایی همچون رابطه سینما و ادبیات داستانی دفاع مقدس، دستاوردهای ترجمه آثار داستانی دفاع مقدس، آثار کودک و نوجوان در ادبیات دفاع مقدس، رابطه ادبیات انقلاب و ادبیات داستانی دفاع مقدس، ادبیات داستانی دفاع مقدس و رسانه‌ها، ادبیات داستانی دفاع مقدس و خاطره‌نگاری و چیستی ادبیات داستانی دفاع مقدس مورد بحث و تبادل نظر اهل فن قرار می‌گیرد.

مدیر دفتر گسترش شعر و ادبیات داستانی افزود: به دلیل ضرورت رعایت پروتکل‌های بهداشتی برای مقابله با ویروس کرونا، متأسفانه در این نشست‌ها افتخار میزبانی حضوری دوستداران ادبیات داستانی وجود ندارد؛ بنابراین علاقه‌مندان می‌توانند این نشست‌ها را همزمان با برگزاری برنامه‌های هفته دفاع مقدس از طریق اینستاگرام موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران به نشانی khaneyeketab دنبال کنند.

استان

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان:

تاکید بر تولید محتوای به سبک‌های مختلف به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس توسط دستگاه‌های استان سمنان

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان بر تلاش دستگاه‌های فرهنگی و اجتماعی این استان برای تولید محتوای به سبک‌های مختلف از جمله "موشن کمیک" با محوریت دفاع مقدس به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس توسط هر دستگاه اجرایی تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان، فرشید فلاح روز پنجشنبه در نشست کارگروه فرهنگی، هنری و تبلیغاتی ستاد بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس با تأکید تولید حداقل دو برنامه گفت: دستگاه‌های اجرایی برای تولید می‌توانند از ظرفیت انجمن سینمای جوانان این اداره کل، صدا و سیما و نیز سپاه پاسداران استفاده نمایند.

وی با اشاره به تأثیرگذاری فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی در جامعه خاطرنشان کرد: دستگاه‌های فرهنگی، اجتماعی و ... عضو این کارگروه به این مناسبت استفاده از فضای مجازی را در برنامه‌های خود بیشتر مورد توجه قرار دهند.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان با اشاره به شیوع ویروس کرونا و لزوم رعایت فاصله اجتماعی و ضوابط بهداشتی بر اساس مصوبات ستاد ملی کرونا، بر برگزاری برنامه‌های بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس بر بستر فضای مجازی تأکید کرد.

در این نشست که با حضور سرهنگ محمد حسن سلامی مدیرکل بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس و سایر اعضا به میزبانی اداره کل بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس برگزار شد مقرر

گردید تمام هیات‌های مذهبی در ایام محرم در هیات خود عکسی از شهدای دفاع مقدس و بیان خاطراتی از این اسوه‌های ایثار و مقاومت داشته باشند.

همچنین اداره اوقاف و امور خیریه در طرح ایجاد و توسعه بقاع متبرکه این استان، عکس شهدای شاخص استان و عملیات مرصاد را در بقاع متبرکه نصب و ارائه دهند و در صورت ایجاد و تعمیر، صحن‌ها و رواق‌ها این اماکن را به نام شهدای شاخص استان نامگذاری نماید.

برگزاری مسابقه مشترک کتابخوانی با موضوع دفاع مقدس توسط اداره کل کتابخانه‌های عمومی و آموزش و پرورش از دیگر مصوبات این کارگروه بود.

در نشست امروز کارگروه فرهنگی، هنری و تبلیغاتی ستاد بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس اعضا به ارائه طرح‌ها و بررسی پیشنهادات پرداختند.

به مناسبت بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس برگزاری هزاران برنامه فرهنگی، هنری و ... در برنامه قرار دارد که از این تعداد سهم اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان ۸۰ عنوان برنامه است.

برگزاری طرح «مرهم» جهت تقدیر از زحمات مدافعان سلامت شهرستان رفسنجان

مراسم تقدیر از پرسنل درمانی بخش کرونای بیمارستان علی ابن ابیطالب علیه السلام رفسنجان با حضور رئیس دانشگاه علوم پزشکی، رئیس بیمارستان و کارشناس هنری اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی با اهدای آثار هنری هنرمندان رفسنجانی به کادر درمانی بخش کرونا بیمارستان برگزار گردید.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمان، هنرمندان حوزه هنرهای تجسمی رفسنجان با تهیه بیش از ۴۰۰ اثر هنری با سبک های مختلف واژه «مرهم» را در قاب هنری خود ترسیم کرده و با اهدای این ۴۰۰ اثر به فعالین و مدافعین سلامت در رفسنجان از زحمات پرسنل بیمارستان علی ابن ابیطالب رفسنجان که تا امروز با تلاش خود مرهمی بر زخم حاصل از شیوع ویروس کرونا بودند تقدیر و تشکر کردند.

فراخوان شعر با عنوان «جشنواره شعر سرزمین من» با موضوع «دفاع مقدس در اورامانت» به مناسبت گرامیداشت هفته دفاع مقدس

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمانشاه، اداره ی فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان ثلاث باباجانی با همکاری انجمن ادبی رامان برگزار می کند.

«جشنواره ی شعر سرزمین من»

گستره: فضای مجازی

موضوع: دفاع مقدس در اورامانات

زبان: کردی و فارسی

مهلت ارسال آثار: ۱۳۹۹/۷/۷

فرمت آثار: به صورت فایل word یا pdf

به نفرات برتر جوایز نفیسی اهدا می گردد.

جهت ارسال آثار و کسب اطلاعات بیشتر با آیدی زیر ارتباط حاصل فرمایید.

۰۹۱۸۴۷۸۲۲۱۵ - @helgurd94

رویکرد نوین اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی چهارمحال و بختیاری در گرامیداشت هفته دفاع مقدس

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس را متفاوت تر از سال های گذشته در دستور کار داریم، گفت: بخش اعظمی از برنامه های این هفته در فضای مجازی و با یک رویکرد نوین برگزار می شود.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان چهارمحال و بختیاری ابراهیم شریفی، با اشاره به برنامه های این اداره کل در هفته دفاع مقدس گفت: امسال بر اساس آیین نامه های ارسال از وزارتخانه و سایر دستگاه ها، گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس را در همه برنامه های دولتی و بخش خصوصی متفاوت تر از سال های گذشته داریم.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی چهارمحال و بختیاری ادامه داد: فرهنگ و ارشاد اسلامی این استان برای هفته دفاع مقدس، مسئولیت کمیته و کارگروه فرهنگی هنری ستاد مربوطه را برعهده گرفته که تا کنون دو جلسه برگزار شده و برنامه های مختلفی پیشنهاد داده شده است.

شریفی با بیان اینکه بخش اعظمی از این برنامه ها در هفته دفاع مقدس در فضای مجازی و با یک رویکرد نوین برگزار می شود، توضیح داد: در شهرستان ها نیز متناسب با آن مکان، برنامه هایی پیش بینی شده است که ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در این برنامه ها به بهترین نحو ممکن صورت می گیرد.

وی بیان کرد: سینماهای استان و سینمای سیار در فضای باز با رعایت پروتکل های بهداشتی به اکران فیلم های دفاع مقدس پرداخته و تمام زیرمجموعه ها و انجمن ها باید در هرچه بهتر اجرا شدن این برنامه ها همکاری کنند تا مشخص باشد که هفته دفاع مقدس امسال نسبت

به سال های گذشته متفاوت است.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی چهارمحال و بختیاری خاطرنشان کرد: غبارروبی گلزار شهدا در استان و شهرستان ها انجام گرفته و مسئولان با برنامه ریزی های صورت گرفته در این مراسم حضور می یابند، همچنین برپایی نمایشگاه عکس و پوستر در فضای مجازی با همکاری بسیج هنرمندان در سطح استان و مشارکت بنیاد حفظ آثار انجام می شود.

شریفی افزود: دیدار با خانواده شهدایی که به صورت سه شنبه های تکریم انجام می گرفت، در هفته دفاع مقدس به صورت روزانه و به طور کامل در خدمت خانواده معظم شهدا هستیم؛ اهدای بسته های فرهنگی نیز با موضوع کتب دفاع مقدس در سراسر استان از جمله دیگر برنامه های هفته دفاع مقدس است و نمایشگاه های کوچکی از این کتاب ها و اهدای کتاب و بسته های فرهنگی در شهرستان ها برپا خواهد شد.

وی اضافه کرد: برنامه های محفل انس با قرآن در سه شهرستان استان با حضور ایثارگران هنرمند و انجمن های فرهنگی هنری برگزار می شود، همچنین اهدای کتاب به کتابخانه های شهرستان ها، عصر شعر در طول هفته در ادارات فرهنگ و ارشاد استان شهرستان ها و نمایشگاه هنرهای تجسمی به مناسبت هفته دفاع مقدس اجرا می شوند.

ارسال ۶۵ اثر به بخش فیلمسازان بسیجی جشنواره مقاومت در گیلان

معاون امور هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان گفت: ۶۵ اثر در بخش فیلمسازان بسیجی شانزدهمین جشنواره فیلم مقاومت در این استان ارسال شده است.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان، سید امیر مصباح با بیان اینکه امسال شانزدهمین جشنواره ملی فیلم مقاومت در ۱۵ محور برگزار می‌شود، گفت: ولایت فقیه، شهیدای انقلاب، اهداف و آرمان‌های انقلاب، ایران مقتدر، تمدن نوین اسلامی، فرهنگ بسیجی، نقش جوانان و زنان در انقلاب و جنگ نرم در فضای مجازی از جمله محورهای این دوره از جشنواره است.

وی به بخش فیلمسازان بسیجی در این جشنواره اشاره و با بیان اینکه این بخش در دو سطح ملی و استانی برگزار می‌شود، افزود: انتخاب استانی بخش «فیلمسازان بسیجی» این جشنواره به صورت جداگانه در استان‌ها برگزار شده و دبیرخانه آن نیز بر عهده بسیج هنرمندان هر استان است.

مصباح با اشاره به پایان مهلت ارسال آثار برای شرکت در سه بخش «مدافعان سلامت»، «فیلمسازان بسیجی» و «جشنواره جشنواره‌ها»، تصریح کرد: ۶۵ اثر از فیلمسازان بسیجی گیلان در شش رشته فیلم داستانی بلند، فیلم داستانی کوتاه، فیلمنامه، مستند، ماهنگ و پویانمایی به دبیرخانه این جشنواره در رشت ارسال شده است.

وی با بیان اینکه «سوره خوشبایران»، «فرهاد پورسعیدی» و «نواب محمودی» داوران بخش استانی این جشنواره در گیلان هستند، اضافه کرد: اختتامیه بخش استانی این جشنواره همزمان با هفته دفاع مقدس، روز پنجشنبه (۳ مهر) با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی در تالار مرکزی رشت برگزار خواهد شد.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان شمالی تاکید کرد: بهره‌گیری از ظرفیت مراکز فرهنگی و هنری استان برای معرفی ارزش‌های دفاع مقدس

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان شمالی بر بهره‌گیری از ظرفیت مراکز فرهنگی و هنری استان برای معرفی ارزش‌های دفاع مقدس تاکید کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی و روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان شمالی؛ حسین فرخنده، در جلسه هماهنگی اجرای برنامه‌های هفته دفاع مقدس این اداره کل، دفاع مقدس را یک گفتمان فراگیر فرهنگی دانست و افزود: دفاع مقدس فضای فکری، همدلی، همراهی، ایثار، شجاعت و عزتمندی را فراهم می‌کند.

وی، ادامه داد: برای حفظ و ارتقاء این گفتمان می‌بایست از تمامی ظرفیت‌های مردمی استفاده کرد.

وی، با بیان اینکه یکی از رویکردهای اصلی ما در فرهنگ و ارشاد اسلامی پرداختن به دفاع مقدس و توجه به ارزش‌های آن است، اظهار کرد: از ابتدای امسال تا کنون ۱۵ برنامه محوری با عنوان دفاع

مقدس برگزار و برای برگزاری برنامه‌هایی با این موضوع در طول سال برنامه ریزی شده است.

فرخنده، با بیان اینکه پیوست دفاع مقدس را در اجرای همه برنامه‌های اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی لحاظ می‌کنیم، تصریح کرد: در این راستا از ظرفیت و توانمندی مراکز فرهنگی و هنری برای تولیداتی با موضوع دفاع مقدس و معرفی آن‌ها استفاده خواهیم کرد.

در ادامه این جلسه اعضا به ارائه نظرات، پیشنهادات خود در راستای پرداختن هر چه بهتر به موضوع دفاع مقدس و معرفی ارزش‌های آن پرداختند.

گفتگو

«چهل سالگی جنگ تحمیلی»

در گفتگو با جوروند:

باید «مهاجر» امروز را بسازیم

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان می‌گوید باید ارزش‌های دفاع مقدس را امروزی کنیم. امروز دیگر نمی‌توان با ساختن «مهاجر» دوران جنگ، ارزش‌های دفاع مقدس را انتقال داد. باید مهاجر امروز را بسازیم.

خبرگزاری شبستان، سرویس فرهنگی - محمد پورعلم: باورمان بشود یا نه، سی و یکم شهریور امسال که برسد، چهل سال از آغاز جنگ تحمیلی می‌گذرد. جنگی که کشور ما را به شدت تحت تأثیر خود قرار داد. اما در این میان، برخی مناطق کشور به خاطر مرز مشترک با عراق، عملاً به خط مقدم جبهه‌های جنگ بدل شد. خوزستان اصلی‌ترین این مناطق بود. استان جنوبی کشورمان که با تمام توان در مقابل هجومه سنگین دشمن ایستاد، زخم‌های فراوان برداشت و محمل روایت‌های تکان‌دهنده شد. اکنون بیش از سه دهه از پایان جنگ می‌گذرد اما خاطرات آن روزهای عجیب همچنان در آذهای نسلی که آن را تجربه کرده، باقی است. اما آیا خاطرات و مفاهیم آن روزها به درستی به نسل‌های بعد منتقل شد؟ فرهنگ و هنر تا چه اندازه در انتقال این مفاهیم موفق بود؟

«محمد جوروند» مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان از مناسب‌ترین افراد برای پاسخ به این پرسش‌هاست. مدیر فرهنگی که از گفتگو درباره نسبت فرهنگ و هنر با جنگ استقبال می‌کند و هنگامی که نخستین بار نام خوزستان را می‌برم بلافاصله با لحن شیرین جنوبی می‌گوید: «استان دفاع». آن چه در پی می‌آید بخش نخست گفتگو با اوست:

* امسال چهلمین سالگرد آغاز جنگ تحمیلی است. وقتی باز می‌گردید و به آن می‌نگرید چه می‌بینید؟

جنگ هشت ساله ما با جنگ‌هایی که در دهه‌های اخیر در جهان رخ داده تفاوت ماهوی دارد. این تفاوت از آن جهت است که جنگ برای مردم ما صبغه دینی، مذهبی و مقدس پیدا کرد. در واقع رزمندگان ما با درویبکردن در جنگ حاضر می‌شدند. یکی از این جهت‌گیری‌ها مربوط به دفاع از وطن بود. به همین خاطر است که ما شهیدانی از همه ادیان و مذاهب حاضر در کشور داریم. شاید برایتان جالب باشد که ما در همین خوزستان شهید صابئی داریم.

جهت‌گیری دوم اما مربوط به موضوعات اعتقادی و مذهبی است.

به این معنا که رزمندگان ما اسلام و تشیع را در خطر دیدند. این که فردی در عراق به قدرت رسیده که به هیچ اصل اعتقادی پایبند نیست (صدام) و اکنون قصد دست‌اندازی به کشور، دین و اعتقادات ما را دارد. بنابراین باید در مقابل چنین تفکری ایستاد. آن‌ها که به جنگ رفتند از وطنی دفاع کردند که نماد تشیع و اسلام بود. این جا بود که دفاع از وطن و دین با هم درآمیخت. جنگ صبغه آسمانی پیدا کرد و تبدیل به دفاع مقدس شد و آن‌ها که جان خود را فدا کردند شهیدان راه دین و وطن نامیده شدند.

* فرهنگ و هنر تا چه اندازه توانست مفاهیم این دفاع مقدس را انتقال دهد؟

در عرصه فرهنگ و هنر همچون سینما، ادبیات داستانی، هنرهای تجسمی، شعر و ... آثار قابل توجهی در زمینه دفاع مقدس خلق شده است.

مثلاً در حوزه ادبیات داستانی با کتاب‌های شاخصی روبرو هستیم که توجه مقام معظم رهبری به این آثار نمایانگر موفقیت آن‌هاست. یا در زمینه شعر چهره‌های ارزشمندی از همان روزهای جنگ فعال بوده‌اند که آثار آن‌ها جنبه نوحه پیدا کرد. همه ما اشعار مرحوم معلمی - که خود رامهرمزی بود - را به یاد می‌آوریم که در نوحه‌های صادق آهنگران شنیده می‌شد. یا یوسفعلی میرشکاک که هم نویسنده و شاعر بود و هم در جنگ حضور داشت.

از سوی دیگر می‌توان به آثار شاعرانی چون «علی معلم دامغانی»، «سیدحسن حسینی» و «قبصر امین‌پور» با موضوع دفاع مقدس اشاره کرد که هر یک جایگاهی ویژه در ادبیات ما دارند.

سینمای داستانی و مستند عرصه هنری دیگری است که جنگ در آن نمودی ویژه دارد. مثلاً می‌توان به فیلم‌های «ابراهیم حاتمی‌کیا» و مستندهای «سیدمرتضی آوینی» اشاره کرد که هنوز هم جذاب و دیدنی‌اند.

* اما وقتی به امروز کشورمان می‌نگریم گویی در انتقال مفاهیم دفاع مقدس کاستی‌هایی وجود دارد؟

به طور کلی تصور من بر این است که فرهنگ دفاع مقدس از طریق مظاهر هنری به خوبی به نسل‌های بعد منتقل شده است و می‌توان به آثار این حوزه نمره قبولی داد.

کشور ما با هجمه گسترده رسانه‌ای و تبلیغاتی دشمنان روبروست اما این به معنای عدم انتقال مفاهیم دفاع مقدس به نسل‌های پس از جنگ نیست.

شاید تولید آثار مرتبط با دفاع مقدس از نظر کمی با چالش‌هایی مواجه باشد اما معتقدم کیفیت آثاری که تاکنون به دفاع مقدس پرداخته‌اند، قابل دفاع است. هنوز هم هر اتفاقی در مرزهای کشور رخ دهد یقیناً همه ملت ایران در جانفشانی حاضر خواهند بود.

* می‌توانید در این زمینه مثالی ملموس بزنید؟

نشانه این امر را می‌توان در درواکنش اقشار مختلف مردم به شهادت حاج قاسم سلیمانی و حضور گسترده آن‌ها تشییع پیکر آن شهید بزرگوار به خوبی مشاهده کرد. به واقع چرا سردار سلیمانی تا این اندازه در میان گروه‌های مختلف اجتماعی با سلاقی و علایق متفاوت محبوب است؟ چرا که او نماد دفاع از دین، مذهب و وطن است.

اهواز در تاریخ خود جمعیتی که در تشییع حاج قاسم گردهم آمدند را به یاد ندارد. از مردان و زنان، نوجوانان و جوانان و دختران و پسران ما همگی در این مراسم حاضر بودند.

به همین خاطر نه تنها نسبت به نسل جوان ناامید نیستیم بلکه این روحیه آن‌ها را مرهون هنرمندانی می‌دانم که در انتقال مفاهیم دفاع مقدس کوشیدند و به موفقیت نائل شدند.

البته این را هم باید ذکر کرد که پس از جنگ ما دوران گذاری را تجربه کردیم که در آن، شاید فرهنگ ما به سمت و سویی دیگری سوق پیدا کرد اما این نباید به عدم موفقیت‌های ما در انتقال مفاهیم دفاع مقدس تعبیر شود.

* با این اوصاف، امروز چه باید کرد؟ چه مسئولیتی را بر دوش اهالی فرهنگ و هنر می‌بینید؟

امروز نیازمند هنرمندانی هستیم که زندگی امروز با همه مولفه‌های آن- را با فرهنگ دفاع مقدس گره بزنند. به این معنا که امروز را با همه مولفه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن در نظر بگیرند و آن‌گاه از رابطه انسان با ارزش‌های دفاع مقدس سخن بگویند. به عبارت ساده‌تر ما باید ارزش‌های دفاع مقدس را امروزی کنیم. امروز دیگر نمی‌توان با ساختن «مهاجر» دوران جنگ، ارزش‌های دفاع مقدس را انتقال داد. باید مهاجر امروز را ساخت.

* اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان چه برنامه‌هایی را به مناسبت چهلمین سال آغاز جنگ تدارک دیده است؟

استان خوزستان به واسطه درگیری گسترده و عمیق با جنگ، هر ساله در هفته دفاع مقدس شاهد اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی و هنری است به طوری که شهرهای مختلف استان هر یک برنامه‌های خاص خود را تدارک می‌بینند. گرچه امسال به خاطر شیوع کرونا طبیعتاً بخشی از برنامه‌ها به فضای مجازی منتقل می‌شود.

از جمله ویژه برنامه‌های فرهنگی هنری خوزستان در هفته دفاع مقدس می‌توان به جشنواره شعر به زبان فارسی و عربی اشاره کرد که در چندین شهرستان برگزار می‌شود. در زمینه تاتر نیز هر ساله تولیدات ویژه‌ای برای این ایام تدارک می‌بینیم که روی صحنه می‌روند. سینما دیگر حوزه مورد نظر ماست که ویژه برنامه‌هایی را تجربه می‌کند. مثلاً در دو سال گذشته فیلم بیست و سه نفر را به طور ویژه برای مردم اکران کردیم و از بازیگران فیلم دعوت کردیم که اتفاقاً

مورد استقبال مردم قرار گرفت.

نمایش فیلم‌های کوتاه و مستند و برپایی جشنواره هنرهای تجسمی از دیگر برنامه‌های امسال اداره کل ارشاد استان خوزستان در هفته دفاع مقدس است.

* چه میزان از این برنامه‌ها به صورت حضوری و چه میزان مجازی برگزار می‌شود؟

امیدواریم با بهبود وضعیت شهرستان‌های استان خوزستان از نظر میزان ابتلا به کرونا بتوانیم اغلب برنامه‌های مناسبی هفته دفاع مقدس را با حفظ پروتکل‌های بهداشتی، با حضور مردم برگزار کنیم اما در غیر این صورت برای اجرای برنامه‌ها در فضای مجازی آمادگی داریم.

* با تجربه‌ای که در این ماه‌ها از فعالیت نهادهای مختلف در فضای مجازی به دست آمده، نوعی سردرگمی در رابطه با فضای مجازی مشاهده می‌شود. انگار که هنوز با این فضا اخت نشده‌اند. نظر شما در این باره چیست؟

به نظرم این نکته مهمی است که ما در مواجهه با فضای مجازی دچار اندکی سردرگمی هستیم. از نظر من رفع این مشکل نیازمند سپردن همه اختیارات و مسئولیت‌های فضای مجازی به یک دستگاه و در شکل مطلوب‌تر به یک وزارتخانه است؛ چرا که فضای مجازی امروز ابعاد مختلف زندگی ما را تحت الشعاع قرار داده است. به ویژه در دوران کرونا همه فعالیت‌های ما به سمت فضای مجازی سوق پیدا کرده و از این نظر لازم است نهاد یا وزارتخانه‌ای مستقل مسئولیت همه ابعاد آن را بر عهده بگیرد. در این صورت می‌توان در برابر نکات منفی فضای مجازی مقاومت کرد، فعالیت‌ها در این حوزه را هدایت و تولید محتوا کرد.

* وقتی از اجرای برنامه‌های فرهنگی سخن می‌گوییم لاجرم بحث به سوی بودجه هم کشیده می‌شود. از بودجه فرهنگی استان خوزستان راضی هستید؟

استان خوزستان از مناظر مختلف واجد ویژگی‌هایی منحصر به فرد است. همسایگی استان با کشورهای عربی یکی از این ویژگی‌هاست. از سوی دیگر خوزستان از تنوع قومی و زبانی بی‌بدیلی در کشور برخوردار است. آسیب‌های مادی و معنوی فراوان استان خوزستان در زمان جنگ تحمیلی دیگر وجه تمایز این خطه است. همه این ویژگی‌ها، بر لزوم افزایش بودجه فرهنگی استان ما صحنه می‌گذارد. ما پس از جنگ در زمینه زیرساخت‌های فرهنگی خوب عمل کردیم اما در حوزه نرم‌افزاری با چالش‌هایی روبرو هستیم. از این رو توقع ما این است که اعتبارات فرهنگی استان به طور ویژه دیده شود.

* افزایش بودجه فرهنگی خوزستان چه نقشی در مولفه‌های فرهنگی هنری مرتبط با دفاع مقدس بازی می‌کند؟

افزایش اعتبارات فرهنگی خوزستان می‌تواند در آشکار شدن خاطرات دفاع مقدس که تاکنون پنهان مانده، نقشی موثر بازی کند. برای روشن شدن موضوع مثالی ذکر می‌کنم. عکاسی خوزستانی را می‌شناسم که از دوران جنگ نگاتیوهای بسیاری دارد که هنوز و با گذشت سال‌های بسیار، امکان چاپ آن‌ها را نیافته است. جالب است بدانید در میان نگاتیوهای او، عکس‌هایی از نخستین سفرهای رهبر معظم انقلاب به مناطق جنگی جنوب وجود دارد. وقتی ایشان قیل از عملیات فتح المبین به فکه آمده‌اند. این عکاس طبیعتاً علاقه بسیاری به نگاتیوهای خود دارد به همین خاطر باید امکان مالی برای خرید این نگاتیوها فراهم شود.

از این دست نمونه‌ها در خوزستان، بسیار دیده می‌شود که امیدواریم با توجه ویژه به آن‌ها بتوان خاطرات جنگ را بیش از پیش به تصویر کشید.

گفتگو

«چهلمین سالگی دفاع مقدس»

در گفتگو با صفاری:

جلوه‌های ایثارگری زنان در دفاع مقدس را به تصویر می‌کشیم / نقش زنان در تولید سرمایه انسانی دفاع مقدس را نباید نادیده گرفت

رئیس امور زنان و خانواده حوزه وزارتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مهمترین رویکرد اداره متبوع خود در چهلمین سالگرد دفاع مقدس را «تبیین جلوه‌های ایثارگری زنان» به عنوان میراث فرهنگی برای نسل‌های پس از جنگ می‌داند.

انجام پذیرد.

تاکنون در این زمینه چه اقداماتی صورت گرفته است؟

بنا بر رهنمودهای عالمانه وزیر محترم به صورت ویژه طرح مصاحبه با بانوان ایثارگر شاغل فرزند شهید و جانباز، خواهر شهید، مادران و همسران معزز شهدای شاغل وزارتخانه در سه مناسبت ولادت حضرت معصومه(س)، ولادت حضرت زینب (س) و سالروز وفات حضرت ام‌البینین(س) در حال اجرا است. همچنین در بخش جامعه هدف نیز بنا بر شرح وظایف و حوزه‌های فعالیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طرح مصاحبه با زنان فرهنگ ساز اهل قلم، سینما و هنر دفاع مقدس نیز تا پایان سال جاری با استفاده از ظرفیت ستادی، سازمان‌های تابعه و مشاوران زنان و خانواده ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها در سرتاسر کشور، انجام می‌پذیرد.

نمایشگاه هفته دفاع مقدس به زودی آغاز به کار می‌کند. اداره امور زنان و خانواده حوزه وزارتی برای این نمایشگاه چه برنامه‌هایی دارد؟

در بخش نمایشگاه هفته دفاع مقدس مقرر شد، امور زنان و خانواده حوزه وزارتی با همکاری نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی در غرفه وزارت متبوع در باغ موزه دفاع مقدس فعالیت نماید. نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به واسطه تدبیر عالمانه جناب آقای مختاریور دبیر کل محترم و ظرفیت بالایی که در سطح ملی دارد، فعالیت‌های متعددی در راستای تبیین جلوه‌های ایثار زنان و مردان در دفاع مقدس انجام داده است که از جمله‌ی آن می‌توان به برپایی نشست‌های تخصصی با موضوع زنان در ادبیات پایداری دفاع مقدس، ترویج فرهنگ ایثار، شهادت و

خبرگزاری شبستان- سرویس فرهنگی: امسال چهلمین سال آغاز جنگ تحمیلی و حماسه دفاع مقدس است. رخدادی که در طول هشت سال، ملت ایران را به تمامی آزمود و عیار دلاورمردی آن‌ها را نمایان کرد. رزمندگان ایرانی در این برهه حساس تاریخی چنان در مقابل هجمه سنگین عراق ایستادگی کردند که نامشان برای همیشه بر تارک تاریخ ایران نشست. اما در این میان نباید از نقش زنان ایرانی در پیشبرد جنگ هشت ساله و حفظ انسجام اجتماعی به سادگی گذشت. زنانی که نفس به نفس مردان از هیچ کوششی برای تقویت جبهه‌ها دریغ نکردند. چهلمین سالگرد آغاز جنگ بهانه‌ای است برای گفتگو با دکتر «سمیه صفاری»، رئیس امور زنان و خانواده حوزه وزارتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره نقش زنان در جنگ و فعالیت اداره متبوع او در هفته دفاع مقدس که بخش نخست آن در پی می‌آید:

رویکرد اداره امور زنان و خانواده در چهلمین سالگرد دفاع مقدس چیست؟

رویکرد خاص امور زنان و خانواده حوزه وزارتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس، «تبیین جلوه‌های ایثارگری زنان» به عنوان میراث فرهنگی برای نسلی از بانوان این سرزمین است که از نزدیک شاهد حماسه‌های زنان در ۸ سال دفاع مقدس نبوده‌اند.

بر این اساس امور زنان و خانواده حوزه وزارتی ارشاد با مدیریت دکتر احمدی مشاور محترم وزیر و مدیر کل حوزه وزارتی در ابتدای سال جاری فعالیت‌های خود در این زمینه را برنامه‌ریزی و تدوین کرد و مقرر گردید این برنامه‌ها تحت نظارت امور ایثارگران وزارت متبوع و مشاور محترم وزیر در امور ایثارگران (دکتر سوقندی) در فواصل زمانی خاص گاه شمار ستاد گرامی داشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس

سبک زندگی اسلامی برخاسته از شیوه زیست شهدا، ارائه محصولات فرهنگی چون نمایش عکس، فیلم، پوستر و کلیپ به همراه برگزاری محافل ادبی با حضور زنان اهل قلم در حوزه ادبیات دفاع مقدس، اشاره کرد.

از همکاری با مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی در نمایشگاه دفاع مقدس سخن گفتید. در این باره بیشتر توضیح دهید.

در بخش سینمای مستند و تجربی از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ به صورت اختصاصی ۵ مستند با موضوع بازتابی جلوه های ایثار زنان با عنوان های لوتوس، بانوی قدس ایران، نازقلیچی، جمیله و زنی با گوشواره های باروتی ساخته شده است که جای دارد از همکاری بی دریغ جناب آقای حمیدی مقدم مدیر عامل محترم مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی جهت ارائه نمایشگاهی آثار مطروحه تشکر کرد. بر این اساس در نمایشگاه هفته دفاع مقدس امسال و به مناسبت بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس امور زنان و خانواده وزارت متبوع با استفاده از ظرفیت نهاد کتابخانه های عمومی کشور، معاونت فرهنگی و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی در راستای تبیین جلوه های ایثارگری بانوان در ۸ سال دفاع مقدس فعالیت خواهد کرد. قابل ذکر است که در نهایت گزارش کاملی از فعالیت های اداره امور زنان و خانواده حوزه وزارتی در قالب ویژه نامه فام در مشارکت با امور ایثارگران وزارتخانه تدوین خواهد شد.

ارزیابی شما از نگرش امروز جامعه ایران نسبت به ارزش های دفاع مقدس چیست؟

نگرش امروز جامعه به ویژه نسلی که از نزدیک شاهد این رشادت ها نبوده اند؛ رابطه مستقیم با عملکرد دستگاه ها و نهاد های اجرایی کشوری و لشکری در تمام سطوح دارد. به عبارتی وظیفه یکایک دستگاه های اجرایی این است که در تعامل و هم افزایی کامل، رشادت های رزمندگان اسلام را به شکل میراث فرهنگی برای نسل های آتی زنده نگاه دارند.

در سال های پس از انقلاب حضور زنان در عرصه های اجتماعی را چگونه می بینید؟

بدون شک حضور زنان در تمامی عرصه ها و فراز و نشیب های انقلاب اسلامی، دوران ۸ سال دفاع مقدس و پس از آن بسیار کارآمد و موثر بوده است و این مسئله بر هیچ کس پوشیده نیست. درست است که

زنان نیمی از جمعیت فعال و تحصیل کرده کشور هستند اما نقش موثر آنان در مواردی، سنگین تر و موثرتر از مردان بوده است. زیرا زنان علاوه بر حضور پررنگ در تمامی عرصه های فعالیت های اجتماعی، بنا بر رسالت خطیر مادری، همسری و جایگاه ویژه ای که در تربیت نسل ها و سرمایه های انسانی دارند به مثابه ی ضربان حیات و تعالی جامعه گام برداشته اند.

این نقش مشخصا در سال های دفاع مقدس چگونه نمود پیدا کرد؟

در جریان دفاع مقدس نیز زنان نه تنها به صورت جدی در نقش های متعدد در صحنه های نبرد حق علیه باطل حضور داشتند بلکه از وجه دیگر مشوق اصلی همسران و فرزندان و عزیزانشان بودند که به عنوان رزمنده در مقابل دشمن تا دندان مسلح، با ایمان و عزمی استوار دفاع نمودند. بنابراین نقش موثر زنان در جریان دفاع مقدس حالتی دو سویه داشت، از طرفی حضور چشمگیر و موثر ایشان در قالب نیروی رزمنده، امدادگر و پرستار، عکاس و خبرنگار به همراه یاری ها و حمایت های پشت جبهه مهم است و از طرف دیگر با تربیت فرزندان صالح برای ادامه راه و مسیر نهضت اسلامی تلاش کردند. زیباترین سخن در وصف نقش موثر زنان را امام خمینی رحمه الله در صحیفه نور می فرمایند: «ما نهضت خودمان را مدیون زن ها می دانیم».

حضور پررنگ زنان در دفاع مقدس تا چه اندازه مورد بررسی قرار گرفته و برای جامعه بازگو شده است؟

در خصوص تبیین جلوه های ایثار زنان در دفاع مقدس به صورت ویژه سازمان حفظ و نشر ارزش های مشارکت زنان در دفاع مقدس به مدیریت سرکار خانم دکتر مجتهدزاده، گام های ارزنده ای را طی کرده و پژوهش و تحقیقات بسیار گسترده ای را در خصوص نقش زنان و اقدامات ایشان در جریان دفاع مقدس به انجام رسانده که امید است با تعامل سازمان حفظ و نشر ارزش های دفاع مقدس و دستگاه های فرهنگی کشور این محتواهای مکتوب جهت خوراک فکری و ارائه ایده در تولید محصولات فرهنگی، هنری و سینمایی مورد بهره برداری قرار گیرد.

نهاد های فرهنگی کشور در زمینه تبیین جلوه های مشارکت زنان در سال های دفاع مقدس چه وظیفه ای دارند؟

در خصوص تبیین جلوه های ایثار بانوان در دفاع مقدس به زعم اینجانب هر یک از دستگاه های اجرایی بنا به شرح وظایف و رسالت اجرایی خود در این خصوص اهتمام داشته اند و امید است به برکت چهلمین سالگرد دفاع مقدس با تعامل و اهتمام تمام نهادها در شرایط پاندمی بیماری کرونا شاهد کمال، بلوغ و پختگی هر چه بیشتر فرهنگ ایثار و ایثارگری در میان آحاد جامعه باشیم.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان بازوی فرهنگی دولت چه اقداماتی را صورت داده است؟

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بنا بر شرح وظایف و رسالت خود در حوزه های فرهنگ، هنر، دین، رسانه و مطبوعات چه در بخش ستادی و ادارت کل استانی و چه در بخش سازمان ها و بخش های تابعه همواره با دید تخصصی در بحث تبیین، تبلیغ و ترویج فرهنگ ایثار و ایثارگری گام برداشته و این وظیفه را از همان دوران دفاع مقدس تا اکنون ادامه داده است.

چه فعالیت های ملموسی را می توان در این حوزه ذکر کرد؟

به عنوان مثال سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی در جریان دفاع مقدس با حضور در جبهه های نبرد حق علیه باطل و ثبت و ضبط صحنه ها و رویدادها در قالب گزارش، مستند، عکس و فیلم برداری توانست جلوه های ایثار ملت شریف ایران را در قالب میراث فرهنگی برای نسل های آتی به یادگار گذارد. با توجه به ظرفیت بالای خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) در آرشيو تصاویر دفاع مقدس، این

حوزه نیز در کنار نهاد کتابخانه های عمومی کشور و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، با امور زنان و خانواده حوزه وزارتی در برپایی غرفه «جلوه های ایثار زنان در دفاع مقدس» وزارت متبوع در نمایشگاه دفاع مقدس همکاری دارد، که جای دارد از زحمات جناب آقای کیان مدیر کل محصولات خبری سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی، نیز تشکر کرد.

همچنین دیگر بخش ها از جمله معاونت فرهنگی در حوزه پاسداشت ادبیات پایداری دفاع مقدس، معاونت هنری در حوزه تبلیغ و ترویج جلوه های ایثارگری به واسطه استفاده از انواع ابزارهای بیان هنری، سازمان سینمایی به واسطه تولیدات فیلم داستانی، کوتاه، انیمیشن و مستند در خصوص دفاع مقدس، نهاد کتابخانه های عمومی کشور به واسطه تولیدات و نشست های تخصصی در راستای تبلیغ و ترویج فرهنگ ایثار، بنیاد ملی بازی های رایانه ای به واسطه تولیدات بازی با مضمون دفاع مقدس، ستاد کانون های فرهنگی هنری مساجد به واسطه تکریم خانواده های ایثارگران به همراه انبوهی از فعالیت های متعدد در نمایشگاه ها، جشنواره ها، تنها بخش کوچکی از برنامه های اجرایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای تبیین، تبلیغ و ترویج فرهنگ ایثارگری به عنوان میراث فرهنگی ملت شریف ایران اسلامی در سطح ملی و بین المللی است.

جدول زمانبندی نشست‌های ویژه نمایشگاه اقتدار ۴۰

۱ لغایت ۹ مهرماه، باغ موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس

ردیف	تاریخ	عنوان نشست	مجری	ساعت	مکان
۱	۹۹/۰۷/۰۱	بررسی شعر مقاومت و دفاع مقدس	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۰-۱۱	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۲	۹۹/۰۷/۰۱	رونمایی ترجمه انگلیسی کتاب هفتمین فرمانده	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۱-۱۲:۳۰	سالن مهران (باغ موزه دفاع مقدس)
۳	۹۹/۰۷/۰۱	ادبیات داستانی دفاع مقدس	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۶-۱۳	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۴	۹۹/۰۷/۰۱	نقد کتاب امتحان سخت؛ خاطرات آزاده سیداحمد قشمی	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۴-۱۵:۳۰	سالن قصرشیرین (باغ موزه دفاع مقدس)
۵	۹۹/۰۷/۰۲	نقد کتاب جوله	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۴-۱۵:۳۰	سالن قصرشیرین (باغ موزه دفاع مقدس)
۶	۹۹/۰۷/۰۳	ادبیات داستانی دفاع مقدس	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۱-۹	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۷	۹۹/۰۷/۰۳	رونمایی ترجمه انگلیسی کتاب فقط غلام حسین باش	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۱-۱۲	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۸	۹۹/۰۷/۰۳	تاریخ کربلا و دفاع مقدس باش	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۳-۱۴:۳۰	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۹	۹۹/۰۷/۰۳	معارف دفاع مقدس	خانه فرهنگ ایثار و مهریابی	۱۶-۱۴	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۰	۹۹/۰۷/۰۴	ادبیات داستانی دفاع مقدس	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۳-۱۱	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۱	۹۹/۰۷/۰۴	آسیب شناسی داستان های دفاع مقدس	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۲:۳۰-۱۱	سالن هویزه (باغ موزه دفاع مقدس)
۱۲	۹۹/۰۷/۰۴	روایت جنگ در دل جنگ (با نگاهی به مستندهای سید مرتضی آوینی)	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۵:۳۰-۱۴	سالن مهران (باغ موزه دفاع مقدس)
۱۳	۹۹/۰۷/۰۵	نقش زنان در دفاع مقدس	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۲:۳۰-۱۱	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۴	۹۹/۰۷/۰۵	نقد کتاب هفت‌خون؛ خاطرات آزاده علی‌اکبر فندرسکی	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۴-۱۵:۳۰	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۵	۹۹/۰۷/۰۶	ترجمه ادبیات دفاع مقدس به زبان خارجی	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۲:۳۰-۱۱	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۶	۹۹/۰۷/۰۶	محفل ادبی بانوان راوی حماسه	نهاد کتابخانه‌های عمومی و حوزه‌های وزارت	۱۵:۳۰-۱۴	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۷	۹۹/۰۷/۰۶	آزادگان، عزت‌مداران دفاع مقدس	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۰:۴۵-۹:۳۰	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۸	۹۹/۰۷/۰۷	چرایی و چگونگی ماندگاری داعش	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۲:۳۰-۱۱	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۹	۹۹/۰۷/۰۷	تبیین مکتب سلیمانی	خانه فرهنگ ایثار و مهریابی	۱۶-۱۴	سالن مهران (باغ موزه دفاع مقدس)
۲۰	۹۹/۰۷/۰۷	نقد کتاب ممد یزدی؛ خاطرات آزاده محمددهقانی فیروزآبادی	موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران	۱۵:۳۰-۱۴	سالن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

واحدهای مختلف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش نمایشگاهی اقتدار ۴۰

- * یادواره شهدای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- * امور ایثارگران
- * ستاد گرامیداشت چهلمین سالگرد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- * معاونت امور فرهنگی - خانه کتاب و ادبیات
- * معاونت قرآن و عترت
- * معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی
- * معاونت امورهنری
- * سازمان سینمایی و سمعی و بصری - مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی
- * سازمان اوقاف و امور خیریه
- * سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)
- * سازمان حج و زیارت
- * سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
- * ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد کشور
- * نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
- * امور زنان و خانواده
- * کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور
- * دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی
- * انجمن آثار و مفاخر فرهنگی
- * مرکز فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال
- * بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای
- * اداره کل هنرهای نمایشی
- * خانه فرهنگ ایثار و مهریابی

تا آخر ایستاده

هنگ

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا) حسن علائی فعال نویسنده و پژوهشگر حوزه دفاع مقدس و مقاومت یادداشتی را به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس به نگارش درآورده است که در ادامه آن را به نقل از مهر می‌آید:

امسال چهلمین سالگرد گرامی‌داشت دفاع مقدس را پیش‌رو داریم. با فرا رسیدن سی و یکم شهریور، دفاع مقدس وارد چهل سالگی خود می‌شود. چهل سال از آغاز یکی از طولانی‌ترین جنگ‌های سده اخیر می‌گذرد. سی و یکم شهریور سال ۱۳۵۹ تا بیست و نهم مرداد سال ۱۳۶۷ تاریخ شروع و پایان جنگ است؛ یعنی هشت سال جنگ و هشت سال تجاوز از سوی دشمنان و هشت سال ایستادگی و مقاومت دلیرانه و مردمی از سوی جبهه انقلاب اسلامی که نهایتاً به پیروزی مطلق ایران اسلامی منجر شد. به همان اندازه که آغاز و شروع جنگ و اقدام به تجاوز از سوی هر کشوری تقبیح شده و مذموم است، دفاع از کیان، تمامیت ارضی، آرمان‌ها، اعتقادات، باورها و فرهنگ کشور مورد تجاوز قرار گرفته، تحسین شده و قابل تقدیر است. در تاریخ‌نگاری جامعه بشری، مردمی سربلند و پرافتخار قلمداد می‌شوند که نهایت ایستادگی و مقاومت را در برابر خوی تجاوزگری متجاوزان از خود نشان داده و بر دفاع از تمامیت داشته‌های مادی و معنوی خود پا فشرده‌اند؛ هر چند مقاومتشان به نتیجه نرسیده و به‌ظاهر تن به شکست داده و مغلوب شده‌اند. اما قضاوت نهایی تاریخ نه بر اساس نتیجه‌ی به دست آمده؛ بلکه بر اساس میزان ایستادگی و مقاومت در برابر دشمنان رقم خواهد خورد. لذاست که تاریخ همواره از مردمانی که مقاومت به خرج داده ولو در ظاهر شکست‌خورده‌اند به نیکی و بزرگی یاد کرده است. صفحات درخشانی از تاریخ، به کشورها و مردمان شکست‌خورده‌ی پیروز اختصاص یافته است. حال بیدیهی است اگر نتیجه‌ی ایستادگی و مقاومت، اضمحلال و شکست دشمن و متجاوز باشد این درخشش تاریخی تلاوی دیگر خواهد داشت؛ آن چنان که برای ملت مقاوم و حماسه‌ساز ایران اسلامی در طول هشت سال دفاع مقدس پدید آمد. بنابراین جا دارد که دفاع، مقاومت، حماسه‌آفرینی و پیروزی این ملت سلحشور و تاریخ‌ساز گرامی داشته شود و بر برگ‌برگ آن و لحظه‌لحظه‌ی آن افتخار شود. از این منظر است که گرامی‌داشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس بالندگی و غرور دارد و اقتضا می‌کند که به وزانت و وقار چهل سالگی انقلاب اسلامی، چهل سالگی دفاع مقدس نیز مورد تجلیل و بزرگداشت قرار گیرد. حال در این مقام سوال اصلی و نکته قابل تأمل این است که در چهل سالگی دفاع مقدس باید چه چیزی گفت و به چه نکاتی تکیه و تأکید کرد و چه چیزی باید گرامی داشته شود؟

۱- دستاوردهای هشت سال دفاع مقدس

جنگ هشت‌ساله و دفاع مقدس، در کنار خسارت‌های مادی و معنوی

در چهل سالگی دفاع مقدس چه باید گفت، چه باید نوشت؟

گرامی‌داشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس بالندگی و غرور دارد و اقتضاء می‌کند که به وزانت و وقار چهل سالگی انقلاب اسلامی، چهل سالگی دفاع مقدس نیز مورد تجلیل و بزرگداشت قرار گیرد.

که به دنبال داشت و قهری هر جنگی است، دستاوردهای بی‌نظیر مادی و معنوی را نیز نصیب این ملت کرد که ممکن نیست در کوتاه‌مدت به کم و کیف آن پی برد و فهرستی از آن فراهم آورد. با نگاهی اجمالی به ابعاد مادی و معنوی جامعه‌ی پساجنگ و نقطه‌ای که جامعه‌ی کنونی در آن زیست می‌کند، به‌روشنی می‌توان به روش کلی دستاوردهای دفاع مقدس در ابعاد نظامی، امنیتی، سیاسی، علمی، فرهنگی، اجتماعی، بین‌المللی و حتی اقتصادی دست یافت. البته این بدان معنا نیست که مشکلات و معضلات موجود نادیده انگاشته شود و موردتوجه قرار نگیرد؛ بلکه با اذعان به‌تمامی مشکلات موجود، که واکاوی علل و عوامل آن‌ها فرصتی موسع می‌طلبد، باید درصدد بود تا از باب گفته صاحبان خرد و اندیشه که:

آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید

به برخی دستاوردهای آن دوران باشکوه اشاراتی کرد.

در این مجال، صرفاً نگاهی کوتاه به برخی سرفصل‌های مهم دستاوردهای آن دوران پرافتخار می‌تواند راهگشا باشد تا شاید با ابتدائی بر آن‌ها، راه برون‌رفت از مشکلات نیز فراهم آید. قطعاً چنین است و خواهد بود.

از-جمله دستاوردهای دوران دفاع مقدس رشد فناوری‌های علمی و نظامی در عرصه تجهیزات و امکانات است که جمهوری اسلامی ایران را در رتبه ۱۰ کشور برتر جهان قرار داده است. دسترسی به تولید و پرتاب ماهواره، تولید انبوه انواع موشک‌های بالستیک و غیره و به‌کارگیری و ذخیره‌سازی آن‌ها که قدرت بی‌نظیر بازدارندگی را برای کشور عزیزمان به وجود آورده و مایه دلگرمی و مباهات دوستانمان در اقصی نقاط عالم شده است

- رشد محیرالعقول در صنعت هسته‌ای صلح‌آمیز و عضویت بلامنازع در باشگاه کشورهای دارای فناوری غنی‌سازی اورانیوم

- رشد چشمگیر در فناوری نانو و کسب جایگاه ممتاز در این رشته در بین کشورهای مطرح دنیا

- رشد فزاینده تولید علم در کشور و احراز رتبه در بین پانزده کشور برتر دنیا

- نفوذ منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای. امروز به اعتراف و اذعان دوستان و دشمنان، جمهوری اسلامی ایران یکی از تأثیرگذارترین کشورها در موضوعات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است. بسیاری از معادلات سیاسی و امنیتی منطقه و فرامنطقه بدون لحاظ کردن نقش جمهوری اسلامی ایران به نتیجه دلخواه نخواهد رسید.

- در هم کوبیدن هژمونی استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا در منطقه و حتی فرامنطقه-تولید گونه‌ای از ادبیات تحت عنوان "ادبیات جنگ"

که محصل آن انتشار هزاران کتاب، صدها فیلم سینمایی، مستند و تلویزیونی، تولید ده‌ها هزار بیت شعر، تولید هزاران تابلوی نقاشی، گرافیک، خط، برگزاری صدها جشنواره فیلم و عکس و شعر با مضمون و محتوای فرهنگ دفاع مقدس، برگزاری صدها نمایشگاه کتاب، عکس، تابلوهای نقاشی و...

- ساخت صدها یادمان از جلوه‌های فداکاری و ایثار رزمندگان و شهدا در سرتاسر کشور؛ به‌ویژه مناطق عملیاتی که هر یک بازگوکننده هویت فرهنگی، اجتماعی مردمان این سرزمین است

- راه‌اندازی راهیان نور در جبهه‌های جنوبی و غربی کشور و بازدید هزاران نفر از اقشار مختلف در طول سال؛ به‌ویژه نوجوان و جوانان برای آشنایی با جلوه‌های ایثار و ازخودگذشتگی نسل‌های حماسه‌ساز این مرزوبوم

- تشکیل موزه‌های جنگ در سطح استان‌های کشور جهت نگهداری و پاسداشت میراث فرهنگی و آشنایی اقشار مختلف با فرازوفرود دوران هشت‌ساله جنگ

۲- پاسخگویی به پرسش‌های اساسی، ابهامات و شبهات درباره جنگ

همزمان با شروع جنگ، برخی سوالات و ابهامات از سوی افراد و احزاب و گروه‌های سیاسی، با قصد و نیت‌های مختلف، درباره شروع جنگ، ادامه جنگ و پایان جنگ طرح می‌شد. از آنجایی که بنای امام و مسئولین انقلاب و نظام بر تبیین هر چه بیشتر موضوعات و اتفاقات پیرامون انقلاب و نظام، در ابعاد داخلی و خارجی، بود، لذا در مناسبت‌های مختلف و به شیوه‌های گوناگون سعی در پاسخگویی و رفع ابهامات و شبهات می‌شد. حضرت امام (ره) در طول هشت سال جنگ کمتر اتفاق می‌افتاد که در سخنرانی‌ها و دیدارهایی که با اقشار مختلف مردم داشتند به موضوع مهم کشور که جنگ بود نپردازند و سوالات و ابهامات پیش‌آمده را پاسخ ندهند. گرچه بسیاری از کسانی که با اغراض خاص سیاسی و غیرسیاسی طرح سوالات و ابهامات را دنبال می‌کردند و قصد و نیتشان بیشتر ایجاد شبهه برای بی‌انگیزه کردن مردم در دفاع و حضور در صحنه‌های مقاومت بود، گوششان شنوای پاسخ‌ها نبود و بر لجاجت خود اصرار می‌ورزیدند! هم‌اینک نیز این جریان شبهه‌افکن، با وجود گذشت سه دهه از پایان جنگ و روشن شدن ابعاد پیچیده تحمیل جنگ هشت‌ساله از سوی قدرت‌های بزرگ با میدان‌داری رئیس حزب بعث عراق، همچنان در کوره طرح شبهات و ابهامات می‌دمد تا نشاید که ایران اسلامی بر سر خوان گسترده این گنجینه تمام‌شدنی بر خود بیابد و از دستاوردهای چشمگیر آن برای رفع عقب‌ماندگی‌های خود بهره‌مند شود. بنابراین ضروری است تا همگام با اقدامات در مسیر حفظ و گسترش فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس، از اقدامات و فعالیت‌های شبانه‌روزی بدخواهان برای زیر سوال بردن حقایق و ارزش دفاع جانانه ملت نه‌تنها هراسی به خود راه داد؛ بلکه باید از این تلاش‌های مذبحخانه فرصتی برای بازخوانی و بازگویی واقعیت‌ها و حقایق جنگ هشت‌ساله پدید آورد.

۳- منشور دفاع مقدس

چهل سالگی دفاع مقدس اقتضا می‌کند تا "منشور دفاع مقدس" جهت تبیین خطوط اصلی جنگ هشت‌ساله، با نگاهی به گذشته و سیر کلی جنگ و با امعان نظر قرار دادن سه مقطع شروع جنگ و دلایل و چرایی آن، ادامه جنگ و تدابیر مربوط به آن و پایان جنگ و دستاوردهای آن، با نگاهی به آینده و نوع تعامل با آن رخداد تاریخی تدوین شود. آن چنانکه رهبر معظم انقلاب (مدظله) در چهل سالگی انقلاب مبادرت به صدور بیانیه گام دوم کردند. این مهم نوع نگاه انقلاب و نظام و مراکز راهبردی نیروهای مسلح ج.ا.ا و مراکز سیاسی کشور و دستگاه‌های ذی‌ربط را به‌طور رسمی و جهت ثبت در تاریخ این کشور درباره موضوع دفاع مقدس رقم خواهد زد.

۴- تجلیل ویژه از رزمندگان، ایثارگران، آزادگان و خانواده‌های آنان

چهل سالگی دفاع مقدس فرصت مغتنمی است تا یک‌بار به‌طور ویژه و اساسی از مراتب جهاد و ایثار رزمندگان، ایثارگران، آزادگان و خانواده‌های آنان، که در طول هشت سال جنگ فداکاری و جان‌فشانی کرده و مرارت‌ها را به جان خریدند، تجلیل ویژه و درخور مجاهدت‌های آنان به عمل آید. باید اذعان کرد که در طول چهل سال گذشته اقدامی شایسته در این زمینه انجام‌نشده است؛ هرچند اخلاص و پاکی نیت رزمندگان و ایثارگران مانع از آن شده است که در این‌باره مطالبه و انتظاری داشته باشند اما این مناعت طبع موجب نمی‌شود که مسئولین و مدیران جامعه مسئولیت خطیر خود را فراموش کنند و به وجود آورندگان آن حماسه عظیم و ناباورانه که امروز در پرتو امنیت به‌جای مانده از آن دوران زیست می‌کنیم، در پیچ‌وخم زندگی به بوته فراموشی بسپارند. گزارش‌های تاریخی حاکی از آن است که رهبران و مدیران و مسئولان و نسل‌های بعد کشوری که در مقطعی درگیر جنگ بوده‌اند به چه سان از سربازان خود تجلیل و قدردانی می‌کنند و از آن‌ها نمادهای اقتدار و قدرت می‌سازند. بنابراین باید کمر همت بست و در چهل سالگی دفاع مقدس تجلیلی به‌یادماندنی از سربازان بی‌نام‌ونشان این مرزوبوم به عمل آورد.

۵- بزرگداشت و گرامی‌داشت یاد و نام شهدای جلیل‌القدر

بدون شک شهدای دوران دفاع مقدس و در امتداد آن شهدای مدافع حریم و حرم بزرگ‌ترین، مؤثرترین و شاخص‌ترین مؤلفه قدرت و اقتدار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران هستند. سرافرازی و عزت ایران اسلامی در این مقطع حساس، دستاورد و محصول خون‌های پاک و مطهری است که در جای‌جای جبهه‌های غرب و جنوب کشور و در عمق راهبردی نظام در آن‌سوی مرزها بر زمین ریخته اما روی زمین نمانده است. این خون‌های پاک به برکت اخلاص نهفته در آن به‌خوبی به ثمر رسیده و چون چتری حافظ امنیت و آسایش کشور در جهنم سوزان فتنه‌انگیزی‌های استکبار جهانی به سرکردگی آمریکای جنایتکار در سطح منطقه و فرامنطقه شده است. بنابراین بزرگداشت یاد و نام همیشگی آن‌ها امری نه صرفاً قدسی که از باب تحکیم پایه‌های اعتقادی، فرهنگی، اجتماعی و... امری لازم و ضروری است. در فضای چهل سالگی دفاع مقدس یکی از چشمگیرترین اقدامات پرداختن به این مهم خواهد بود و می‌توان اذعان نمود که هر چه میزان همت مسئولین و آحاد جامعه در بزرگداشت یاد و نام شهدای عزیز که به‌نوبه خود جهاد ارزشمندی است بالاتر باشد،

ضریب امنیت

کشور در حفظ

منافع ملی

افزایش

خواهد

یافت .

صحنه

فراخوان چهارمین جشنواره نمایشنامه خوانی دانشگاهی دفاع مقدس منتشر شد

چهارمین جشنواره نمایشنامه خوانی دانشگاهی دفاع مقدس همزمان با فرارسیدن چهلمین سالروز آغاز هشت سال دفاع مقدس در بخش های مختلف برگزار می شود.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران و به نقل از خبرگزاری فارس چهارمین جشنواره نمایشنامه خوانی دانشگاهی دفاع مقدس، همزمان با فرارسیدن چهلمین سالروز آغاز هشت سال دفاع مقدس به دبیری میرعلیرضا دریا بیگی برپا می شود.

این جشنواره با همکاری معاونت امور فرهنگی و رسانه ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران، انجمن صنفی هنرمندان تئاتر شهر تهران و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران و همراهی موسسه فرهنگی هنری خانه هنر باروک، بنیاد رودکی، فرهنگ سرای نیاوران، اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، انجمن مرکزی تئاتر تهران سازمان بسیج هنرمندان تهران بزرگ، سپاه محمد رسول اله (ص) تهران بزرگ، بسیج اساتید دانشکده هنر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، موسسه فرهنگی هنری پویا و اتحادیه صنف پوشاک در سه بخش نمایشنامه خوانی، داستان کوتاه، مطبوعات و رسانه از ۲۹ شهریور ماه لغایت ۳ مهرماه ۱۳۹۹ در فرهنگ سرای نیاوران تهران با توجه به دستورالعمل ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا برگزار خواهد شد.

گفتنی است متن فراخوان به شرح زیر است: همزمان با فرارسیدن چهلمین سالروز آغاز هشت سال دفاع مقدس که رهتوشه ای اندیشه زیسته انقلاب و اسلام بود، پاس داریم دلاوری های جوانان این مرز و بوم را که بر تارک این خاک خواهد درخشید؛ زنان و مردانی آسمانی همچون امروزگاری که پزشکیان و پرستاران در خط نخست نبرد، با ایثار و از جان گذشتگی زیستن را معنایی دیگر بار در تاریخ ساختند.

این تنها بخشی خرد از پاسداشت، سپاس و قدر دانسیست که می توان پیشکش آن عزیزان داشت. همچنین دعوت و بشارت بیست تا در کنار هم با یادآوری و در شمارآوری این شجاعت ها و فداکاری ها، روح بزرگوار قهرمان آنان را پاس داریم و ایشان را ارج نهیم.

دبیرخانه دائمی برگزاری جشنواره ی نمایشنامه خوانی دانشگاهی دفاع مقدس با یادمان و مرور روزهای دفاع مقدس با رویکرد مسئولیت اجتماعی تلاش خواهد نمود تا در این دوره با احیاء این سوبه ی مهم

سال های دفاع مقدس بار دیگر این وجه بزرگ انسانی شهیدان سلامت و دفاع مقدس را پاس دارد. در این مسیر از تمام فعالان دانشگاهی برای برگزاری هرچه ساده تر و ژرف تر این عرصه دعوت به عمل می آورد تا با همکاری یکدیگر این هدف را جامه ی عمل پوشانیم.

بخش های جشنواره: نمایشنامه خوانی، داستان کوتاه، مطبوعات و رسانه، بخش نمایشنامه خوانی دبیرخانه چهارمین جشنواره دانشگاهی دفاع مقدس از دانشگاهیان علاقه مند به شرکت در این یادواره طبق شرایط زیر در بخش نمایشنامه خوانی دعوت می نماید. متقاضیان باید فرم مربوطه را تکمیل و توسط ایمیل ثبت نام کنند.

مهلت ثبت نام و تکمیل فرم از ۲۵ مردادماه تا ۶ شهریورماه ۱۳۹۹ است. هر متقاضی تنها مجاز به ارسال یک اثر برای شرکت در این بخش است. این بخش ویژه ی متقاضیان هنرمندان دانشگاهی استان تهران است. متن انتخابی باید از آثار چاپ شده در این حوزه باشد. متقاضیان باید فرم شیوه ی اجرایی خود را تکمیل و به دبیرخانه ارسال دارند.

متقاضیان باید سه نسخه از متن انتخابی خود را به دبیرخانه ارسال دارند. پذیرفته شدگان این بخش در تاریخ ۱۲ شهریورماه توسط دبیرخانه اعلام خواهند شد.

این بخش از ۲۹ شهریورماه تا ۳ مهرماه ۱۳۹۹ در فرهنگ سرای نیاوران در سالن های خلیج فارس و گوشه برگزار خواهد شد (در صورتی که در تاریخ یاد شده امکان اجرای حضوری برنامه ها با تماشاگر بر اساس دستورالعمل ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا فراهم نباشد آن گاه با حفظ تمامیت پروتکل های بهداشتی، رعایت فاصله ی فیزیکی و رعایت حداکثری موقعیت قرنطینه؛ این رویداد به صورت همزمان و زنده از بسترهای پخش آن لاین به چشم رس عموم خواهد رسید).

بخش داستان کوتاه: دبیرخانه چهارمین جشنواره ی دانشگاهی دفاع مقدس با همکاری معاونت فرهنگی و رسانه ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران از علاقه مندان به حوزه ی «داستان کوتاه» طبق شرایط زیر دعوت به شرکت می نماید.

متقاضیان باید فرم مربوطه را تکمیل و توسط ایمیل ثبت نام کنند. مهلت ثبت نام و تکمیل فرم از ۲۵ مردادماه تا ۲۰ شهریورماه ۱۳۹۹ است. هر متقاضی تنها مجاز به ارسال سه اثر برای شرکت در این بخش است. این بخش برای عموم آزاد است. متن ارسالی در این بخش می تواند از آثار چاپ شده سال ۹۸ به بعد و یا آثار جدید چاپ نشده در این حوزه باشد. متقاضیان باید سه نسخه از متن تألیفی خود را به دبیرخانه ارسال دارند. در این بخش از دو اثر برتر تقدیر خواهد شد.

بخش مطبوعات و رسانه: دبیرخانه چهارمین جشنواره ی دانشگاهی دفاع مقدس با همکاری معاونت فرهنگی و رسانه ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران از علاقه مندان به حوزه ی «مطبوعات و رسانه» طبق شرایط زیر در سه بخش «مصاحبه، مقاله، یادداشت» دعوت به شرکت می کنند. متقاضیان باید فرم مربوطه را تکمیل و توسط ایمیل ثبت نام کنند. مهلت ثبت نام و تکمیل فرم از ۲۵ مردادماه تا ۲۰ شهریورماه ۱۳۹۹ است.

هر متقاضی تنها مجاز به ارسال سه اثر برای شرکت در این بخش است. این بخش برای عموم آزاد است. متن ارسالی در این بخش می تواند از آثار چاپ و منتشر شده سال ۹۸ به بعد در این حوزه باشد. در این بخش از دو اثر برتر تقدیر خواهد شد.

مدارک مورد نیاز برای ثبت نام الکترونیکی:

(ارسال به: defafestival@gmail.com)

تکمیل فرم الکترونیکی مشخصات فردی

(دریافت از طریق سایت www.theatertehran.ir)

تکمیل فرم الکترونیکی مشخصات اثر و شیوه ی اجرایی

(دریافت از طریق سایت www.theatertehran.ir)

تصویر کارت دانشجویی برای دانشجویان

ارتباط با دبیرخانه جشنواره:

آدرس: تهران، شمیرانات، نیاوران، بالاتر از سه راه یاسر، نبش کوچه زیبا، مجتمع اداری تجاری آرش، طبقه سوم، واحد ۳۰۲. کدپستی: ۱۹۳۶۷۴۴۳۵۳

تلفن: ۰۲۶۱۱۳۴۳۱-۰۲۶۱۱۳۵۳۲

چهارمین جشنواره نمایشنامه خوانی دانشگاهی دفاع مقدس

فرهنگ سرای نیاوران

۲۹ شهریور تا ۳ مهرماه ۱۳۹۹

بخشهای جشنواره: نمایشنامه خوانی، داستان کوتاه، مطبوعات و رسانه

www.theatertehran.ir

روز پنجشنبه	روز شنبه	روز یکشنبه	روز دوشنبه	روز سه شنبه
ساعت ۱۰:۳۰	ساعت ۱۱:۳۰	ساعت ۱۴	ساعت ۱۵	ساعت ۱۶
جنگ و خوار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	به رنگ عتاق ن و کد محمدحادی عطایی	وفای به عهد ن و کد امد سبسی	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	گمشده ن: جمشید حسگری کد ایوبز چهل امیران	خواجه عشق ن و کد شهاب راحله	عروس ن و کد مسعود برانجی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
وفای به عهد ن و کد امد سبسی	فرگانس ن و کد میت سرادانی	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
فرگانس ن و کد میت سرادانی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
فرگانس ن و کد میت سرادانی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
فرگانس ن و کد میت سرادانی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
فرگانس ن و کد میت سرادانی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
فرگانس ن و کد میت سرادانی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش
فرگانس ن و کد میت سرادانی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	سرباز ن و کد بژمان شاهرودی	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش	جنگ و هزار سال تتهایی ن: مسعود مهرانی کد پروانه علی شامش

چشمه جوشان سینمای مقاومت | از واحد جنگ بنیاد سینمایی فارابی تا کسب رکورد در دوره اخیر

سینمای دفاع مقدس که حالا به عنوان یک ژانر بومی از آن یاد می‌شود، دوران پرفراز و نشیبی را طی چهار دهه گذشته پشت سر گذاشته است. مسیری که بنیاد سینمایی فارابی در سینمای نوین ایران به نوعی آغازگر و الگوساز آن بوده و همواره به عنوان یکی از حامیان اوج گیری آن نقش آفرینی کرده است.

از اقتضانات شکل و اجرا تا تولد یک ژانر

طبعاً تولید فیلم درباره انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، با تولید یک فیلم ملودرام خانوادگی یا کودک متفاوت بود و به طور منطقی، اقتضانات شکلی و اجرایی ایجاب می‌کرد که سینما (به عنوان یک هنر-صنعت گران) قواعد حرفه‌ای بازی را بپذیرد. در کنار بخش فرهنگی بنیاد مستضعفان و جانبازان، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، شبکه‌های سیما، سیمافیلم و سایر نهادها و تشکل‌ها، به ویژه نهادهای نظامی، «بنیاد سینمایی فارابی» به عنوان بازوی حمایتی سینمای کشور حضوری پررنگ در این تعریف از تولید فیلم‌های ژانر مقاومت برعهده داشت و به نوعی اولین گام‌های جدی را در این سینما برداشت.

در اولین دهه پس از پیروزی انقلاب اسلامی و پیش از واگذاری امور به صنوف سینمایی و تغییر سیاست‌های حمایتی، هدایتی از سوی متولیان سینمایی کشور، همه راه‌ها به بنیاد سینمایی فارابی ختم می‌شد. تخصیص نگاتیو و پزیتو تا وسائل فیلمبرداری، تا اختصاص میزهای تدوین و از آن سو تخصیص تسهیلات و وام و بعدتر، خرید رایت آثار. بر این اساس، مجموعه مدیریتی سینمایی کشور در پیدایش، شروع، رونق و اوج‌گیری سینمای انقلاب، دفاع مقدس و مقاومت نقش داشته‌اند. فیلم‌هایی که در ابتدای سینمای پس از انقلاب به شکل تعاونی یا در بخش خصوصی ساخته شدند، یا متأثر از وقوع انقلاب و جنگ تحمیلی بودند، یا نیم‌نگاهی به جبهه داشتند و یا از سر و شکل یک فیلم اکشن جنگی برخوردار بودند. به عبارتی دیگر بسیاری از فیلم‌های ساخته شده در آن دوران را می‌توان فیلم‌هایی درباره انقلاب و یا درباره جنگ دانست، اما در ادامه، با حضور فیلمسازان برجسته‌ای چون «رسول ملاقلی‌پور» و «ابراهیم حاتمی‌کیا» مجال برای تولد سینمای دفاع مقدس به وجود آمد. ملاقلی‌پور با بعد از حضور پررنگ در جبهه‌ها و ساخت یکی دو فیلم با «پرواز در شب» چهره شد و پس از خرید رایت این فیلم، توسط واحدجنگ بنیاد سینمایی فارابی، «افق» را ساخت. حاتمی‌کیا هم مانند رسول ملاقلی‌پور، این مسیر را طی کرد تا واحد جنگ بنیاد سینمایی فارابی، ساخت فیلم «دیده‌بان» را به او محول کرد و این دو فیلم به نوعی آغازگر تحول در سینمای جنگ شدند و اوج‌گیری سینمای دفاع مقدس (به عنوان سینمای ترسیم‌کننده روح اتفاقات و تصویرگر ملموس شخصیت‌های جنگ هشت ساله) از همین جا تبلور یافت.

الگوسازی با واحد جنگ

بنیاد سینمایی فارابی از بدو تأسیس در تولیداتی که به سینمای ایران عرضه کرده است، با راه‌اندازی واحد جنگ در نیمه دوم دهه ۶۰، دو اثر درخشان سینمای دفاع مقدس را به ثبت رساند که هر دو فیلم (افق ساخته زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور و دیده بان ساخته ابراهیم حاتمی‌کیا) در سال ۶۷ تهیه شد.

علی‌اکبر اورعی (از اعضای گروه چهل شاهد) موسس واحد جنگ بنیاد سینمایی فارابی بود که به پیشنهاد «سیدمحمد بهشتی» مدیرعامل بنیاد، این واحد را با ترسیم راه رسیدن به هدف «ماندگاری دفاع مقدس با زبان هنر» بنا گذاشت و محمدحسین حقیقی و محمدمهدی عسگرپور با او همکاری می‌کردند. او قرار بود در رابطه تنگاتنگ با «عبدالله اسفندیاری» در بخش فرهنگی بنیاد سینمایی فارابی، به انتخاب فیلمنامه‌های دارای قابلیت در این زمینه بپردازد و با برنامه‌ریزی اجرایی، امور این واحد را پیش ببرد. پیشنهاد تولید فیلم «افق» از سوی اورعی و بر مبنای اطلاعات حمله ایران به اسکله نفتی الامیه، ابتدا به «سیف‌الله داد» و سپس به «رسول ملاقلی‌پور» داده شد و در دشوارترین روزهای حملات موشکی رژیم صدام، این فیلم ساخته شد. تولید فیلم «دیده‌بان» هم شرایطی مشابه با «افق» داشت. تحقیقات موجود اورعی درباره شهدا با ایده اقتباس از «آخرین

گرای دیده‌بان» چاپ شده در مجله جهاد تلفیق شد تا یکی از فیلم‌های مهم سینمای دفاع مقدس خلق شود. کمک به ارتقاء فهم و درک سینمای جنگ و جلوگیری از ساخت فیلم‌هایی که به نام جنگ می‌خواست ساخته شود ولی تعلق به جنگ ایران و عراق نداشت، از هدف‌گذاری‌های ترسیم شده در واحد جنگ بنیاد سینمایی فارابی بود. در واقع بنیاد سینمایی فارابی وظیفه خود را ساختن فیلم جنگی نمی‌دانست بلکه می‌خواست فیلم‌های الگو و نمونه بسازد یا به ساخت آن‌ها کمک کند که جهت سینمای جنگ مشخص شود؛ و این اتفاق افتاد.

گام‌های اولیه فیلمسازی در ژانر بومی

مانند حاتمی‌کیا و ملاقلی‌پور بسیاری از فیلمسازان سینمای ایران، کار خود را با سینمای انقلاب اسلامی، مقاومت و دفاع مقدس شروع کرده‌اند. جمشید حیدری با «کرسک‌ها می‌میزند» درباره انقلاب و «مرز» اولین فیلم درباره جنگ، رسول صدرعاملی با «هایی» درباره جنگ، مهدی صباغ‌زاده با «آفتاب‌نشین‌ها» و بعد «سناتور» و «پرونده» درباره انقلاب، سعید حاجی‌میری با «آوای غیب» درباره جنگ و «توهم» درباره انقلاب، حسن کاربخش با «دیار عاشقان» درباره جنگ، اکبر حر با «ما ایستاده‌ایم» درباره جنگ، رحیم رحیمی‌پور با «دوله‌تو» درباره جنگ، علی‌شاه حاتمی با «گودال» درباره انقلاب و بعد «تعقیب سایه‌ها»، علی‌اصغر شادروان با «عقود» درباره جنگ و بعد «تیرباران» و «بحران» درباره انقلاب، احمدرضا درویش با «آخرین پرواز» درباره جنگ، کمال تبریزی با «عبور» درباره جنگ، محسن محسنی‌نسب با «باز باران» درباره جنگ، حسین قاسمی جامی با «تا مرز دیدار» درباره جنگ، عزیزالله حمیدنژاد با «هور در آتش» درباره جنگ، شهریار بحرانی با «پرچمدار» درباره جنگ، جمال شورجه با «روزنه» درباره جنگ و بعد «شب دهم» درباره انقلاب و جنگ، جواد شمقدری با «بر بال فرشتگان» درباره جنگ و بعد «توفان شن» درباره انقلاب، سعید سهیلی با «مردی شبیه باران» درباره جنگ، محمدحسین لطیفی با «سرعت» درباره جنگ، محمدعلی باشه‌آهنگر با «انیمه گم‌شده» درباره جنگ، پرویز شیخ‌طادی با «دفتری از آسمان» درباره جنگ، مسعود ده‌نمکی با «اخراجی‌ها» درباره جنگ، مریم دوستی با «دریاچه ماهی» درباره جنگ، منیر قیدی با «ویلاهای» درباره جنگ و... از جمله کارگردان‌هایی بودند که اولین ساخته‌های خود را یا در بخش خصوصی یا با حمایت بنیاد مستضعفان، حوزه هنری، مرکز گسترش، شبکه‌های تلویزیونی و بخشی از آنها با حمایت بنیاد سینمایی فارابی کارگردانی کردند.

سینمای پرمخاطب در اکران داخلی

به همان نسبت که در ژانرهای مختلف سینمایی پرمخاطب شدن در اکران سینماها به ثبت می‌رسد، در سینمای انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و مقاومت نیز فراز و نشیب‌های دستیابی به مخاطب انبوه وجود داشته است. با این وصف، به فراخور زمانه، فیلم‌هایی درباره انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی، در دهه شصت در گیشه سینماها پرمخاطب بوده‌اند. پس از آن هم ساخت فیلم خوب، پخش خوب و توجه به سلاطین مخاطبان انبوه، علاوه بر اکشن‌های جنگی شاخصی چون «عقاب‌ها» (به عنوان فیلم پرچمدار گیشه‌ها)، شاهد فیلم‌های موفق‌تری چون افق، پرواز ار اردوگاه، لیلی با من است، اژانس شیشه‌ای، دوئل، چ، ماجرای نیمروز یک و دو، به وقت شام، شبی که ماه کامل شد و... بوده‌ایم که بخشی از این آثار از محصولات تولیدی یا مشارکتی بنیاد سینمایی فارابی بوده‌اند. نکته مهم‌تر درباره ارتباط مردم و فیلم‌های انقلاب، دفاع مقدس و مقاومت، ماندگاری این آثار در توده جامعه است. در واقع فراتر از ارزیابی بلیت‌فروخته شده، در بررسی میزان و عمق این ارتباط مانا، می‌توان به موفقیت این آثار در پخش‌های متعدد تلویزیونی و شبکه خانگی و سامانه وی‌اودی اشاره کرد. این زمینه‌های ارتباطی در بستر پلتفرم‌های جدید، ظرفیت ارتباط مخاطب داخلی با این دست آثار را گسترش بخشیده است.

اثر متقابل جریان نقد و سینمای مقاومت

رابطه جریان نقد فیلم و سینمای مقاومت در طول چهار دهه حیات این ژانر بومی، مبتنی بر اثرگذاری و اثرپذیری و یک رابطه سازنده و موثر بوده است. بخشی از چهره‌شدن سرشناسان سینمای مقاومت مانند «ابراهیم حاتمی‌کیا» و «رسول ملاقلی‌پور» توسط جریان نقد و رسانه شکل گرفت. نوع نگاه شهید اوینی و مسعود فراستی در ماهنامه سوره به اولین کارهای حاتمی‌کیا و اثرگذاری منتقدانی چون خسرو دهقان در این زمینه مثالزدنی است. بعدها هم هر گاه اثر خلاقه و مهمی در این ژانر به ثبت می‌رسید، منتقدان و جریان رسانه، اولین واکنش‌های مثبت و جریان ساز را رقم می‌زدند و موجب تثبیت شرایط این فیلم‌ها در سینمای ایران و مخاطبانش می‌شدند. «سفر به چزابه» (رسول ملاقلی‌پور)، «آژانس شیشه‌ای» (ابراهیم حاتمی‌کیا) و در دهه‌های اخیر ایستاده در غبار (محمدحسین مهدویان)، از جمله آثاری هستند که به این واسطه، بیشتر مورد اهمیت قرار گرفتند و با تأیید طیف‌های مختلف جریان نقد در سینمای ایران قرار گرفتند.

ژانر مقاومت؛ ترسیم چشم‌انداز برای نسل آینده

سینمای دفاع مقدس بعد از پایان جنگ هشت ساله، به تدریج به مفهوم مقاومت پیوند خورد و امروز همه آثاری را که از مقاومت در برابر تعدی به مرزهای ایران و جهان اسلام ساخته می‌شود، دربرمی‌گیرد. در اواسط دهه ۷۰ شمسی ثبت اثر شاخصی چون «بازمانده» اثر زنده‌یاد سیف‌الله داد، راهی روشن برای سینمای مقاومت ترسیم کرد و در چهلمین سالگرد آغاز دفاع مقدس، می‌توان آثاری چون «روز صفر»، «شبی که ماه کامل شد» «به وقت شام» و... را به عنوان آثار طراز سینمای مقاومت مثال زد. بخشی از آثار زیرمجموعه سینمای مقاومت در این سال‌ها با حمایت بنیاد سینمایی

ساخته شده‌اند.

آینه تولید و حمایت از آثار دفاع مقدس در بنیاد سینمایی فارابی

در مروری تاریخی بر محصولات تولیدشده یا مشارکتی بنیاد سینمایی فارابی با موضوعات انقلاب اسلامی، مقاومت و دفاع مقدس از سال ۶۳ تا سال ۹۸، به ۷۱ عنوان می‌رسیم که بخشی از فیلم‌های مهم، موفق و پرمخاطب سینمای ایران با این سه موضوع را شامل می‌شود. فیلم‌هایی که اکثراً در جشنواره فیلم فجر، جشنواره مقاومت و سایر محافل داخلی دیده شدند و گاه در محافل و آکران‌های منطقه‌ای و جهانی به عنوان نمایندگان سینمای بومی ایران به چشم آمدند.

در بررسی آثار تولید شده یا مشارکتی بنیاد سینمایی فارابی با موضوعات انقلاب اسلامی، مقاومت و دفاع مقدس طی سال ۶۲ تا ۹۸، بیشترین فیلم (۲۴ فیلم) در دولت یازدهم و دوازدهم ساخته شده است و البته آمار احتمالی تولید یا حمایت از تولید فیلم‌های جدید در سالجاری در این حوزه در بنیاد سینمایی فارابی (از جمله «بدو» که فیلمبرداری آن به تازگی به پایان رسیده و آثار دیگری که در مرحله نگارش یا پیش‌تولید هستند)، آمار دوره اخیر را بالاتر از این خواهد برد.

بر این اساس، سال‌های ۸۷ و ۸۹ در دوره مدیریت «مجید شاه‌حسینی» و «سیداحمد میرعلایی» با ثبت ۱۲ فیلم (۶ و ۵ فیلم)، پرکارترین دوره‌های بنیاد سینمایی فارابی در عرصه سینمای انقلاب اسلامی، مقاومت و دفاع مقدس بوده است. همچنین با بررسی تعداد فیلم‌های تولید شده بنیاد سینمایی فارابی با مضمون انقلاب اسلامی، مقاومت و دفاع مقدس در دوره هر کدام از مدیران عامل بنیاد سینمایی فارابی، در دوره مدیریت «علیرضا تائش» تا پایان سال ۹۸، ۲۰ فیلم به ثبت رسیده که از این حیث یک رکورد به شمار می‌رود.

آثاری که با مضمون

انقلاب اسلامی، مقاومت و دفاع مقدس در بنیاد سینمایی فارابی تولید یا در تولید آنها مشارکت شده، به تفکیک سال‌ها به شرح زیر است: سال ۱۳۶۷ (۲ فیلم): افق (رسول ملاقلی‌پور)، دیده بان (ابراهیم حاتمی‌کیا)

سال ۱۳۶۹ (۱ فیلم): آتش در خرمن (سعید حاجی‌میری)

سال ۱۳۷۰ (۱ فیلم): هور در آتش (عزیزالله حمیدنژاد)

سال ۱۳۷۱ (۱ فیلم): کودکانی از آب و گل (عطاالله حیاتی)

سال ۱۳۷۲ (۵ فیلم): راه افتخار (داریوش فرهنگ)، سجاده آتش (احمد مرادپور)، جای امن (مجتبی راعی)، کودک قهرمان (کمال تبریزی) و پرواز از اردوگاه (حسن کاربخش)

سال ۱۳۷۳ (۱ فیلم): روز شیطان (بهروز افخمی)

سال ۱۳۷۴ (۳ فیلم): لیلی با من است (کمال تبریزی)، برج مینو (ابراهیم حاتمی‌کیا) و هفت گذرگاه (جمشید حیدری)

سال ۱۳۷۵ (۴ فیلم): سجده بر آب (حمید خیرالدین)، سرزمین خورشید (احمدرضا درویش)، سرعت (محمدحسین لطیفی)، نامزدی (ناصر غلامرضایی)

سال ۱۳۷۶ (۳ فیلم): شمارش معکوس (اکبر حر)، آژانس شیشه‌ای (ابراهیم حاتمی‌کیا) و حماسه ۲۵۱۹ (کامران ملکی)

سال ۱۳۷۷ (۲ فیلم): پرواز خاموش (عبدالحسن برزیده)، هیوا (رسول ملاقلی‌پور)

سال ۱۳۷۸ (۱ فیلم): لانه عقاب‌ها (کوپال مشکوه)

سال ۱۳۷۹ (۳ فیلم): ستاره‌های سربی (مهدی ودادی) و سفر سرخ (حمید فرخ‌نژاد)، موج مرده (ابراهیم حاتمی‌کیا)

سال ۱۳۸۱ (۱ فیلم): روایت‌های سه‌گانه- شوخی‌های خدا (عبدالحسن برزیده)

سال ۱۳۸۲ (۲ فیلم): دوئل (احمدرضا درویش) و مزرعه پدری (رسول ملاقلی‌پور)

سال ۱۳۸۵ (۱ فیلم): دست‌های خالی (ابوالقاسم طالبی)

سال ۱۳۸۶ (۲ فیلم): مثل یک قصه (خسرو سینایی)، آن مرد آمد (حمید بهمنی)

سال ۱۳۸۷ (۶ فیلم): کودک و فرشته (مسعود نقاش‌زاده)، نفوذی (احمد کوری و مهدی فیوضی)، به کبودی یاس (جواد اردکانی)، عصر روز دهم (مجتبی راعی)، کیمیا و خاک (عباس رافعی)، یک گزارش واقعی (داریوش فرهنگ)

سال ۱۳۸۹ (۵ فیلم): ۳۳ روز (جمال شورجه)، گلوگاه شیطان (حمید بهمنی)، شورشیرین (جواد اردکانی)، ملکه (محمدعلی باشه‌آهنگر) و محرمانه تهران (مهدی فیوضی)

سال ۱۳۹۱: (۳ فیلم): گام‌های شیدایی (حمید بهمنی)، ماه وش (محمد درمنش)، دل‌تنگی‌های عاشقانه (رضا اعظمیان)

سال ۱۳۹۲ (۴ فیلم): پنجاه قدم آخر (کیومرث پوراحمد)، پری دریایی (مسعود آقاباباییان)، چ (ابراهیم حاتمی‌کیا)، روباه (بهروز افخمی)

سال ۱۳۹۳ (۴ فیلم): به بادبادک‌ها شلیک نکنید (حسین قاسمی‌جامی)، تا آمدن احمد (صادق صادق دقتی)، تگرگ و آفتاب (رضا کریمی)، حکایت عاشقی (احمد رمضان‌زاده)

سال ۱۳۹۴ (۳ فیلم): امکان مینا (کمال تبریزی)، جشن تولد (عباس لاجوردی)، نفس (نرگس آبیاری)

سال ۱۳۹۵ (۴ فیلم): دریاچه ماهی (مریم دوستی)، صدای منو می‌شنوید (صادق پروین‌آشتیانی)، ماجرای نیمروز (محمدحسین مهدویان)، ویلایی‌ها (منیر قیدی)

سال ۱۳۹۶ (۳ فیلم): امپراطور جهنم (پرویز شیخ‌طادی)، سرویرآب (محمدعلی باشه‌آهنگر)، ماهورا (حمید زرگرنژاد)

سال ۱۳۹۷ (۳ فیلم): ماجرای نیمروز ۲: ردخون (محمدحسین مهدویان)، کنجانچم (یاسمن نصرتی)، مستطیل قرمز (حسین و حسن صیدخانی)

سال ۱۳۹۸ (۳ فیلم): بی‌تار (جمیل رستمی)، سینماشهرقصه (کیوان علیمحمدی - علی‌اکبر حیدری)، مهران (رقیه توکلی)

ذکر این نکته ضروری است که صرفاً آثاری که محصول بنیاد سینمایی فارابی هستند یا به صورت مشارکتی ساخته شده‌اند، در این فهرست آمده‌اند.

همچنین آثار جدیدی که در سال ۹۹، در مرحله عقد قرارداد نگارش فیلمنامه یا پیش‌تولید هستند و فیلم‌بدو (مهدی جعفری) که فیلمبرداری آن به تازگی به پایان رسیده، در این فهرست لحاظ نشده‌اند.

حمایت از فیلمسازان زن

در سینمای ایران، «انسیه شاه‌حسینی» بیشترین فیلم ژانر مقاومت را در کارنامه دارد و پس از او «نرگس آبیاری» با سه فیلم «شیار ۱۴۳»، «نفس» و «شبی که ماه کامل شد» قرار دارد ضمن آن که «رخشان بنی‌اعتماد» سازنده یکی از بهترین این فیلم‌ها (گیلانیه)، اما در چند سال اخیر، بنیاد سینمایی فارابی ضمن حمایت از نرگس آبیاری و فیلم «نفس»، از چند فیلمساز زن تازه‌نفس سینمای دفاع مقدس حمایت کرده است؛ «دریاچه ماهی» ساخته مریم دوستی، «ویلایی‌ها» ساخته منیر قیدی و «کنجانچم» ساخته یاسمن نصرتی هر سه، مضامین دفاع مقدسی دارند و در کنار «مهران» فیلم دوم رقیه توکلی، چهار فیلمی است که در این سال‌ها توسط کارگردان‌های زن تازه‌نفس سینمای ایران در سینمای دفاع مقدس ساخته شده است.

چشمه جوشان سینمای مقاومت

چشمه سینمای مقاومت همچنان جوشان است و پرچم سرفراز سینمای راوی شهادت و حماسه، باید توسط نسل جدید و تازه‌نفس سینما به آیندگان انتقال یابد.

در شش، هفت سال اخیر بنیاد سینمایی فارابی در حمایت از فیلمسازان جدید و جوان، سینماگرانی که فیلم اول یا دوم خود را در این ژانر جلوی دوربین بردند، دغدغه داشته است که از این بین می‌توان به سینماگرانی چون مریم دوستی، منیر قیدی، رقیه توکلی، عباس لاجوردی، یاسمن نصرتی، حمید زرگرنژاد و... اشاره کرد. سینماگران بادغدغ‌های که قطعاً در آینده هم در صورت حمایت، راوی ناگفته‌های این سینمای بومی و با هویت خواهند بود.

حمایت از فیلمنامه‌نویسان و برگزاری یک جشنواره تخصصی

ضرورت توجه به فیلمنامه به عنوان یکی از ارکان مهم پویایی و حرکت رو به جلو در این ژانر سینمایی و همچنین استفاده از ظرفیت اقتباس از آثار ادبی شاخص در عرصه دفاع مقدس، سبب شد تا در سال‌های اخیر، نگارش فیلمنامه با موضوع مقاومت، انقلاب و دفاع مقدس، بیش از پیش مورد حمایت بنیاد سینمایی فارابی قرار بگیرد. پیش از این نیز بنیاد سینمایی فارابی، در اولین سال دهه ۹۰، مبتکر برپایی نخستین جشنواره تخصصی فیلمنامه‌نویسی انقلاب اسلامی بود که در ایام بزرگداشت شهادت سیدمرتضی اوینی و روز هنر انقلاب، به دبیری مسعود احمدیان برگزار شد.

کمک به حضور جهانی

یکی از کارکردهای سینمای انقلاب اسلامی، مقاومت و دفاع مقدس، جهانی شدن مفهوم نگرش انقلابی است و سینمای ایران، همواره با محصولاتش با حضورهای جشنواره‌ای، آکران در سالن‌های سینما، پخش تلویزیونی، ماهواره‌ای و اینترنتی، از این فرصت بهره برده است. آثار شاخص سینمای دفاع مقدس، شاید به سلیقه گردانندگان فستیوال‌های غربی نباشند اما با تلاش‌هایی که برای معرفی این ژانر بومی توسط معاونت بین‌الملل بنیاد سینمایی فارابی صورت گرفته، این امکان از ژانر بومی سینمای ایران دریغ نشده است. «روبان قرمز»، «روزهای زندگی»، «آشک سرما»، «توبوس شب»، «شب به خیر فرمانده»، «شب واقعه»، «طبل بزرگ زیر پای چپ»، «کنار رودخانه»، «گیلانیه»، «مرزی برای زندگی»، «اوپنار»، «باد و مه»، «ترکش‌های صلح»، «تا آمدن احمد»، «حکایت عاشقی»، «ملکه» و «دل‌تنگی‌های عاشقانه» از جمله فیلم‌هایی بوده‌اند که در این سال‌ها، حضورهای جهانی مختلفی را پشت سر گذاشته‌اند و جوایزی را برای سینمای ایران و سینمای دفاع مقدس به ارمغان آورده‌اند. در سال‌های اخیر با بهره‌گیری از استراتژی‌های مناسب در روند مذاکرات پخش فرهنگی

در نشست انتظامی با دست اندرکاران جشنواره فیلم مقاومت چه گذشت؟

حسین انتظامی گفت: سازمان سینمایی به طور جدی از جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت حمایت می‌کند چرا که مفهوم مقاومت را یکی از مفاهیم ارزشمند انقلاب اسلامی می‌داند.

به گزارش ایسنا، طبق گزارش رسیده، نشست دبیر شانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت با رییس سازمان سینمایی در محل سازمان سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد.

در این نشست، حسین انتظامی، رییس سازمان سینمایی کشور با اشاره به ضرورت برگزاری با کیفیت جشنواره‌های سینمایی موضوع محور، گفت: تشکیل تیمی از سرآمدان عرصه‌های هنر و فرهنگ در برگزاری شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت سبب جذب حداکثری سینماگران و افزایش کیفیت این جشنواره می‌شود.

دایره معنایی مقاومت باید تا موضوعات اجتماعی گسترش یابد

وی با اشاره به گستردگی معنایی مقاومت، افزود: مفهوم مقاومت باید فراتر از مرزهای دفاع مقدس تعریف، به موضوعات اجتماعی کشیده و در واقع دایره معنایی مفهوم مقاومت باید در جوه اجتماعی نیز تعریف شود. با این اقدام، مفهوم مقاومت از گستره معنایی وسیع‌تری برخوردار می‌شود و به تبع آن، دایره مخاطبان جشنواره بین‌المللی مقاومت نیز افزایش می‌یابد.

جشنواره، جریان ساز مقاومت در منطقه باشد

انتظامی با بیان اینکه ایران ام‌القری مقاومت است، ادامه داد: جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت می‌تواند و باید جریان ساز مقاومت در منطقه باشد. از سوی دیگر، این جشنواره باید در بومی‌سازی و فرهنگ‌سازی مقاومت نیز نقش‌آفرینی مثبتی داشته باشد و الگویی برای فرایندهای تولیدی آثار سینمایی در آینده تعریف کند.

متن، گلوگاه تولیدات فرهنگی است

وی با اشاره به اهمیت فیلمنامه در آثار سینمایی، تصریح کرد: متن، گلوگاه تولیدات فرهنگی است؛ به همین دلیل توجه ویژه به فیلمنامه در شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت اقدامی درخور تقدیر است و از سوی دیگر، این رویکرد باید به دامنه اقتباس نیز کشیده شود و عملاً با نگاهی رو به جلو سفره جشنواره را وسیع‌تر کند.

انتظامی خاطرنشان کرد: سازمان سینمایی به طور جدی از این جشنواره حمایت می‌کند چرا که مفهوم مقاومت را یکی از مفاهیم ارزشمند انقلاب اسلامی می‌داند.

استقبال چشمگیر سینماگران خارجی از جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت

در بخش دیگری از این نشست، مهدی عظیمی‌میرآبادی، دبیر شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت با اشاره به تثبیت جایگاه جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت میان اهالی سینما، گفت: عملکرد این جشنواره در دوره‌های قبلی سبب بالا رفتن سطح توقعات شده است.

وی افزود: این جشنواره برای نخستین بار تحت عنوان جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت برگزار می‌شود.

عظیمی با اشاره به لزوم شناساندن و عرضه مطلوب جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت به مجامع و مراکز هنری و فرهنگی منطقه، ادامه داد: جشنواره امسال در همه بخش‌های فیلم سینمایی، مستند کوتاه و بلند، فیلم کوتاه، پویانمایی بلند و کوتاه‌نماهیگ و فیلمنامه

فصلنامه فارابی

شماره ۷۳ فصلنامه بنیاد سینمایی فارابی ویژه انقلاب، جنگ و مقاومت در سال ۱۳۹۲ منتشر شده است. همچنین شماره ۸۱ این فصلنامه در سال ۱۳۹۷ ویژه انقلاب و جنگ به مناسبت چهل‌مین سالگرد انقلاب اسلامی به چاپ رسیده و این دو شماره از جمله پرمخاطب‌ترین شماره‌های فصلنامه فارابی بوده است.

فیلم نگار

ماهنامه تخصصی فیلمنامه‌نویسی فیلم‌نگار، مطالب ویژه متنوعی در این زمینه داشته و به طور مشخص، دو ویژه‌نامه برای سینمای دفاع مقدس منتشر کرده است: در شماره ۳۴/۳۳ فیلم‌نگار، خرداد و تیر ۱۳۸۴ در صفحات ۸۷ الی ۱۱۲ پرونده «فیلمنامه در سینمای جنگ» به چاپ رسیده است. همچنین شماره ۹۶ فیلم‌نگار، مهر ۱۳۸۹ در صفحات ۴۰ الی ۶۰ پرونده‌ای با نام «سینمای دفاع مقدس» ارائه شده است.

کتاب‌ها

کتاب‌های «ابراهیم حاتمی‌کیا، فیلمساز مولف» (محمد رضا روحانی)- ۱۳۷۷، «سینمای اشرافی حقیقت در نظر شهید آوینی» (محمد مددپور)- ۱۳۷۷، «۲۵ سال سینمای ایران: سینمای جنگ و دفاع مقدس» (مسعود فراسستی)- ۱۳۸۲ از جمله آثار مکتوب انتشارات بنیاد سینمایی فارابی در این زمینه است و آخرین گام مهم در این زمینه را می‌توان انتشار کتاب متفاوت «روایت جنگ در دل جنگ، نگاهی به مستندهای شهید سیدمرتضی آوینی» (انیس دووکتور) دانست که بهار ۱۳۹۹ به بازار کتاب آمد.

روابط عمومی بنیاد سینمایی فارابی

در مجامع جهانی، امکان نمایش طیفی گسترده‌تر از این فیلم‌ها فراهم آمده است. فیلم «ویلاپی‌ها» در ۱۲ جشنواره و «ماجرای نیمروز» در ۷ جشنواره خارجی طی این سال‌ها حضور داشته‌اند. «تا آمدن احمد» و «امکان مینا» از دیگر فیلم‌های موفق

در حضورهای جهانی بوده‌اند. به علاوه، فیلم «نفس» که با مشارکت بنیاد تهیه شده بود، در جریان بخش از طریق یکی از بخش‌های فعال خصوصی، به موفقیت‌های شایان توجه بین‌المللی دست پیدا کرد و سرانجام در سال ۲۰۱۸ نماینده سینمای ایران در جوایز اسکار شد. در این زمینه قابل ذکر است که پیش از «نفس»، فیلم «میم مثل مادر» (رسول ملاقلی‌پور) از آثار سینمای دفاع مقدس در سال ۲۰۰۷ به عنوان نماینده ایران در اسکار ارائه شده بود.

همراهی با جشنواره فیلم مقاومت

طی دو دهه اخیر آثار تولیدی یا مشارکتی بنیاد سینمایی فارابی در ژانر مقاومت حضوری موفق در مهم‌ترین رویداد سینمای مقاومت و دفاع مقدس داشته است. در پانزدهمین دوره جشنواره مقاومت که در سال ۹۷ برگزار شد، بنیاد سینمایی فارابی با ۸ فیلم حضوری پررنگ را در این جشنواره تجربه کرد. در ادوار قبل از آن نیز آثار شاخص سینمای دفاع مقدس تولید شده یا مورد حمایت قرار گرفته در بنیاد، در جشنواره دفاع مقدس خوش درخشیدند و در مقاطعی جوایز اصلی این جشنواره مهم سینمای مقاومت در منطقه را به خود اختصاص دادند.

گفتمان سازی

تعمیق ادبیات سینمای مقاومت و گفتمان سازی در این زمینه، از جمله اقداماتی بوده است که در انتشارات بنیاد سینمایی فارابی از دیرباز نسبت به آن دغدغه و دیدگاه وجود داشته و آثار مکتوب متنوعی در این زمینه منتشر شده است.

به صورت بین‌المللی برگزار خواهد شد که البته تاکنون سینماگران خارجی استقبال خوبی از این جشنواره داشته‌اند و بیش از یک‌هزار اثر در بخش‌های مختلف به دبیرخانه ارسال شده است.

فیلمنامه شاگله اصلی هر اثر سینمایی است

دبیر شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت تصریح کرد: فیلمنامه شاگله اصلی هر اثر سینمایی است و دیگر عوامل فیلم در مسیری حرکت می‌کنند که نویسنده ریل‌گذاری کرده است؛ به همین دلیل و با توجه به موضوع محور بودن جشنواره مقاومت، بیش از ۵۰ درصد جوایز این جشنواره به حوزه فیلمنامه‌نویسی تعلق دارد.

وی اضافه کرد: در بخش روایت قلم، جشنواره فیلمنامه‌های ارسالی به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی را دریافت می‌کند و آنها به‌طور اختصاصی مورد ارزیابی و داوری قرار می‌دهد. علاوه بر آن، جایزه ویژه‌ای نیز به بهترین فیلمنامه اقتباسی اختصاص داده شده است.

گسترده‌گی مفهوم مقاومت و ضرورت سعه آن به موضوعات اجتماعی

عظیمی در ادامه با اشاره به بخش فیلمسازان بسیجی، یادآور شد: بسیجی‌ها، پاسداران، ارتشی‌ها، نیروهای انتظامی و وظیفه می‌توانند در قالب فیلمساز بسیجی اثر خود را با موضوع مقاومت به دبیرخانه ارسال کنند و در این بخش با یکدیگر رقابت خواهند کرد.

دبیر شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت خاطر نشان کرد: بخش جشنواره جشنواره‌ها یکی از مهمترین بخش‌های شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت است که در واقع رقابتی بین همه آثار برگزیده حوزه مقاومت در سال‌های گذشته انقلاب اسلامی است. در واقع، همه آثاری که با موضوع مقاومت در جشنواره‌های مختلف داخلی مانند فجر، حقیقت، پویانمایی، فیلم کوتاه موفق به دریافت عنوان بهترین شده‌اند، در این بخش رقابت می‌کنند.

وی با اشاره به گسترده‌گی مفهوم مقاومت و ضرورت سعه آن به موضوعات اجتماعی، اختصاص بخش ویژه شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت به موضوع مدافعان سلامت را اقدامی بدیع توصیف کرد و اظهار داشت: این بخش با همکاری وزارت بهداشت و به منظور تکریم و پاسداشت ایثارگری‌های کادر درمان در جبهه مقابله با کرونا برگزار می‌شود.

بخش سیدالشهدا مقاومت، بخشی برای پاسداشت شهید سلیمانی

عظیمی به برگزاری بخش سیدالشهدا مقاومت در جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت اشاره کرد و گفت: در این بخش آثار با محوریت حاج قاسم سلیمانی، شهدای مدافع حرم و شهیدان بدون مرز دریافت می‌شوند.

وی تصریح کرد: به منظور بهره‌مندی از نظرات کارشناسانه افراد صاحب‌نظر و زمینه‌سازی برای رشد کیفی آثار تولیدشده در حوزه مقاومت، بخش نقد، تحلیل و پژوهش نیز با استفاده از ظرفیت انسانی دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، کانون منتقدان و دیگر نهادهای ذی‌ربط در این جشنواره حاضر خواهد بود تا سینماگران بتوانند از ظرفیت‌های نیروی انسانی این مراکز نیز بهره‌مند شوند.

اهدای نشان رسول به سینماگر خلاق و نوآور

دبیر شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت از برگزاری بخش «فیلم به معنای مطلق» خبر داد و یادآور شد: در این بخش همه آثار

برگزیده بخش‌های مختلف با شاخصه‌ها و سنجه‌های کاملاً مشخص مورد داوری قرار می‌گیرند. محتوا و جامعیت آن، کیفیت فنی و هنری، جذابیت و بهره‌وری از مهمترین سنجه‌های اثر برگزیده در این بخش است.

عظیمی یادآور شد: اهدای نشان رسول به نشان یادبود مرحوم رسول ملاقلی‌پور به سینماگر خلاق و نوآور در حوزه مقاومت از دیگر بخش‌های اصلی این جشنواره است. علاوه بر آن، در شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت بخش‌هایی مانند سینمای سامری و یا فقه و سینما نیز به عنوان بخش‌های جانبی برگزار می‌شود.

تولید محتوای جشنواره فیلم مقاومت به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی

در این نشست، اصغری؛ مدیرامورتولید شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت، گفت: جشنواره مقاومت وام‌دار شهدا است و امید است کیفیت برگزاری این جشنواره در خور نام شهید باشد.

احد میکاییل‌زاده؛ مدیر ارتباطات و اطلاع‌رسانی شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت نیز گفت: خوشبختانه جشنواره جایگاه مناسبی در منطقه دارد بطوریکه تاکنون بیش از ۳۰ فیلمنامه از کشورهای دیگر مانند عراق، یمن، سوریه و لبنان به دبیرخانه دائمی جشنواره ارسال شده است.

وی افزود: کار تولید محتوای رسانه‌ای به صورت چند رسانه‌ای و چند زبانه برای شبکه‌ها و خبرگزاری‌های مختلف در حال انجام و به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی فعال است و اخبار جشنواره در شبکه‌های مهم منطقه و فرمانطقه‌ای مانند؛ چین، هند، خبرگزاری‌های المیادین، الجزیره و ... پوشش داده می‌شود.

همچنین جعفر گودرزی؛ مدیر امور برنامه‌های شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت، جشنواره را میراث ماندگار مقاومت دانست و ادامه داد: هر چه حمایت بیشتری از سوی نهادهای ذی‌ربط انجام شود، کیفیت برگزاری نیز بهتر خواهد شد و سینماگران با آرامش بیشتری مقاومت را به تصویر خواهند کشید.

در ادامه این نشست، پرویز فارسیجانی؛ مدیر امور علمی و محتوایی شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت و دبیر نخستین «نشان رسول»، نیز گفت: جشنواره علاوه بر همه شئون ذاتی خود، نقش انگیزشی بالایی دارد و می‌تواند سینماگران را به فعالیت با محور مقاومت ترغیب و نقش جریان‌سازی خود را به خوبی ایفا کند.

همچنین ناصر باکیده؛ مدیر بخش جشنواره جشنواره‌ها، جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت را یکی از دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی دانست که علاوه بر ابعاد سینمایی روی یکی از موضوعات مهم انقلاب به نام مقاومت متمرکز است.

سپس محمد صنعتی؛ مدیر امور استان‌های شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت به جوانگرایی و کشف استعداد‌های جوان در حوزه سینما اشاره کرد و اختصاص بخش سینماگران بسیجی را گامی برای کشف استعداد‌های جوان برشمرد.

شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت در دو زمان ۳۱ شهریور تا ۶ مهرماه مقارن با هفته دفاع مقدس در بخش‌های «مدافعان سلامت»، «جشنواره جشنواره‌ها» و انتخاب استانی بخش «فیلمسازان بسیجی» و یکم تا هفتم آذرماه همزمان با هفته بسیج در بخش‌های «سینمای ایران و جهان»، «سیدالشهدای مقاومت»، «روایت قلم»، «نقد و پژوهش تحلیل» و انتخاب برگزیدگان ملی «فیلمسازان بسیجی» به دبیری مهدی عظیمی‌میرآبادی به همت انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس و بنیاد فرهنگی روایت فتح برگزار می‌شود.

یازمهریان

محمدرضا سنگری در گفت‌وگو با ایننا؛

ادبیات و فرهنگ دفاع مقدس بازتاب جنگ ۸ ساله در آیین کربلاست

نویسنده کتاب «پیوند دو فرهنگ عاشورا و دفاع مقدس»، بسیاری از آثاری که درباره دفاع مقدس نگاشته می‌شود را برگرفته از فرهنگ عاشور عنوان کرد و گفت: آثار منتشر شده به گونه‌ای است که گویی هشت سال دفاع مقدس در آیین کربلا دیده شده است.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران ایننا «کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا»؛ همه روزها عاشورا و همه زمین‌ها کربلاست. عبارت آشنایی که از نخستین جرقه‌ها و بارقه‌های انقلاب شکوهمند اسلامی بر زبان بسیاری از بزرگان شنیده می‌شد. آن گونه که بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی، امام خمینی (ره) در سخنان خود منظور از این جمله را لزوم مبارزه همیشگی با ظلم دانسته است. این عبارت در کنار تمام اشراف و آشنایی ما بر آنچه که به عنوان نهضت حسینی شناخته می‌شود از حرکت ابا عبدالله (ع) در راستای برافراشتن پرچم عدالت‌طلبی و حق‌خواهی تا نوشیدن شربت شهادت در روز عاشورا سرچشمه می‌گیرد و بخش مهمی از شریعت اسلام و مذهب تشیع را بر ما عیان می‌کند.

سلاله و اسوه‌ای چون امام حسین (ع) نه تنها برای ما مسلمانان که به استناد کتاب‌های متعددی که توسط محققان جهانی نگاشته شده، می‌تواند به الگویی برای پایمردی و ایستادگی در برابر دستگاه ظلم و جور شناخته شود و مفهومی جهانی و جهان‌شمول برای حق‌طلبان عالم باشد، آنگونه که هست! از این رو به مناسبت عجین شدن گرامیداشت هفته دفاع مقدس با ایام محرم، در گفت‌وگویی با محمدرضا سنگری، عاشوراپژوه و نویسنده کتاب «پیوند دو فرهنگ عاشورا و دفاع مقدس» درباره پیوند دو موضوع عاشورا و دفاع مقدس در آثار نویسندگان به بحث و بررسی پرداخته‌ایم.

محمدرضا سنگری از جمله نویسندگان پرکاری است که در طول سه دهه گذشته کتاب‌های بسیاری را به بازار نشر روانه کرده است. برخی از کتاب‌های ایشان را به‌دلیل چاپ‌های مجدد می‌توان در دسته آثار دیده شده در حوزه ادبیات دفاع مقدس بدانیم. این نویسنده، محقق و عاشورا پژوه در موضوعات دفاع مقدس، تربیت دینی، روانشناسی،

نقد ادبی و شعر و نثر کتاب‌های متنوع و ارزنده‌ای دارد. از جمله آنها می‌توان «سوگ سرخ»، «سیب و عطش»، «چهل روز عاشقانه»، «پیوند دو فرهنگ عاشورا و دفاع مقدس»، «نقد و بررسی ادبیات منظوم دفاع مقدس» را نام برد. آنچه در ادامه می‌آید مشروح گپ‌وگفتی کوتاه با محمدرضا سنگری درباره آثار منتشر شده در حوزه دفاع مقدس و محرم است.

لطفا کمی درباره مطالعات عاشورایی خود و وجه تشابه دو فرهنگ عاشورا و دفاع مقدس بفرمایید.

میان هشت سال دفاع مقدس و عاشورای حسینی چند ارتباط وجود دارد. ارتباط اول، ارتباط مکتبی و فرهنگی است. همان‌طور که عاشورا برای خدا بود و امام حسین (ع) نیز بارها به این نکته اشاره کرده و در گودال قتلگاه می‌فرماید: «الهی رضاً برضاک، تسلیملاً لأمرک»، انقلاب ما هم همین گونه بود. دوم رهبری این دو جریان است، هم رهبر عاشورا کسی است که از سلاله پیامبر (ص) است و هم رهبری انقلاب ما را امامی بر عهده داشت که از همین خانواده است. ویژگی سومی که وجود دارد، این است که جنس یاران و فداکارانی که در عرصه کربلا بودند و یاران هشت سال دفاع مقدس مثل هم بود. آنها عاشق، پاکباز و فداکار بودند و هشت سال دفاع مقدس هم نسلی بودند که عاشق، پاک و پاکباز بودند و همه هستی خود را به میدان آوردند.

وجه شباهت دیگری که میان این دو واقعه وجود دارد، نقش عظیمی است که زنان هم در نهضت حسینی داشتند و هم در هشت سال دفاع مقدس نقش بی بدیلی را ایفا کردند، صبوری در حوادث، روشننگری آنها، آماده کردن فرزندان‌شان و گذشتن از بالاترین سرمایه و عزیزان خود در راه خدا خصوصیتی است که هم در کربلا و هم در دفاع مقدس مشاهده می‌کنیم. نکته دیگر که وجود دارد، شباهت

رنگ و بوم

چهل سالگی دفاع مقدس در گفتگو حبیب الله صادقی؛

در آثار هنری دوران جنگ فرهنگ دفاع مقدس و عاشورا ممزوج شد

هنرمند نقاش با بیان اینکه هنرمندان انقلاب راویان صادق و ذهنیت صداقت فام رفقای خود در جنگ بودند، گفت: اغلب آثار هنری این دوران ملهم از دین است که در آن فرهنگ دفاع مقدس و عاشورا با یکدیگر ممزوج شدند

به گزارش خبرنگار فرهنگی خبرگزاری شبستان، رژیم بعث عراق با همکاری بسیاری از کشورهای شرق و غرب در ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹ به ایران حمله کرد و آغازگر جنگی شد که هشت سال به طول انجامید، در آستانه چهلمین سالگرد جنگ تحمیلی پرداختن به جنگ جوان یک ضرورت انکار ناپذیر است، حبیب الله صادقی از هنرمندان نقاش انقلابی از جمله هنرمندانی است که نامش با انقلاب و دفاع مقدس پیوند خورده است، با این هنرمند نقاش درباره ضرورت پرداختن به هنر دفاع مقدس به گفتگو نشستیم که در زیر می‌آید:

در آستانه چهلمین سالگرد آغاز جنگ تحمیلی برای فرهنگسازی و آشنایی نسل جوانی که جنگ را ندیده اند چگونه باید به مقوله دفاع مقدس پرداخت؟

جنگ ما دفاع مقدس بود؛ ما نه امکانات و نه تجهیزات داشتیم و نه جنگی را آغاز کردیم ما تنها دفاع کردیم، پرداختن به دفاع مقدس یک تلاش روزآمد و برخاسته از انقلاب بود که همه هنرمندان و باور مندان انقلابی از همان روزهای نخستین دفاع مقدس به آن را آغاز کردند. دفاع مقدس تنها حمله ۳۶ کشور به خاک ما نبود بلکه شروع آن از همان روزهایی ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی از داستان خلق کرد، خلق ترکمن، خلق بلوچ از سوی دشمن داخلی شروع شد. ۳۶ کشور که با یکدیگر علیه ما متحد شده بودند می گفتند کشور ما ارتش ندارد و نمی دانستند جوانانی داریم که در مقابل اتحاد شرق و غرب علیه شان می ایستند و پایداری می کنند و دشمن را با دست خالی زمین گیر می کنند و زیر تانک دشمن می روند.

آیا ضرورت دارد که روز شمار دفاع مقدس را در حوزه هنر در سال ۹۹ مرور کنیم؟

ما اگر بخواهیم روایت روزشمار تاریخ دفاع مقدس را دنبال کنیم، ضرورتاً باید امروز در سال ۹۹ برای یکبار ببینیم اندوخته ها و کارهایی که از دیرباز در بخش هنری انجام داده ایم چه بوده است، باید ببینیم در این دوران آثار نگارگری، نقاشی، کاریکاتور و نشانه شناسی

نوع نگارش نویسندگان در این زمینه متفاوت است، مثلاً در حوزه ادبیات داستانی در دهه ۶۰ بیشتر جلوه‌های امداد غیبی، عظمت‌ها و زیبایی‌های ۸ سال دفاع مقدس مطرح می‌شد، اما در دهه ۷۰ و ۸۰ عمدتاً به بخش‌های تلخ و تاریک جنگ مثل آوارگی‌ها و بحران‌هایی که در خانواده‌ها در اثر رفتن به جبهه اتفاق می‌افتاد، پرداخته می‌شد و نویسندگان بخش تلخ جنگ را طرح می‌کردند و بعد حماسی جنگ فراموش شد. در دوره اول، اسطوره‌گرایی به وجود آمد و باعث شد برخی آن را رها کنند و البته کارهای متعددی هم در این زمینه صورت گرفت. مجموعه‌های شعری فراوانی در این زمینه داریم و اکنون ۲۷ هزار جلد کتاب درباره دفاع مقدس اعم از داستان، خاطره، شعر، زندگینامه و وصیت‌نامه داریم که مقوله‌های مختلف حوزه ادبیات دفاع مقدس است و در حوزه عاشورا هم کتاب‌هایی که بیشتر رنگ سوگ و مرثیه دارد زیاد نوشته می‌شود، اما خوشبختانه در طول دو دهه اخیر کتاب‌های پژوهشی خوبی درباره کربلا نگاشته شده که قابل ستایش است.

آیا نویسندگانی که قرار است درباره جنگ ۸ ساله بنویسد باید از لحاظ تعالی روحی به جایگاه خاصی رسیده باشند تا بتوانند در این وادی قلم بزنند و چون دفاع مقدس بوده باید نویسندگان خود هم مقدس باشند؟

بسیاری از آثاری که درباره دفاع مقدس نگاشته می‌شود برگرفته از فرهنگ عاشورا است و بخصوص شاعران همیشه در سرودن شعر، گوشه چشمی به عاشورا داشته‌اند، چون هشت سال دفاع مقدس را مثل عاشورا دیده‌اند و درک آئینگی بین این دو موضوع، نشان‌دهنده تعالی روحی اهل قلم است و آثار منتشر شده به گونه‌ای است که گویی هشت سال دفاع مقدس در آئینه کربلا دیده شده است.

به نظر می‌رسد کتاب عمیق در حوزه دفاع مقدس کمتر نوشته می‌شود، آیا با این نظر موافق هستید؟ چه راهکاری پیشنهاد می‌کنید؟

در حوزه مباحث نظری دفاع مقدس کمتر کار شده؛ یعنی کتاب‌های تحلیلی درباره شعر دفاع مقدس و کتاب‌های تحلیلی درباره ادبیات داستانی دفاع مقدس در حوزه خاطره، زندگی‌نامه و وصیت‌نامه و مقوله‌های مختلف ادبیات دفاع مقدس هنوز کار جدی نشده، اما مقوله‌هایی وجود دارد که اگر به آنها نپردازیم فرصت از بین می‌رود، مثلاً لباس‌نوشته‌ها و جاده‌نوشته‌ها در دوران جنگ و دشت‌نوشته‌ها که معمولاً بچه‌های رزمنده از دشت‌ها که عبور می‌کردند بر دامنه کوه‌ها چیزهایی می‌نوشتند که بخشی از ادبیات دفاع مقدس است که کمتر درباره آنها کار شده و امید است در آینده شاهد تکاپوهای علمی در این زمینه باشیم و دانشگاه‌ها فعال باشند و به این مقوله‌های نظری بپردازند.

از نظر عناصر و نیروهای شرکت‌کننده در دو نهضت است. در کربلا کودک، جوان، پیر، سپاه و سفید حضور دارند و همین ویژگی را در دفاع مقدس می‌بینیم.

بخش قابل توجهی از آثاری که تألیف کرده‌ام در باره عاشورا است. یکی از کتاب‌ها با عنوان «آئینه داران آفتاب» است که در دو جلد و دو ساختار به اصحاب امام حسین (ع) پرداخته که یکی کاملاً تاریخی و شناسنامه‌ای و ساختار دیگری، ادبی است که نوعی سوگنامه و مرثیه مدرن محسوب می‌شود. کتاب دیگر با عنوان «آئینه در کربلا» است که شامل گزارش واقعه کربلا در بافت ساده است. کتاب‌هایی با عنوان «عاشورانگاران» تألیف کرده‌ام که تاکنون ۷ جلد آن چاپ شده و شامل شناخت منابع و مؤاخذ درباره عاشورا است. حدود ۱۶۰ جلسه سخنرانی نیز داشته‌ام که نزدیک به ۵۰ تا از جلسات در هیئت کتاب پیاده شده‌اند و امید است ادامه یابد.

همچنین کتابی هرسال نوشته می‌شود که آن کتاب هرسال در اختیار شاعران قرار می‌گیرد که با توجه به موضوع آن شاعران اطلاعات بیشتری برای سرودن داشته باشند و کتابی که امسال نوشته شده با عنوان «قرار بر مدار» است و درباره کسانی است که خیلی دیر به امام حسین (ع) پیوستند و این چهره‌ها معرفی شده‌اند.

یکی از جذابیت‌های کتاب «پیوند دو فرهنگ عاشورا و دفاع مقدس»، پرداختن به دفاع مقدس از زاویه دید یک عاشورا پژوه است. آیا انتخاب سوژه کتاب برایتان یک ریسک بود یا اینکه از ابتدا می‌دانستید این زاویه دید متفاوت، جذابیت‌های خودش را خواهد داشت؟

با توجه به اهمیت دو موضوع محرم و دفاع مقدس، برای پرداختن به این موضوعات اقدام به نگارش کتابی با عنوان «پیوند دو فرهنگ عاشورا و دفاع مقدس» کردم. در این کتاب سعی شده شباهت‌های بین کربلا و دفاع مقدس مطرح شود، مثلاً ما در هشت سال دفاع مقدس به کودکان شهید، لقب علی‌اصغر، به جوانان، قاسم و علی اکبر و به سردارانی که به شهادت می‌رسیدند، لقب ابوالفضل عباس (ع) را می‌دادیم. دیگر اینکه در کربلا پیشانی‌بند بسته می‌شد و در دفاع مقدس هم همینطور، در عاشورا شعارها و رجزها بیان می‌شد که در دفاع مقدس هم اینگونه بوده است و معتقدم بیان این شباهت‌ها در کتاب «پیوند دو فرهنگ عاشورا و دفاع مقدس» از ویژگی‌های خاص این کتاب است.

نحوه پرداخت نویسندگان و پژوهشگران به موضوع ارتباط ماه محرم و دفاع مقدس را چطور می‌بینید؟ نظر شما به عنوان کسی که سال‌ها در این حوزه پژوهش کردید نسبت به عملکرد نویسندگان در این زمینه چیست؟

ملهم از چه منطق و معنایی است، اغلب آثار هنری ملهم از دین است که فرهنگ دفاع مقدس و عاشورایی با یکدیگر ممزوج شدند و باران امام حسین سلحشوری کردند و غیرت شان را نشان دادند.

آثار با موضوع دفاع مقدسی در حوزه های مختلف هنری با همکاری چه نهادهایی خلق شده است؟

در حوزه آثار هنری دفاع مقدس ما اگر می‌خواهیم بحث جدی داشته باشیم باید به آثار گنجینه حوزه هنری، بنیاد روایت فتح، موزه هنرهای معاصر، دفتر حفظ و نشر آثار امام و بنیاد شهید مراجعه کنیم، در این مجموعه‌ها آثار بسیاری از دفاع مقدس وجود دارد که این آثار را هنرمندان باورمند خلق کردند هنرمندانی که از نزدیک و نفس به نفس دلیرمردان جنگ روایت شان را به تصویر کشیدند.

روایت هنرمندان باورمند انقلاب از دلیرمردان دفاع مقدس چگونه روایتی است؟

هنرمندان انقلابی و باورمند راویان صادق و ذهنیت صداقت فام تعداد زیادی از رفقای خود در جنگ بودند، در جبهه بسیاری از رزمندگان هنرمند بودند از جمله شهید «حسن باقری» و... اینها نام اوران جبهه ایثار و شهادت هستند، روایتی که هنرمندان انقلاب از این شهدا ارائه دادند روایت انسان‌های عادی که سینه شان را در مقابل گلوله دشمن قرار بدهند نبود، آنها آمدند در مقابل دشمن ایستادگی کردند، روایتی که از سال ۵۹ در آغاز هفته دفاع مقدس همچنان به سعیت دشمن پیچیده تر و آلوده تر و در جبهه در نبرد رخ در رخ بود همچنان ادامه دارد.

یعنی فکر می‌کنید جنگ به شکل دیگری از سوی دشمنان انقلاب ادامه دارد؟

دشمن در آستانه چهلمین سالگرد شروع جنگ تحمیلی با جنگ روانی، ترور اقتصادی و ابزارهای مختلف متوسل شده است، آخرین نمود این سعیت را در به شهادت رساندن قهرمان و سردار شهید سلیمانی می‌بینیم. باید رشادت‌ها و سلحشوری‌های این سردار شهید را بیشتر از این در آثار هنری هنرمندان دید.

مشاور رییس سازمان حج و زیارت در امور ایثارگران در گفت و گو با نوید شاهد:

فرهنگ ایثار و شهادت را در شبکه‌های اجتماعی ترویج دهیم

نوید شاهد - مهدی شهسواری، مشاور رئیس سازمان حج و زیارت در امور ایثارگران تاکید کرد "باید فرهنگ ایثار و شهادت را از آموزش و پرورش شروع کنیم و به دانشگاه‌هایمان ترویج دهیم". جزئیات بیشتر را در گفت‌وگوی مهدی شهسواری مشاور رئیس سازمان حج و زیارت در امور ایثارگران با خبرنگار نوید شاهد در ادامه می‌خوانید:

همچنان مسیر را ادامه می‌دهند، چهل سال یعنی به بلوغ رسیدن این ایستادگی و دفاع از انقلاب. وی با بیان این که یکی از مشکلاتی که امروزه جامعه ما و نسل جوان را تهدید می کند فضای مجازی و شبکه های اجتماعی هست، افزود: متأسفانه کار خوبی در این حوزه انجام نمی شود ما باید جوانانمان را به جامعه امروز بشناسانیم و ارزش ها را برای آنها تعریف کنیم و این کار را باید از آموزش و پرورش شروع کنیم ولی متأسفانه امروزه شاهد توطئه های دشمنانمان هستیم که تیشه را به ریشه می زنند به این منظور که هدفمند تر از آموزش ما شروع کردند و کم کم در صدد تهی کردن جامعه از فرهنگ ایثار و شهادت هستند. وی ادامه داد: عنوان پرهیز از ترویج فرهنگ تروریست چون اینها خشونت زا هستند و متأسفانه امروزه با توجه به این تهاجم های شدیدی که در حوزه فضای مجازی به جامعه ما می شود و مشکلات اقتصادی که بخشی از آن ناشی از تحریم و مدیریت جامعه و نگاه بیرون از کشور ما هست متأسفانه همین مسئله باعث شده شرایطی را فراهم کنند و زمینه را برای تاثیر گذاری شبهه افکنی دشمنان آماده کنند و لذا مهم ترین کار این هست که تلاش کنیم و به اوضاع اقتصادی سامانی دهیم که متأسفانه این مسئله دست ما نیست و مسئولین ذیربط باید انجام دهند که انشاءالله این مسئله حل شود. وی ادامه داد: همچنین تلاش در جهت ترویج این فرهنگ در شبکه های اجتماعی و ایجاد فرهنگ ایثار و شهادت برای گروههای جهادی که در ادامه همان تفکر دفاع مقدس هست ، ما باید این فرهنگ را از آموزش و پرورشمان شروع کنیم و به دانشگاههایمان ترویج دهیم، به هر جهت جلوی فساد را باید بگیریم چون مردم انقلاب کردند که شاهد فساد نباشند اگر ما جلوی فساد را بگیریم و مسئولین تلاش کنند شرایط عادلانه شود و از طرف دیگر ویژگی های رفتاری، اخلاقی و نیز ایثار و شهادت رزمندگان ما را بتوانند خوب به جامعه امروز منتقل کنند به طور قطع جوانان امروز کمتر از جوانان دیروز نخواهند بود.

شهسواری گفت: بلوغ و کمال یک فردی که تشکیل دهنده جامعه هست سن چهل سالگی است، وقتی می گوئیم که انسان به سن چهل سالگی می رسد به این منظور هست که اگر از جهت ساختار جسمی و روحی تربیت شده باشد به کمال و بلوغ رسیده و چهل سال بهترین زمان برای به بلوغ رسیدن یک فرد هست و این یک مثالی بود برای انقلاب اسلامی که در زمان شکل گیری آن یک نهال بود.

وی افزود: ما یک سال پیش چهلیمین سالگرد انقلاب را جشن گرفتیم علی رغم اینکه همه دشمنان نظام و رهبری و امام و این ملت دشمنی خود را نشان دادند ولی باز هم در نتیجه الحمدالله جمهوری اسلامی چهلیمین سالگرد خودش را دید.

وی تصریح کرد: دشمنان حتی برای دفاع مقدس هم همه گونه تهدیدات و توطئه هایی را به کار گرفتند مثل ایجاد تفرقه در جنگ های داخلی کردستان، بلوچستان، خوزستان و جاهای مختلف و کودتا کردن ها و بمب گذاری هایی که با همکاری منافقین انجام دادند که انقلاب را سرنگون و متوقف کنند ولی نتوانستند و جنگ را به ما تحمیل کردند. وی ادامه داد: تمام دنیا پشت صدام ایستاد چون هدفشان ساقط کردن انقلاب بود که الحمدالله با از خودگذشتگی و فداکاری جوانان این مملکت و مردان و زنان این کشور بعد از گذشت هشت سال تحمیل یک جنگ ناجوانمردانه دشمنان موفق نشدند به اهداف خودشان برسند و دست از پا درازتر شکست خودشان را قبول کردند و دفاع مقدس ما با پیروزی رزمندگانمان به اتمام رسید به این معنا که در طول تاریخ اجازه ندادیم یک وجب از خاک کشورمان دست دشمنان بیافتد، و در حال حاضر چهل سال از آن روزها و خاطرات شروع جنگ دفاع مقدس می گذرد و الحمدالله علی رغم همه توطئه‌هایی که دشمنان می کنند و خواهند کرد انقلاب سر پا ایستاده و مردم نیز وفادار و هوشیار و با بصیرت نگاهشان به فرمان رهبری هست و

برنامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای چهلیمین سالگرد دفاع مقدس

نوید شاهد - مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران از برگزاری ۲۵۰ برنامه توسط این وزارتخانه به مناسبت چهلیمین سالگرد دفاع مقدس تا پایان سال خبر داد و به تشریح برخی از این برنامه‌ها پرداخت.

محمدرضا سوقندی، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران در گفت و گو با خبرنگار نوید شاهد با اشاره به برنامه های وزارت متبوعش برای چهلیمین سالگرد دفاع مقدس اظهار کرد: ستاد کل این برنامه ها از سال ۱۳۹۸ آغاز به کار کرد و به صورت رسمی از سوم خرداد سلسله برنامه ها در کشور شروع شد. یکی از اقدامات، تشکیل ستادهای گرامیداشت چهلیمین سالگرد دفاع مقدس در وزارت خانه ها و دستگاه های اجرایی کشور بود که این ستاد در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز تشکیل و دبیرخانه آن فعال شد.

وی با بیان این که در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای چهلیمین سالگرد انقلاب اسلامی برنامه‌ها در سه حوزه عمومی، تخصصی و برنامه‌های توسعه‌ای عملیاتی و اجرا خواهد شد، توضیح داد: حوزه اول برنامه‌هایی است که به صورت کلی مانند جشنواره فرهنگی امام رضا (ع) به اجرا در آمد. در کنار آن برنامه‌هایی برای هفته دفاع مقدس، هفته بسیج، برنامه‌هایی با محوریت «مکتب سلیمانی» همزمان با ایام شهادت شهید سلیمانی و همچنین دهه فجر در نظر گرفته ایم. حوزه دوم، برنامه‌های تخصصی است که چند هفته از سال را به برنامه‌های فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و ادبی اختصاص داده ایم که از جمله می‌توان به برنامه «نقش خبرنگاران و اصحاب رسانه در دفاع مقدس» اشاره کرد که در فاصله زمانی هفده مرداد (روزخبرنگار) برگزار شد.

سوقندی اضافه کرد: برنامه‌ای با محوریت شعر و ادب و همزمان با روز گرامیداشت استاد شهریار در بیست و هشتم شهریور برگزار می‌شود. برنامه بعدی در هفته کتاب از ۲۴ تا ۳۰ آبان با محور نهاد کتابخانه‌های عمومی با هدف تجلیل از ناشران، نویسندگان برگزار خواهد شد. از چهارم تا دهم بهمن ماه نیز برنامه‌ای با محوریت «نقش زنان و مادران و خواهران و بانوان در دفاع مقدس» در نظر گرفته ایم.

مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران ادامه داد: طرح ملی «سه شبانه‌های تکریم» با محوریت ستاد هماهنگی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد کشور به منظور احیای کارکرد مساجد، و نیز در راستای تکریم و توجه به فعالان حوزه فرهنگی و اجتماعی به ویژه خانواده معظم شهدا و ایثارگران همزمان با شروع دهه کرامت آغاز شده است که تا کنون ۱۱ خانواده شهید به صورت ویدیو کنفرانس با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی مورد تجلیل و تکریم قرار گرفته‌اند. امیدواریم این طرح ملی که با هدف شبکه‌سازی و جریان‌سازی در عرصه‌های

فرهنگی و دینی برنامه‌ریزی شده است باعث الگوسازی برای جوانان و تغییر در رویکردهای تربیتی و اصلاح سبک زندگی شود.

وی از برپایی نمایشگاه بزرگ دستاوردهای دفاع مقدس و چهل سال مقاومت از ۳۱ شهریور تا ۷ مهر به مدت ۸ روز در باغ موزه انقلاب اسلامی خبر داد و گفت: در این نمایشگاه شاهد آثار هنرمندان، نویسندگان و همچنین برنامه‌های فرهنگی و هنری مانند نمایشنامه‌خوانی، تئاتر، اکران فیلم دفاع مقدس و سایر فعالیت‌های مرتبط با این حوزه خواهیم بود.

استفاده از ظرفیت‌های جشنواره فجر برای چهلیمین سالگرد دفاع مقدس

مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران درباره دیگر برنامه‌های چهلیمین سالگرد انقلاب در دهه فجر گفت: جهت دهی و استفاده از ظرفیت جشنواره‌های فجر از جمله جشنواره‌های شعر، تئاتر، فیلم، موسیقی و هنرهای تجسمی و همچنین مد و لباس با رویکرد گرامیداشت چهلیمین سالگرد دفاع مقدس خواهد بود.

وی بیان کرد: بخش دیگر، برنامه‌های تخصصی و جریان‌سازی است

نمایشگاه اقتدار ۴۰ از نگاه دوربین

اسلامی و دفاع مقدس را آسیب شناسی کنیم، گفت: دوران دفاع مقدس به ابعاد نظامی و امنیتی خلاصه نمی شود بلکه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و بین المللی نیز دارد که غیر از نیروهای مسلح و دستگاه ها دیگر، دستگاه های فرهنگی، علمی و آموزشی هم دفاع مقدس را برای خود یک گنج بدانند.

تاکید بر نهضت ترجمه برای تولید آثار بین المللی

مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور ایثارگران تاکید کرد: به دلیل تحریف های صورت گرفته، باید در رویکرد بین الملل محور مقاومت یک بازتولید و چهره جدیدی از انقلاب اسلامی و دفاع مقدس ارائه دهیم و در این مسیر تاکید مقام معظم رهبری بر نهضت ترجمه برای کتاب و فیلم های خوب دفاع مقدس بهترین راهبرد است. با توجه به گروه هایی که وارد جهان اسلام شده اند و همچنین تغییر نوع دشمنی ها و تغییر جغرافیای سیاسی در جهان و شرایطی که به وجود آمده، این موارد مسئله ضرورت ترجمه آثار دفاع مقدس برای نسل های جدید را ثابت می کند. در این زمینه صدا و سیما، مطبوعات و فضای مجازی بسیار اثرگذارند.

وی در پایان گفت: بنیاد شهید و امور ایثارگران نیز نباید نقش حاملان فرهنگ جبهه و افرادی که در این عرصه سرمایه گذاری کرده اند و در رأس آن شهدا و خانواده شهدا، جانبازان، ایثارگران، رزمندگان و تمام مردم ایران قرار دارند، غافل شود، یکی از ویژگی های دفاع مقدس، همگانی بودن و عمومی بودن آن است. چهلمین سالگرد دفاع مقدس فرصتی است تا روحیه بسیجی، جهادی و انقلابی و انسجام ملی را در تمام عرصه ها بازسازی کنیم.

که در ستاد شاهد و امور ایثارگران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور معاونت فرهنگی و آموزشی بنیاد شهید و شورای هماهنگی امور ایثارگران وزارت ارشاد مطرح شده که برای تمام بخش های فرهنگی برای گرامیداشت دفاع مقدس و همچنین ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و متناسب با وظیفه شان برنامه تعریف و ابلاغ شده است. برای ستادهای استانی و همچنین سازمان های تابعه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز برنامه های اختصاصی تعریف کرده ایم. به طور کلی حدود از ۲۵۰ برنامه محوری در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به مناسبت گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس تا پایان سال اجرا می شود که ذیل آنها فعالیت های زیادی صورت خواهد گرفت. برای اجرای بخشی از برنامه ها با دیگر سازمان ها همکاری می کنیم.

سوقندی در ادامه با اشاره به نقش و وظیفه نهادهای فرهنگی برای صیانت از فرهنگ ایثار و شهادت در چله دوم دفاع مقدس یادآور شد: هشت سال دفاع مقدس در دهه اول انقلاب اسلامی (دهه ۶۰) اتفاق افتاد. دفاع مقدس از انقلاب اسلامی جدا نیست زیرا اگر انقلاب نمی شد جنگ هم نمی شد و آغاز جنگ تحمیلی برای مبارزه با انقلاب اسلامی بود. بنابراین فرهنگ این دو نیز در یک راستا قرار دارد و از هم جدا نیستند. هشت سال دفاع مقدس تجربه ای عینی و عملی برای گام دوم انقلاب اسلامی است. روح بیانیه گام دوم که توسط رهبر معظم انقلاب بیان شد، مدیریت جهادی، مدیریت انقلابی، انگیزه جهادی و انقلابی است و مخاطب آن هم جوانان هستند و بنابراین شناخت دقیق، عمیق و روایت درست از دفاع مقدس و دکترین دفاع مقدس، موتور محرکه و سرمایه اصلی حرکت در گام دوم انقلاب اسلامی خواهد بود.

وی با بیان این که چهلمین سالگرد فرصتی است تا معارف انقلاب

